

158.35

จ 491 7

ร.3

การเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
ที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์
วัดใหญ่อินทาราม จังหวัดชลบุรี

13 พ.ค. 2540

ปริญญานิพนธ์

ของ

จิรวดี จุลสำรวล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

มีนาคม 2540

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

63907

การเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
ที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์
วัดใหญ่อินทาราม จังหวัดชลบุรี

บทคัดย่อ
ของ
จิรวดี จุลสำรวล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
มีนาคม 2540

การวิจัยครั้งนี้มีจุดหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อความเชื่อมั่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดใหญ่อินทาราม จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2539 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำกว่าเปอร์เซนไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน กลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง ส่วนกลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือวิธีการทดสอบของวิลคอกซัน และแมน - วิทนี

ผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น หลังจากได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น หลังการได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองกับนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม มีความเชื่อมั่นในตนเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

A COMPARISON OF THE EFFECTS OF SIMULATION AND GROUP COUNSELING
ON THE SELF CONFIDENCE OF MATTHAYOM SUKSA II STUDENTS
OF THE SUNDAY BUDDHISM STUDY CENTRE OF
WATYAIINTHARAM IN CHANGWAT CHONBURI

AN ABSTRACT
BY
CHIRAWADEE CHOLSAMLUAN

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakarinwirot University

March 1997

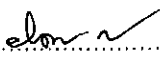
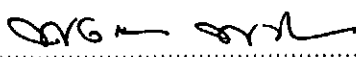
The purpose of this experimental research was to compare the effects of simulation and group counseling on the self confidence of Mathayom Suksa II students of The Sunday Buddhism Study Centre of Watyaiintharam in Changwat Chonburi in the academic year 1996. The subjects of sixteen students were randomly selected from the students whose self confidence scores were lower than fiftieth percentile. The subjects were then divided into two experimental groups, each group consisted of 8 students. The experimental group I was exposed to the simulation program while the experimental group II participated in the group counseling program. The research instrument was the self confidence questionnaire. The data were analyzed by the Wilcoxon's Matched - Pairs Signed - Ranks Test and the Mann - Whitney U Test.

The results were as follows :

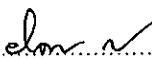
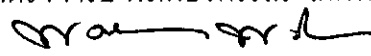
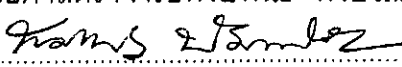
1. The self confidence of the students exposed to the simulation program significantly increased at .01 level.
2. The self confidence of the students participated in the group counseling program significantly increased at .01 level.
3. No significant difference in the self confidence scores existed between the students exposed to the simulation program and those participated in the group counseling program.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
จิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา)
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร ประเสริฐสุข)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริยา พูลสุวรรณ)

วันที่ 14 เดือน มีนาคม พ.ศ.2540

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
จิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา)
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร ประเสริฐสุข)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย.
(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.2540

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของศาสตราจารย์ด.ร.ผ่องพรรณ
เกิดพิทักษ์ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา
กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ
ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา
อาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ ที่ได้คำแนะนำและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการ
ทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณประธานกรรมการศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์วัดใหญ่อินทาราม
และขอขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์วัดใหญ่อินทาราม
ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองครั้งนี้

ขอขอบพระคุณประธานกรรมการโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดสัตหีบและขอขอบใจ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดสัตหีบที่ให้ความร่วมมือใน
การทดลองครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คุณบัญชา วงษ์สมบูรณ์ ผู้อำนวยการกองการศึกษาเมืองพัทยา ที่ให้
การสนับสนุนด้านการจัดทำข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณคุณวรรณภา วรรณศรี คุณภิญญาพร สุภาพนกุลศักดิ์ และเพื่อนๆ ที่ช่วย
เหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

ขอขอบคุณผู้ที่ร้อยโทนิธิพล นิธิธานนท์ที่ได้เสนอแนะและให้กำลังใจต่อผู้วิจัยจนทำให้
ผู้วิจัยได้เข้ามาศึกษาต่อในสถาบันนี้

ท้ายที่สุด ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่น้องและหลาน ๆ ทุกคน ที่ให้กำลังใจ
แก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้

จิรวดี จุลสำรวล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
คำนำ	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	8
เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง	8
เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการใช้สถานการณ์จำลอง	14
เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม	33
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	50
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	50
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	50
วิธีการดำเนินการสร้างเครื่องมือ	51
วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล	55
วิธีจัดกระทำกับข้อมูล	56
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	57
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า	59
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	59
ผลการศึกษาค้นคว้า	59

5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	66
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	66
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	66
ประชากร	66
กลุ่มตัวอย่าง	66
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	66
การดำเนินการทดลอง	67
การวิเคราะห์ข้อมูล	68
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	68
อภิปรายผล	69
ข้อเสนอแนะ	73
บรรณานุกรม.....	75
ภาคผนวก	82
ประวัติย่อของผู้วิจัย	175

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แบบแผนการทดลอง	55
2	ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการใช้สถานการณ์จำลอง และกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลัง การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม	60
3	เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนได้รับการใช้ สถานการณ์จำลอง และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนได้รับการให้คำปรึกษา แบบกลุ่ม	61
4	เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการ สถานการณ์จำลอง	62
5	เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการ ให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม	63
6	เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองภายหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง ที่ 1 ที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง และกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการให้ คำปรึกษาแบบกลุ่ม	64

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

การที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้นั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาเยาวชน เพราะเยาวชนจะเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคต ฉะนั้นการวางรากฐานการศึกษาให้แก่เยาวชนจะเป็นบันไดขั้นแรกที่จะนำไปสู่การมีความเข้าใจ และความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ และการที่จะพัฒนาบุคคลให้มีบุคลิกภาพดี และมีคุณสมบัติพร้อมที่จะดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างดีวิธีหนึ่งก็คือ การช่วยให้บุคคลมีความเชื่อมั่นในตนเอง เพราะความเชื่อมั่นในตนเองจะทำให้บุคคลได้รู้ และยอมรับในคุณค่าความสามารถของตน สามารถที่จะแก้ไขและปรับปรุงสิ่งที่บกพร่องของตนเองพร้อมทั้งพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นไป ดังที่สมุท ศิริโช (ม.ป.ป. : 297) กล่าวว่า การสร้างความเชื่อมั่นในตนเองเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นทั้งกายและใจ อันเป็นพลังในการต่อสู้กับปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยความมั่นใจ

✓ ความเชื่อมั่นในตนเองมีความสำคัญต่อความสำเร็จในชีวิต บุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะมองโลกในแง่ดี สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม กล้าคิดกล้าแสดงออก ไม่เฉยเมยต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ในสังคม รวมทั้งเป็นบุคลิกภาพของผู้ที่ประสบผลสำเร็จในการเรียน แม็กเวล (ศรีสุตา คัมภีร์ภัทร. 2534 : 27 ; อ้างอิงมาจาก Maxwell. 1960 : 112) ซึ่งสอดคล้องกับซัลลิแวน (สุทธาภา โชติประดิษฐ์. 2537 : 9 ; อ้างอิงมาจาก Sullivan. n.d. : 183) ที่กล่าวว่า ความเชื่อมั่นในตนเองมีความสำคัญที่จะทำให้เด็กเกิดความมั่นใจในการกล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออก กล้ากระทำการต่าง ๆ ด้วยตนเอง รวมทั้งกล้าเผชิญต่ออุปสรรคหรือความยากลำบาก ซึ่งส่งผลให้เด็กประสบความสำเร็จในการเรียน มองโลกในแง่ดี และปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ นอกจากนี้ สวนา พรพัฒน์กุล (2520 : 18) กล่าวว่า ผู้ที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเองจะประสบความความสำเร็จในชีวิตได้ยาก เพราะความเชื่อมั่นในตนเองเป็นลักษณะหนึ่งของบุคลิกภาพที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิต การสร้างเสริมความเชื่อมั่นในตนเองให้เกิดขึ้น จะช่วยให้กล้าคิด กล้ากระทำในสิ่งต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีความสุข

นอกจากนี้ คนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองยังต้องมีความรู้สึกเป็นตัวของตัวเอง รู้จักคิด รู้จักเลือก และรู้จักตัดสินใจอย่างฉลาด มีความเข้มแข็งทั้งกายและใจ อันเป็นพลังในการที่จะเผชิญต่อทุกสถานการณ์ด้วยความมั่นใจ ในทางตรงกันข้ามหากบุคคลใดที่ขาดความเชื่อมั่นใน

ตนเองแล้วจะรู้สึกว่าคุณเองมีปมด้วย ซลาดกลัว ไม่กล้าคิดไม่กล้าทำ ไม่ว่าจะเป็นการกระทำหรือความคิดเห็นก็ตาม เด็กที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเองจะต้องพึ่งผู้อื่นอยู่เสมอและผลที่ตามมาคือ การขาดความกล้าที่จะเผชิญต่ออุปสรรค หรืองานที่ยากลำบาก (ละม้ายมาศ ศรทัตต์และคนอื่น ๆ. 2510 : 98) ซึ่งสอดคล้องกับ ละเอียด จงกลณี (2529 : 12) ที่กล่าวว่า ลักษณะของคนที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเองมักไม่มีความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ตลอดจนไม่กล้าตัดสินใจ นอกจากนี้ยังขาดความพยายามในสิ่งที่เห็นว่ายาก มีความวิตกกังวล กลัวผิดพลาด ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ บุคคลที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง นอกจากจะก่อให้เกิดผลเสียต่อบุคลิกภาพแล้ว ยังส่งผลต่อการดำรงชีวิตในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ซึ่งทำให้เกิดความคับข้องใจ มีชีวิตที่ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร แล้วยังเป็นผลสืบเนื่องถึงสังคมและประเทศชาติด้วย เพราะการจะพัฒนาสังคมและประเทศชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ประชากรควรเป็นผู้ที่ได้รับการพัฒนาให้มีคุณสมบัติที่เหมาะสม มีคุณภาพ เมื่อประชากรได้รับการพัฒนาแล้ว ย่อมจะส่งผลต่อเนื่องไปถึงความเจริญก้าวหน้าของสังคมและประเทศชาติต่อไป

ผู้วิจัยได้สำรวจปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ของนักเรียนศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดใหญ่อินทาราม จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2539 จำนวน 67 คน โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาที่นักเรียนประสบ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 20 คน ระบุว่ารู้สึกไม่เชื่อมั่นในตนเองร้อยละ 50 มีปัญหาการเรียนร้อยละ 30 และมีปัญหาส่วนตัวร้อยละ 20 ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 38 คน ระบุว่า รู้สึกไม่เชื่อมั่นในตนเองร้อยละ 55.26 มีปัญหาการเรียนร้อยละ 23.68 และมีปัญหาส่วนตัวร้อยละ 21.05 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 9 คน ระบุว่า รู้สึกไม่เชื่อมั่นในตนเองร้อยละ 44.44 มีปัญหาการเรียนร้อยละ 33.33 และมีปัญหาส่วนตัวร้อยละ 22.22 ซึ่งนักเรียนที่มีความรู้สึกไม่เชื่อมั่นในตนเองให้รายละเอียดว่า ไม่มั่นใจในการแสดงความคิดเห็น ขาดความมั่นใจที่จะซักถามบุคคลอื่น เมื่อเกิดปัญหาไม่มั่นใจที่จะแก้ปัญหาด้วยตนเอง ไม่มีความมั่นใจในการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากบุคคลอื่น ไม่มีความมั่นใจในการตัดสินใจ มักจะคล้อยตามผู้อื่นได้ง่าย นอกจากนี้นักเรียนที่ระบุว่ามีปัญหาการเรียนให้รายละเอียดว่า ไม่เข้าใจในบทเรียน เรียนหนังสือในวิชาต่าง ๆ ไม่เข้าใจ จึงทำให้ผลการเรียนไม่ดี ส่วนนักเรียนที่ระบุว่ามีปัญหาส่วนตัวให้รายละเอียดว่า มีปัญหาทางด้านสาย มีปัญหาทางด้านสุขภาพ

จากผลการสำรวจปัญหาของนักเรียนดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ส่วนมากระบุว่า รู้สึกไม่เชื่อมั่นในตนเอง แต่ปัญหาดังกล่าวพบมากในนักเรียนชั้นมัธยม

ศึกษาปีที่ 2 ดังนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเองที่สร้างโดยอัจฉรา เนตรล้อมวงศ์ (2531) จำนวน 25 ข้อ ซึ่งค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามดังกล่าว ได้วิเคราะห์โดยใช้วิธีการทดสอบที (t - test) โดยมีค่า t อยู่ระหว่าง 2.06 - 4.57 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ แบบสอบถามดังกล่าวมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .80059 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามหาโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ไปให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 38 คนตอบอีกครั้งหนึ่ง ผลการตอบแบบสอบถามดังกล่าว พบว่า นักเรียนจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 52.63 มีคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองต่ำกว่า 25 คะแนน จากคะแนนเต็ม 50 คะแนน แล้วผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นักเรียนกลุ่มดังกล่าว ผลการสัมภาษณ์พบว่า นักเรียนรู้สึกไม่มั่นใจในการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ อันได้แก่ การแสดงความคิดเห็น การซักถามข้อสงสัย การแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากบุคคลอื่น การแก้ปัญหาด้วยตนเอง การตัดสินใจด้วยตนเอง และการมีเหตุผลไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยปราศจากการไตร่ตรอง นอกจากนี้ นักเรียนกลุ่มนี้มีอายุระหว่าง 11 - 13 ปี และอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น ซึ่ง นวลละออ สุภาพล (2527 : 93) กล่าวว่าบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองนั้นสามารถพัฒนาได้ตั้งแต่วัยเด็ก ส่วนวัยรุ่นเป็นช่วงที่เหมาะสมต่อการพัฒนาและปรับปรุงบุคลิกภาพด้านต่างๆ เพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกายและจิตใจอย่างรวดเร็ว บางครั้งเกิดความรู้สึกสับสน ไม่เชื่อมั่นในตนเอง เป็นผลให้ประสบปัญหาเกี่ยวกับการปรับตัว ตลอดทั้งการอยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่น ซึ่งสอดคล้องกับปราชญา กล้าผจญ (2537 : 72) ที่กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยแห่งความยากลำบาก เนื่องจากต้องเข้าไปสู่สิ่งที่เขาไม่รู้จัก และสิ่งที่ไม่รู้จักนั้นเป็นสิ่งที่น่าประหลาดใจ และอันตราย ทำให้รู้สึกไม่เชื่อมั่นในตนเอง แต่หากสามารถพัฒนาให้วัยรุ่นมีความเชื่อมั่นในตนเอง ก็จะช่วยให้วัยรุ่นสามารถเผชิญปัญหาหรืออุปสรรคใด ๆ ในชีวิตได้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ นิภา นิธยานน (ม.ป.ป. : 146) กล่าวว่า ลักษณะของเด็กวัยรุ่นที่ปรับตัวได้ดี และมีบุคลิกภาพที่ดีนั้นองค์ประกอบอย่างหนึ่งที่พึงมีคือ การเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ดังนั้นการช่วยให้วัยรุ่นได้พัฒนาตนเองจะทำให้วัยรุ่นรู้จักคิด รู้จักเลือก และตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความมั่นใจในตนเอง

วิธีการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองนั้นสามารถทำได้หลายวิธี เช่น กลุ่มสัมพันธ์ บทบาทสมมติ การให้คำปรึกษา การใช้เทคนิคแม่แบบ การฝึกความรู้สึกไว เป็นต้น (มานะ พ่วงความสุข. 2536 : 2 ; อ้างอิงมาจาก วชิร ทรัพย์มี. 2518 : 40) ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความต้องการที่จะพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลองและการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ทั้งนี้ดังที่ ชูลท์ (วรภรณ์ ตระกูลวณิช. 2537 : 9 ; อ้างอิง

อิงมาจาก Schultz. 1972 : 4) กล่าวไว้ว่าสถานการณ์จำลองเป็นการเลียนแบบสภาพที่เกิดขึ้นจริง เพื่อให้ผู้เรียนเผชิญกับสภาพการณ์ด้วยตนเอง โดยการปฏิบัติ แสดง และออกความ

↑

เห็น ซึ่งวิธีการนี้จะทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจ มีความรู้สึกร่วมกับเหตุการณ์ได้ดี อีกทั้งยัง
สามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงต่อไปได้ นอกจากนี้สมพงษ์ จิตระดับ (2530 : 74)
 ได้กล่าวว่า สถานการณ์จำลองเป็นรูปแบบและกระบวนการที่ฝึกฝนให้ผู้เรียนได้เผชิญกับสิ่งที่เกิดขึ้น
 และปัญหาต่าง ๆ การรู้จักหาแหล่งข้อมูล การติดต่อสื่อสาร การแก้ปัญหา การค้นพบ
 การวินิจฉัยและการตัดสินใจ

ส่วนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้บุคคลได้ระบายความไม่
สบายใจทำความเข้าใจตนเองและยอมรับสภาพความเป็นจริงของชีวิตภายใต้บรรยากาศปลอดภัย
ตลอดจนการมีความรู้สึกร่วมกัน และรับรู้ได้ว่ามิใช่เพียงแต่เขาคนเดียวเท่านั้นที่มีปัญหา การได้รับ
การสนับสนุนได้รับการยอมรับจะนำไปสู่การพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของบุคคลนั้นให้ดีขึ้น
 (วัชร ทรัพย์มี. 2533 : 104) ซึ่งสอดคล้องกับ วัชร ธนะคำ (2524 : 117) ที่กล่าวว่า การให้
 คำปรึกษาแบบกลุ่ม เป็นการช่วยเหลือให้บุคคลเข้าใจตนเองในด้านความคิด ความรู้สึก และการ
 กระทำโดยใช้ประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้จากกลุ่ม นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และพฤติกรรม
 ให้ดีขึ้น สามารถนำตนเองไปสู่ความเจริญในการดำรงชีวิตของตนเองและสังคมได้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองกับ
การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ว่าจะสามารถพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี
ที่ 2 ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดใหญ่อินทาราม จังหวัดชลบุรี ได้หรือไม่ และแตก
ต่างกันมากน้อยเพียงใด หากผลการวิจัยในครั้งนี้ประสบความสำเร็จก็จะเป็นการค้นพบวิธีการ
พัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียน อันจะเป็นประโยชน์ต่อตัวนักเรียน สังคมและประเทศชาติ
ต่อไป

✓ ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียน ก่อนและหลังการใช้สถานการณ์จำลอง
2. เพื่อเปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียน ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

3. เพื่อเปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง กับนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น หลังจากได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง
2. นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น หลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
3. นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองกับนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีความเชื่อมั่นในตนเองแตกต่างกัน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะทำให้ทราบผลของการใช้สถานการณ์จำลองกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดใหญ่อินทาราม จังหวัดชลบุรี และจะเป็นแนวทางให้ครูแนะแนวและบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในวิธีการใช้สถานการณ์จำลองและการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มได้นำไปใช้ในการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดใหญ่อินทาราม จังหวัดชลบุรี ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 19 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดใหญ่อินทาราม จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2539 ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร และสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง เป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มละ 8 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระคือ วิธีการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งแบ่งเป็น 2 วิธี ได้แก่

3.1.1 การใช้สถานการณ์จำลอง

3.1.2 การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความเชื่อมั่นในตนเอง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การใช้สถานการณ์จำลอง หมายถึง การจำลองสถานการณ์ให้ใกล้เคียงกับเหตุการณ์จริง และให้นักเรียนแสดงบทบาทตามสถานการณ์ที่กำหนด ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น (ความรู้สึกเกี่ยวกับสถานการณ์นั้น ๆ และนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง การใช้สถานการณ์จำลองมีขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขั้นเตรียมการ ผู้วิจัยนำเข้าสู่บทเรียน โดยบอกวัตถุประสงค์ของการใช้สถานการณ์จำลอง เล่าเรื่องสรุปของสถานการณ์จำลองที่นำมาใช้ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจรายละเอียดของสถานการณ์จำลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกผู้แสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลอง และให้นักเรียนศึกษาบทบาทตามที่นักเรียนได้รับมอบหมาย

1.2 ขั้นดำเนินกิจกรรม ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย และให้นักเรียนสลับเปลี่ยนกันแสดงบทบาทในแต่ละสถานการณ์จำลอง

1.3 ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล ภายหลังจากที่นักเรียนแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองแล้ว ผู้วิจัยนำให้นักเรียนวิเคราะห์เกี่ยวกับความรู้สึกและบทบาทที่นักเรียนได้แสดง

1.4 ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเองที่ได้รับจากสถานการณ์จำลอง โดยให้นักเรียนเปรียบเทียบสิ่งที่ได้เรียนรู้กับชีวิตจริง และประยุกต์เชื่อมโยงเหตุการณ์จริงกับสถานการณ์จำลองให้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริง จากนั้นผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุป และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

วิธีนี้ใช้กับกลุ่มทดลองที่ 1

2. การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม หมายถึง วิธีการที่ผู้ให้คำปรึกษาให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนเป็นกลุ่ม โดยให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มสำรวจปัญหาและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ทำให้นักเรียนไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง แล้วให้นักเรียนในกลุ่มพิจารณาหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน และนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกลุ่มไปเป็นแนวทางในการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง การให้คำปรึกษาในครั้งนี้แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้—

2.1 ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง และแจ้งให้นักเรียนทุกคนทราบว่าในการปรึกษาหารือกัน ขอให้ทุกคนรักษาความลับไม่นำไปเปิดเผย

2.2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนได้สำรวจปัญหาของตนเอง

เสนอปัญหาของตน จากนั้นให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันหาแนวทางแก้ปัญหาของนักเรียนทีละคน และให้นักเรียนที่เสนอปัญหาสรุปถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้และแนวทางแก้ไข

2.3 ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปปัญหาต่าง ๆ และแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง และผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม ให้กำลังใจ พร้อมทั้งนัดหมายนักเรียนในการให้คำปรึกษาในครั้งต่อไป

วิธีการนี้ใช้กับกลุ่มทดลองที่ 2

3. ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง ความรู้สึกมั่นใจในการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียน โดยลักษณะของพฤติกรรมที่แสดงออกนั้น ได้แก่ การแสดงความคิดเห็น การซักถามข้อสงสัย การแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากบุคคลอื่น—สามารถแก้ปัญหาด้วยตนเอง มีเหตุผลไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยปราศจากการไตร่ตรอง—และสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง การใช้สถานการณ์จำลอง และการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม โดยแบ่งออกเป็นหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 1.1 เอกสารเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สถานการณ์จำลอง
 - 2.1 เอกสารเกี่ยวกับการใช้สถานการณ์จำลอง
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สถานการณ์จำลอง
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
 - 3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
 - 3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

1: เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง

1.1 เอกสารเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง

1.1.1 ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเอง

smith (Smith. 1968 : 185) ได้กล่าวว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง ความพึงพอใจ ความภูมิใจในตนเองหรือการยอมรับตนเอง บุคคลใดจะมีความเชื่อมั่นในตนเองมากน้อยเพียงใดนั้น สามารถพิจารณาได้จากความขัดแย้งระหว่างตนตามเป็นจริง (Real Self) กับตนตามอุดมคติ (Ideal Self) ถ้าความขัดแย้งเกิดขึ้นมากจะเป็นเหตุทำให้ตนมีความรู้สึกว่ามีค่าไม่เหมาะสมและไม่พึงพอใจ อันหมายถึงขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เกิดความวิตกกังวล ขาดความอบอุ่นใจและชอบพึ่งผู้อื่น

แบลร์ (สมพร พลอยงาม. 2525 : 9 ; อ้างอิงมาจาก Blair. 1968 : 138) ได้ให้ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเองไว้ว่า หมายถึง ความแน่ใจ ความมั่นใจ หรือความกล้าหาญของบุคคลที่จะเผชิญต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ หรือเผชิญต่อความจริง ตลอดจนมีความตั้งใจในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จ แม้จะมีเหตุการณ์หรือสิ่งใดมาเป็นอุปสรรคก็ไม่บังเกิดความท้อแท้แต่

ยังคงตั้งใจกระทำสิ่งนั้น ๆ ต่อไปโดยมั่นใจว่าตนสามารถกระทำสิ่งที่กำลังกระทำอยู่ให้สำเร็จลุล่วงไปได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ทั้งนี้ต้องไม่ยึดมั่นในความคิดเห็นของตนโดยไม่ฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเลย

✓ วิจิตร วรุตบางกูร (2521 : 8) กล่าวว่า ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นบุคลิกภาพส่วนหนึ่งของบุคคลที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกนึกคิดหรือมโนคติที่บุคคลมีต่อตนเอง คนที่มีความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อตนเอง จะมีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่า มีความภาคภูมิใจในความเป็นตัวของตัวเอง ฟังพอใจ และยอมรับทุกสิ่งที่ประกอบเป็นตัวเอง มองเห็นว่าตนมีคุณค่า มีความสามารถ และมีความสำคัญ

ไซมอน (อัจฉรา เนตรล้อมวงศ์. 2531 : 4 ; อ้างอิงมาจาก Symonds. 1964 : 85 - 86) ให้ความหมายว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกด้วยการกระทำและคำพูดที่เหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียน ซึ่งมีลักษณะต่าง ๆ 5 ลักษณะ คือ

1. การกล้าแสดงออก ได้แก่ การกล้าแสดงความสามารถของตน การกล้าแสดงความคิดเห็น การกล้าซักถามข้อสงสัย
2. การพึ่งตนเอง ได้แก่ การแก้ปัญหาด้วยความสามารถของตนเอง การทำงานประสบผลสำเร็จ การมีความเพียรพยายาม
3. การเป็นตัวของตัวเอง ได้แก่ การมีเหตุผลไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยปราศจากการไตร่ตรอง การตัดสินใจได้ด้วยตนเอง
4. การมีความรับผิดชอบ ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบได้ครบถ้วน การกล้ารับผิดชอบเมื่อกระทำผิด
5. การมีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การมีมนุษยสัมพันธ์กับคนอื่น การรู้จักช่วยเหลือและร่วมมือกับผู้อื่น การยอมรับสถานการณ์ใหม่ ๆ

ไซมอน (มานะ พ่วงความสุข. 2536 : 32 ; อ้างอิงมาจาก Symonds. 1964 : 84) ให้ความหมาย ความเชื่อมั่นในตนเองไว้ว่าหมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงให้เห็นถึงการกล้าคิด กล้าพูด กล้ากระทำ สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง และมีเหตุผล ไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยปราศจากการไตร่ตรอง

✓ จากความหมายของความเชื่อมั่นในตนเองดังกล่าว สรุปได้ว่า ความเชื่อมั่นในตนเองหมายถึง ความแน่ใจ ความมั่นใจ หรือความกล้าหาญของบุคคลที่จะเผชิญต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ มีความตั้งใจในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จ แม้จะมีสิ่งใดมาเป็นอุปสรรคก็ไม่เกิดการทอดย

พฤติกรรมที่แสดงถึงความเชื่อมั่นในตนเอง ได้แก่ การกล้าคิด กล้าพูด กล้ากระทำ กล้าตัดสินใจได้ด้วยตนเอง มีเหตุผล ไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยปราศจากการไตร่ตรอง

1.1.2 ลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง

สมาคมการศึกษาแห่งอเมริกา (วินัย ธรรมศิลป์. 2527 : 27 ; อ้างอิงมาจาก Child Study Association of America. 1952 : 184) กล่าวว่า ลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะกล้าตัดสินใจด้วยตนเองเมื่อประสบปัญหา มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน สามารถประสบความสำเร็จในการทำงาน สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี

ฉันทนา ภาคบังท (2533 : 1) กล่าวถึง ลักษณะของผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองว่าโดยทั่วไปจะมีความกล้าในการแสดงออก กล้าตัดสินใจ และมีความมั่นใจที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จได้ตามที่ต้องการ มองโลกในแง่ดี ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ และมีความรับผิดชอบในหน้าที่สูง

จากลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองดังกล่าว สรุปได้ว่า ลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะมีความกล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ มีความรับผิดชอบในหน้าที่ มีความมั่นใจที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จได้ตามที่ต้องการ มองโลกในแง่ดี ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ และมีความรับผิดชอบในหน้าที่สูง

1.1.3 ความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเอง

สวนา พรพัฒน์กุล (2520 : 17) ได้กล่าวถึง ความเชื่อมั่นในตนเองว่า เป็นสิ่งที่แสดงว่าบุคคลเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และมีความหมายต่อสังคม ถ้าบุคคลมีความเชื่อมั่นในตนเองแล้ว ก็จะไม่เฉยเมยต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ในสังคมของตน แต่จะเข้าไปมีส่วนร่วมตามสิทธิและหน้าที่อย่างถูกต้อง ดังนั้นความเชื่อมั่นในตนเองจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้ทุกคนกล้าแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและการกระทำในทุก ๆ สิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตและความอยู่รอดของสังคม

ความเชื่อมั่นในตนเองจะเกิดขึ้นกับเด็กที่ประสบผลสำเร็จในการกระทำสิ่งต่าง ๆ อยู่เสมอ บุคคลยิ่งประสบความสำเร็จมากเท่าไร ย่อมทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นเท่านั้น เมื่อบุคคลมีความเชื่อมั่นในตนเองเขาจะรู้สึกตัวเองไม่อยู่ใต้อำนาจของคนอื่น ทำให้ความยุ่งยากใจต่าง ๆ ลดลงไปหรือหมดไป อันเป็นผลให้มีความสามารถที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น สามารถรับฟังความคิดเห็นหรือคำนิยามของผู้อื่นได้ด้วย ผู้ที่มีความเชื่อมั่น จึงมีลักษณะของบุคคลที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ (Child Study Association of America. 1952 :

185 - 186)

จากความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเองดังกล่าวสรุปได้ว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง จะเกิดขึ้นกับบุคคลที่ประสบผลสำเร็จในการกระทำสิ่งต่าง ๆ อยู่เสมอ เป็นผลให้มีความสามารถที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น สามารถรับฟังความคิดเห็นหรือคำแนะนำของผู้อื่นได้ด้วย ผู้ที่มีความเชื่อมั่นจึงมีลักษณะของบุคคลที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นสิ่งที่ จะกระตุ้นให้ทุกคนกล้าแสดงออก ซึ่งความคิดเห็นและการกระทำในทุก ๆ สิ่งเกี่ยวกับชีวิตและความอยู่รอดของสังคม

1.1.4 การสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง

วิจิตร วรุตบางกูร (2521 : 8) กล่าวว่า คนรุ่นใหม่เริ่มสนใจที่จะพัฒนาความเชื่อมั่น ในตนเองให้มากยิ่งขึ้นเพื่อจะได้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และร่วมทำงานกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และคนที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง จะทำให้เกิดปัญหาในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การเข้าสังคม การติดต่อกับผู้อื่น และการตัดสินใจ

ในการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองสำหรับบุคคลที่ต้องการปรับปรุงและพัฒนาตนเองนั้น ละเอียด จงกลณี (2529 : 14 - 15) ได้เสนอแนวทางปฏิบัติไว้ดังนี้

1. กล้าเป็นตัวของตัวเอง รับสภาพความเป็นจริงทั้งหมดเกี่ยวกับตนเองว่าเด่น ด้อย ด้านใด กล้าหาญในการตัดสินใจและเป็นตัวของตัวเอง
2. สร้างความสามารถให้กับตน เมื่อรู้ว่าตนขาดความเชื่อมั่นด้านใด เพราะอะไรก็ควรศึกษาหาความรู้ ฝึกฝนให้รู้และเชี่ยวชาญยิ่งขึ้น เพราะยิ่งมีความรู้มากก็มีคนมาขอคำแนะนำปรึกษา มีคนนิยมเชื่อถือมากขึ้นจะก่อให้เกิดความรู้สึกละพอใจ และภูมิใจในตนเองซึ่งเป็นพื้นฐานของความเชื่อมั่นในตนเอง
3. สะสมความสำเร็จ ผลสำเร็จของงานที่เราสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ หรือคำยกย่องชมเชยจากผู้อื่น จะทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น ในทางตรงกันข้ามงานที่เราทำไม่ค่อยสำเร็จ ความผิดพลาดต่าง ๆ ตลอดจนคำตำหนิตติเตียนจากผู้อื่นจะเป็นสิ่งที่ทำให้ความเชื่อมั่นในตนเองลดน้อยลงไปได้เช่นกัน บางครั้งการติชมอาจเชื่อถือไม่ได้นัก ถ้าคนอื่นมีความลำเอียง จึงควรใช้วิจารณญาณเลือกรับคำชมที่เป็นประโยชน์ และสมเหตุผลไว้เป็นรากฐานสร้างความเชื่อมั่นต่อไป
4. ปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่เป็นปัญหาที่สำคัญต่ออาชีพหรือชีวิตประจำวัน ปัญหาที่เล็กน้อยไม่สำคัญควรตัดทิ้งไป ไม่เอามาวิตกกังวลเป็นปมด้อย ถ้าปัญหานั้นสำคัญต่ออาชีพหรือชีวิต

ประจำวันของเรา ก็ควรปรับปรุงแก้ไขเสีย ถ้าสามารถแก้ไขได้ เราจะรู้สึกภูมิใจ และมีความเชื่อมั่นในตนเองยิ่งขึ้น

5. เห็นคุณค่าของสิ่งที่ดีที่ตนมีอยู่ เราควรมองเห็นคุณค่าตนเอง เพราะเราเป็นผู้เดียวที่มองเห็นความสามารถและความเจริญเติบโตของตัวเรามาตลอด ใช้สิ่งที่เป็นข้อดีที่เรามีอยู่นั้นให้เป็นประโยชน์พร้อมกับศึกษาหาทางปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป เพื่อจะได้สร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้สูงขึ้น

จากการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองดังกล่าว สรุปได้ว่า การสร้างความเชื่อมั่นในตนเองมีแนวทางปฏิบัติคือ ต้องกล้าเป็นตัวของตัวเอง สร้างความสามารถให้กับตนเอง สะสมความสำเร็จ ปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่เป็นปัญหาที่สำคัญต่อชีวิตประจำวัน เห็นคุณค่าของสิ่งที่ดีที่ตนมีอยู่ และมีความเชื่อมั่นในตนเองเป็นสิ่งที่สามารถปลูกฝังและส่งเสริมพัฒนาให้เกิดขึ้นได้

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง

1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เฟลมมิง (Fleming. 1995 : 779) ได้ศึกษาพบว่า การให้ประสบการณ์ต่าง ๆ แก่นักเรียนก่อนการปฏิบัติจริง จะทำให้นักเรียนมีความเป็นตัวของตัวเอง และมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น ตลอดทั้งสามารถปฏิบัติงานต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

วูดเดน (Wooden. 1995 : 3411) ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นภายหลังเข้าร่วมโปรแกรมการสอนการแก้ไขโจทย์ปัญหาวิชาคณิตศาสตร์ อีกทั้งนักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์มากขึ้น นอกจากนี้ความเชื่อมั่นในตนเองทำให้นักเรียนตั้งใจและกระตือรือร้นในการเรียน ทำให้นักเรียนเข้าใจวิชาที่เรียนได้มากยิ่งขึ้น

จากผลงานวิจัยในต่างประเทศสรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนก่อนการปฏิบัติจริงจะทำให้นักเรียนมีความเป็นตัวของตัวเอง และมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น

1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

มานิดา ทองทวี (2526 : 70 - 71) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2524 โรงเรียนชลบุรีสุขบพ จังหวัดชลบุรี จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากนักเรียนที่มีคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองสองกลุ่ม กลุ่มละ 8 คน กลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ส่วนกลุ่มทดลองที่ 2

ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและรายบุคคล มีความเชื่อมั่นในตนเองมากกว่าก่อนได้รับคำปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและแบบรายบุคคลมีความเชื่อมั่นในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มาลี วงษ์แก้ว (2526 : 59 - 60) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2525 โรงเรียนไทยนิยมสงเคราะห์ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากนักเรียนที่ได้คะแนนจากแบบทดสอบความเชื่อมั่นในตนเองต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน กลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม 14 ครั้ง ครั้งละ 45 นาที สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ติดต่อกัน 7 สัปดาห์ กลุ่มควบคุมได้รับเอกสารสนเทศเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง จำนวน 14 ฉบับ ผลการศึกษาพบว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มสามารถพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนให้สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทัศนทิมา ระเบียบดี (2529 : 45 - 46) ได้ศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบ โดยใช้สไลด์การ์ตูนเพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2528 จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากนักเรียนที่ได้คะแนนจากแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเองต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คน กลุ่มทดลองได้รับการฝึกโดยใช้เทคนิคแม่แบบสไลด์การ์ตูน ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามปกติ ระยะเวลาในการทดลอง 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 30 - 40 นาที ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกโดยใช้เทคนิคแม่แบบ โดยใช้สไลด์การ์ตูนมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่ได้รับการฝึกโดยใช้เทคนิคแม่แบบ โดยใช้สไลด์การ์ตูนมีความเชื่อมั่นในตนเองมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วาสนา ผดุงทรง (2529 : 47 - 49) ได้ศึกษาผลของการอภิปรายภาพวาดเป็นกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2528 โรงเรียนปัญญาวรรค ที่มีคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 20 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน กลุ่มทดลองได้รับการฝึกโดยวิธีอภิปรายภาพวาดเป็นกลุ่มเป็นเวลา 6 สัปดาห์ ครั้งละ 90 นาที จำนวน

12 ครั้ง กลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามปกติ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกโดยวิธีอภิปรายวาดภาพเป็นกลุ่มมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามปกติมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มานะ พ่วงความสุข (2536 : 54 - 57) ได้ศึกษาผลของการฝึกความรู้สึกไวที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2535 โรงเรียนหาดอมราอักษรลักษณ์วิทยา จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากนักเรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำกว่าเปอร์เซนไทล์ที่ 25 ลงมา และสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน กลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกความรู้สึกไว ใช้เวลา 3 วัน 2 คืน กลุ่มควบคุมให้ข้อเสนอแนะ ใช้เวลา 3 วัน 2 คืน ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกความรู้สึกไวมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการวิจัยในประเทศสรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและรายบุคคล การใช้เทคนิคแม่แบบโดยใช้สไลด์การ์ตูน การอภิปรายวาดภาพเป็นกลุ่ม และการฝึกความรู้สึกไวสามารถพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองให้สูงขึ้น

๑๖

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สถานการณ์จำลอง

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้สถานการณ์จำลอง

2.1.1 ความหมายของสถานการณ์จำลอง

โฮลเดน (Holden. 1981 : 5) กล่าวว่า สถานการณ์จำลองเป็นการจำลองสถานการณ์ให้ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง ส่วนมากจะอยู่ในรูปแบบของการแก้ปัญหา ครูทำหน้าที่เป็นเพียงผู้ควบคุม จะนำของจริงต่าง ๆ มาเป็นสื่อในการกระตุ้นผู้เข้าร่วมให้ใช้ทักษะของภาษาทุกด้านในการรับข้อมูลพร้อม ๆ กัน ผู้เข้าร่วมสถานการณ์แต่ละคนจะได้รับบัตรแสดงขอความช่วยเหลือที่ความรับผิดชอบ และข้อมูลจำเป็นเพิ่มเติม นอกจากนี้ ทุกคนต้องปฏิบัติตามหน้าที่ของตนอย่างจริงจัง

โจนส์ (Jones. 1982 : 5) กล่าวว่า สถานการณ์จำลองเป็นเหตุการณ์หนึ่งซึ่งไม่ใช่การสอนโดยครู แต่นักเรียนเป็นผู้เข้าร่วมในเหตุการณ์นั้น และเป็นผู้ที่ทำให้เหตุการณ์นั้นดำเนินต่อไป โดยได้รับมอบหมายหน้าที่ภารกิจในสังคมและความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องอยู่ในสถานการณ์นั้น ซึ่งต้องมีการแก้ปัญหาและการตัดสินใจรวมอยู่ด้วย ส่วนครูจะเป็นผู้กำหนดเวลาเริ่มต้นและเวลาจบของสถานการณ์ นอกจากนี้ครูมีหน้าที่อธิบายรายละเอียดต่าง ๆ ที่สำคัญในสถานการณ์นั้น และกำหนดว่าใครเป็นใคร ใครทำหน้าที่อะไร มีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องใดบ้าง

ทศนา เขมมณี (2522 : 202) ให้ความหมายของสถานการณ์จำลองไว้ว่า หมายถึง การจำลองสถานการณ์หรือการสร้างสถานการณ์ให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริง แล้วให้ผู้เรียนเข้าไปอยู่ในสถานการณ์นั้นและให้มีปฏิกิริยาโต้ตอบกัน วิธีนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งในสถานการณ์จริงผู้เรียนอาจไม่กล้าแสดงเพราะเป็นการเสี่ยงต่อผลที่จะได้รับมากเกินไป

สำเริง เวชสุนทร (2523 : 18 - 19) กล่าวว่า สถานการณ์จำลองคือ การจำลองสถานการณ์หรือสภาพการณ์นั้นมาจากสภาพที่เป็นจริง หรือคล้ายคลึงกับสิ่งที่จริงในสังคมมากที่สุด แล้วผู้เรียนได้ปฏิบัติ แสดงความคิดเห็นหรือหาหนทางแก้ปัญหาในสถานการณ์นั้นจริง ๆ ซึ่งเป็นวิธีการฝึกที่ไม่ทำให้ผู้เรียนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดอยู่ในสภาพอันตราย หรือได้รับความเสียหายใด ๆ อีกทั้งยังทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในสภาพที่ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด มีโอกาสตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหา และเลือกหลักการหรือทฤษฎีมาใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาของเขา

จากการศึกษาความหมายของการใช้สถานการณ์จำลองดังกล่าว สรุปได้ว่าสถานการณ์จำลองหมายถึง การจำลองเหตุการณ์ หรือเลียนแบบสภาพเหตุการณ์ หรือการสมมติสถานการณ์ โดยให้มีความคล้ายคลึงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคมมากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาปัญหาจากสถานการณ์จำลองนั้น ๆ ด้วยตนเอง ซึ่งวิธีการนี้จะทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด และมีทักษะในการตัดสินใจปัญหาและเลือกแนวทางแก้ปัญหาของเขา จบ.

2.1.2 ความมุ่งหมายในการสร้างสถานการณ์จำลอง

เซ (กนกรัตน์ พงษ์สมุทร. 2537 : 32 - 33 ; อ้างอิงมาจาก Shay. 1980 : 27) กล่าวว่า สถานการณ์จำลองถูกสร้างขึ้น โดยมีความมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อสร้างบรรยากาศความเป็นกันเอง (To Break the Ice) โดยนำสถานการณ์จำลองมาใช้ในการแนะนำให้นักเรียนรู้จักกันและกัน เพื่อสร้างสัมพันธภาพและบรรยากาศที่จะช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนหรือใช้เป็นเครื่องมือหรือสื่อเพื่อแนะนำวิชาที่เรียนหรือกิจกรรมบางอย่าง การเลือกใช้สถานการณ์จำลองเพื่อจุดมุ่งหมายนี้ควรจะมีข้อจำกัดเป็นกิจกรรมสั้น ๆ ที่ควรจะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 1 - 2 ชั่วโมงการเรียนการสอน

2. เพื่อที่จะบอกความจริง (To Impart Facts) โดยนำสถานการณ์จำลองในรูปแบบต่าง ๆ มาใช้ในการให้ความรู้ ข่าวดสารข้อมูลเกี่ยวกับข้อเท็จจริง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ และประสบการณ์มากขึ้น

3. เพื่อพัฒนาความรู้สึกความเข้าใจเห็นอกเห็นใจกัน (To Develop Empathic Understanding) โดยนำสถานการณ์จำลองมาใช้เพื่อพัฒนาความรู้สึกเกี่ยวกับวัฒนธรรม ความ เป็นอยู่ ความกดดัน หรือความรู้สึกขัดแย้งในบทบาทของตนเองที่มีต่อวัฒนธรรมอื่น ๆ สถานการณ์ จำลองจะช่วยให้นักเรียนมีสายตากว้างไกล ส่งเสริมพัฒนาการรับรู้ที่ถูกต้องมากยิ่งขึ้น

4. เพื่อสำรวจอนาคต (To Explore the Future) ความซับซ้อนและความซ้ำซ้อนของ สถานการณ์จำลองคอมพิวเตอร์นั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อทำนาย แต่สถานการณ์จำลองที่ใช้ในห้อง เรียนก็สามารถออกแบบเพื่อทำนายหรือเพิ่มประสบการณ์ที่เกี่ยวกับอนาคตให้แก่นักเรียนได้ จาก หรือสถานการณ์บางอย่างที่จะมีขึ้นในอนาคต ถูกจำลองอยู่ในแบบจำลองหรือความคิดรวบยอด ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ หรือการวิเคราะห์อนาคตที่จะเป็นไปได้ กิจกรรมเหล่านี้ใช้เพื่อ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ และเพิ่มความสามารถในการที่จะต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงที่ถูกควบคุม สถานการณ์จำลองทำให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาที่มากขึ้นและมีความ สามารถในการประเมินผลระยะยาวของการกระทำต่าง ๆ

อัญชลี แจ่มเจริญ (2522 : 5) กล่าวถึง ความมุ่งหมายในการสร้างสถานการณ์จำลอง ไว้ดังนี้ คือ

1. เพื่อให้ผู้เรียนได้พบ และรู้จักแก้ปัญหา ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จักคิด และนำเหตุผลมาอภิปราย เพื่อประกอบการตัดสินใจแก้ ปัญหา
3. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ให้รู้จักวิพากวิจารณ์และอดทนต่อการ ถูกวิพากษ์วิจารณ์ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีวินัยในตนเอง สำนึกถึงสิทธิ และหน้าที่ ของตนเองและผู้อื่น
4. เพื่อเปลี่ยนแปลงกิจกรรมการเรียนการสอน จากการฟังครูสอนแต่ผู้เดียวมาเป็นการ ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น

จากความมุ่งหมายในการสร้างสถานการณ์จำลองดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า สถานการณ์ จำลองสร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จักเผชิญปัญหา รู้จักคิด ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ในอนาคต เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาการทำงานกลุ่ม เพื่อใช้ในการสร้างบรรยากาศความเป็นกันเอง ให้ผู้เรียนรู้จักกันมากขึ้น และช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมในห้องเรียน

2.1.3 ลักษณะของสถานการณ์จำลอง

มอนโร (อมรา รสสุข. 2529 : 15 ; อ้างอิงมาจาก Monroe. 1969 : 45 - 46) กล่าวว่า สถานการณ์จำลองมีลักษณะที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. มีความคล้ายคลึงกับสภาพความเป็นจริง สถานการณ์จำลองจะต้องจัดเตรียม องค์ประกอบที่จะทำให้นักเรียนกระทำการต่าง ๆ ได้ องค์ประกอบดังกล่าวนี้อาจเปรียบเทียบได้ว่าเป็นการคาดคะเนในการสืบสวนตามระเบียบวิธีทางวิทยาศาสตร์ หรือเป็นตัวกำหนดให้ในแบบจำลองคณิตศาสตร์ เป็นอุปกรณ์และกฎเกณฑ์ที่ใช้ในการเล่นเกม เป็นคำจำกัดความของความขัดแย้ง และบุคลิกลักษณะในบทบาทสมมติ หรือเป็นตัวแปรตามในการสอนเกี่ยวกับการตัดสินใจ สถานการณ์จำลองจะต้องสร้างสภาพแวดล้อมให้นักเรียนได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนและจะต้องมีลักษณะของความเป็นจริงให้มากพอที่ทำให้นักเรียนได้ฝึกฝนในการเผชิญกับสิ่งต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นได้ในชีวิตจริง

2. จัดให้มีสภาพการสูญเสียน้อยที่สุด นักเรียนสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงคำตอบที่ได้ตอบไปแล้วได้ โดยไม่ทำลายสถานการณ์เดิม

3. ผลย้อนกลับจะต้องเป็นเครื่องหมายของผลลัพธ์ สถานการณ์จำลองช่วยให้นักเรียนทราบถึงผลของคำตอบที่ได้ตอบไปในรูปของสัญลักษณ์ โดยไม่ทำให้บรรยากาศของการเรียนรู้เปลี่ยนแปลงไปไม่ว่าจะเป็นด้านกายภาพ หรือจิตวิทยา

4. สามารถทำซ้ำ จากลักษณะของข้อ 2 และ 3 ทำให้แบบฝึกหัดสถานการณ์จำลอง เป็นสิ่งที่สามารถทำซ้ำ ๆ เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ดีที่สุด

จากลักษณะของสถานการณ์จำลองดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า สถานการณ์จำลองมีลักษณะดังนี้ มีความคล้ายคลึงกับสภาพความเป็นจริง เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกฝนในการเผชิญกับสิ่งต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในชีวิตจริง นักเรียนสามารถเปลี่ยนแปลงคำตอบได้โดยไม่ทำลายสถานการณ์เดิม ผลของคำตอบจะออกมาในรูปแบบของสถานการณ์ และสถานการณ์จำลองสามารถทำซ้ำได้ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทบทวนหรือกระทำซ้ำ ๆ เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ดีที่สุด

2.1.4 หลักการและกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับกิจกรรมและเกมสถานการณ์จำลอง

แสดนแสดป (นิติไทย นัมคณิศรณ. 2537 : 26 - 28 ; อ้างอิงมาจาก Stadsklev. 1974 : 26 - 56) ได้เสนอหลักการ EIAG และกระบวนการเรียนรู้ 2 กระบวนการ คือกระบวนการจัดกระทำข้อมูล (Information Processing) และกระบวนการเรียนรู้โดยประสบการณ์ (Experiential Processing) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. หลักการ EIAG รูปแบบพื้นฐานของการเรียนรู้จากเกมสถานการณ์จำลอง หลักการ EIAG นี้จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากกิจกรรมของเกมสถานการณ์จำลองให้เป็นไปอย่างเป็นระบบ และสามารถนำประสบการณ์ที่เกิดขึ้นไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยโครงสร้างดังนี้ คือ

E - Experience “ Do ” การกระทำกิจกรรมอันเป็นประสบการณ์ตรง

I - Identify “ Look ” การจำแนกแยกแยะและการสังเกต โดยเป็นการพรรณนาหรือการอธิบายกระบวนการ สัญลักษณ์ ความรู้สึก ความคิด และพฤติกรรมที่นักเรียนได้กระทำระหว่างการกระทำกิจกรรมเกมสถานการณ์จำลอง

A - Analyze “ Think ” การคิดวิเคราะห์ โดยเป็นการคิดวิเคราะห์เพื่อที่จะทำให้มองเห็นสาเหตุและผล เพื่อทำให้มองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งที่เกิดขึ้นในกระบวนการของเกมสถานการณ์จำลอง หรือการวิเคราะห์ปัญหา วิเคราะห์การตัดสินใจที่ได้กระทำลงไป วิเคราะห์ความคิดความรู้สึกที่เกิดขึ้น ซึ่งผลจากการคิดวิเคราะห์นี้จะนำมาซึ่งความเข้าใจความเป็นไปและต่อสู้กับเหตุการณ์ที่เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นได้

G - Generalize “ Learn ” การลงความเห็นสรุปและการเกิดการเรียนรู้เป็นหลักการสุดท้าย ภายหลังจากที่นักเรียนได้ผ่านประสบการณ์ ผ่านการอธิบาย และผ่านการวิเคราะห์ซึ่งทำให้ได้รับข้อมูล และความเข้าใจในสิ่งที่ได้เกิดขึ้นจากกิจกรรมเกมสถานการณ์จำลองครบถ้วนแล้ว จึงพร้อมที่จะลงความเห็นหาข้อยุติเกี่ยวกับความคิดรวบยอด หลักการ การแก้ปัญหา การตัดสินใจ หรือวิธีการที่จะเผชิญหน้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงของกิจกรรมสถานการณ์จำลองที่ได้กระทำไปแล้วได้

2. กระบวนการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ของกิจกรรมสถานการณ์จำลองมี 2 กระบวนการประกอบด้วย

2.1 กระบวนการเรียนรู้โดยประสบการณ์ (Experiential Processing) มีขั้นตอนดังนี้

2.1.1 การแสดงหรือการกระทำ (Action) เป็นขั้นแรกของการเรียนรู้โดยประสบการณ์ คือผู้เรียนได้กระทำหรือแสดงเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย และทำให้มองเห็นความเป็นไปและผลกระทบของการกระทำหรือการแสดงนั้น

2.1.2 การเข้าใจกรณีเฉพาะ (Understanding the Particular Case) เป็นขั้นที่

ทำให้เกิดความเข้าใจในความเป็นไป และผลกระทบของการแสดงหรือการกระทำที่ได้รับประสบการณ์ มา โดยมีหลักการว่า มนุษย์จะเรียนรู้ผลของการกระทำภายหลังจากที่มีประสบการณ์ในกรณีนั้น ๆ มาก่อน และเกิดการเรียนรู้ว่าจะกระทำอย่างไรเมื่อพบกับสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน

2.1.3 การลงความเห็น (Generalizing) หลังจากที่ได้เข้าใจในความเป็นไป และผลกระทบของการกระทำจากประสบการณ์ที่ได้จัดให้แล้ว ขั้นตอนต่อไปคือ การลงความเห็น สรุปหลักการ หรือกฎเกณฑ์ในสถานการณ์ หรือพฤติกรรมดังกล่าวพร้อมทั้งเชื่อมโยงหลักการ และกฎเกณฑ์ที่ได้ลงความเห็นกับประสบการณ์ หรือสถานการณ์พิเศษนอกเหนือไปจากที่ประสบมาแล้วด้วย

2.1.4 การแสดงพฤติกรรมใหม่ (Acting in a New Circumstance) เมื่อเกิดความเข้าใจในหลักการหรือกฎเกณฑ์แล้วจึงลงข้อสรุป ขั้นตอนต่อไปคือ การแสดงพฤติกรรมที่ถูกต้อง อันเกิดจากความเข้าใจในหลักเกณฑ์เหล่านั้น พฤติกรรมที่แสดงในขั้นนี้จะแตกต่างไปจากพฤติกรรมที่ได้แสดงไปในขั้นตอนที่ 1 เพราะบุคคลนั้นได้เกิดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์แล้ว กล่าวคือ ประสบการณ์ที่เขาได้รับจะนำมาซึ่งผลประโยชน์ในการกระทำในอนาคตของเขา

2.2 กระบวนการจัดกระทำข้อมูล (Information Processing) มีขั้นตอนดังนี้

2.2.1 การรับรู้ข้อมูล (Reception of information) เป็นการสื่อสารข้อมูล ตลอดจนเครื่องหมาย หรือสิ่งที่แสดงเป็นนัยอย่างกลาง ๆ ข้อมูลที่ถูกสื่อสารเกี่ยวข้องกับกฎทั่วไป และตัวอย่างเฉพาะซึ่งเป็นส่วนประกอบของกฎเหล่านั้น

2.2.2 การเข้าใจกฎทั่ว ๆ ไป (Understanding the General Principle) เป็นขั้นที่เกิดความเข้าใจในกฎทั่ว ๆ ไป และตัวอย่างเฉพาะซึ่งเป็นตัวอย่างของกฎนั้น ๆ คือ เกิดการเรียนรู้ความหมายของข้อมูล และมีการรับรู้ข้อมูลนั้นเป็นความรู้

2.2.3 รายละเอียดหรือส่วนพิเศษของข้อมูล (Particularizing) เป็นขั้นที่สามารถลงความเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่พิเศษ หรือรายละเอียดปลีกย่อยของกฎทั่ว ๆ ไป และสามารถที่จะเชื่อมโยงกฎเกณฑ์นั้นกับกรณีหรือสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้

2.2.4 การกระทำ (Acting) เมื่อเกิดการเรียนรู้ข้อมูลที่สมบูรณ์แล้ว ขั้นนี้จึงเป็นการนำข้อมูลอันได้แก่ กฎทั่ว ๆ ไป รายละเอียดอันเป็นส่วนประกอบของกฎนั้น ไปกระทำให้เกิดประโยชน์ได้

ประนอม เดชชัย (2534 : 137 - 138) ได้เสนอหลักการสำคัญของเกมสถานการณ์จำลอง 5 หลักการ ดังนี้

1. การจัดนวัตกรรมการเรียนการสอนแบบเกมสถานการณ์จำลอง ยึดหลักการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ควรเป็นไปอย่างมีชีวิตชีวา จึงเน้นให้จัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

2. กระบวนการต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในเกมสถานการณ์จำลองนั้นถือว่าเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีความสำคัญมาก หากผู้เรียนเข้าใจและมีทักษะในเรื่องนี้แล้วจะสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ และคำตอบต่าง ๆ ที่ตนต้องการได้ หลักการจัดจึงควรเน้นให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ถึงกระบวนการต่าง ๆ ในการแสวงหาคำตอบด้วยไม่ใช่มุ่งแต่ที่คำตอบอย่างเดียว โดยไม่คำนึงถึงกระบวนการและวิธีการที่ได้คำตอบนั้นมา

3. หลักการเรียนรู้ที่ดีต้องเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากความเข้าใจ จึงจะช่วยให้ผู้เรียนจดจำและสามารถใช้การเรียนรู้ให้เป็นประโยชน์ได้ การเรียนรู้ที่ผู้เรียนค้นพบด้วยตนเองนั้น มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจลึกซึ้งซึ่งจดจำได้ ฉะนั้นการจัดเกมสถานการณ์จำลองจึงจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพยายามค้นหา และค้นพบคำตอบด้วยตนเอง การค้นพบด้วยตนเองนี้จะเกิดความรู้สึกลอกออกมาจากภายในตัวเอง ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้มากกว่าฟังคำเตือนจากผู้อื่น

4. การเรียนรู้เกิดจากแหล่งต่าง ๆ มิใช่เกิดจากการแสวงหาจากแหล่งใดแหล่งหนึ่งเพียงแหล่งเดียว ประสบการณ์ความรู้สึกลึกซึ้งของแต่ละบุคคลถือว่าเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญ ฉะนั้นการจัดเกมสถานการณ์จำลอง จึงยึดกลุ่มเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญ ซึ่งการจัดจะเน้นการที่ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้จากกลุ่มให้มาก ทั้งนี้เพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคมจำเป็นต้องอาศัยอยู่ร่วมกับผู้อื่น ซึ่งความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมที่แตกต่างกันจะมีผลกระทบต่อกันและกันอยู่เสมอ การให้ผู้เรียนฝึกการเรียนรู้ในลักษณะกลุ่มนี้ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจและเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้สามารถอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดีขึ้น

5. ยึดความสำคัญของการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันเป็นสิ่งที่จำเป็นที่จะช่วยให้การเรียนรู้มีความหมายยิ่งขึ้น ดังนั้นเกมสถานการณ์จำลองจึงควรจัดส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสค้นหาแนวทางที่จะนำความรู้ความเข้าใจที่ได้รับจากการเรียน ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งพยายามติดตามผลการปฏิบัติของผู้เรียนด้วย

จากหลักการและกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับกิจกรรมและของสถานการณ์จำลองดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า หลักการเรียนรู้จะต้องเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากความเข้าใจ และการเรียนรู้ต้องเกิดจากแหล่งต่าง ๆ มิใช่เกิดจากการแสวงหาแหล่งใดแหล่งหนึ่งเท่านั้น นอกจากนี้ต้องให้ความสำคัญของการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2.1.5 องค์ประกอบของการสร้างสถานการณ์จำลอง

โคลแมน (นิธิไทย นัมคณิสร์ณ. 2537 : 24 ; อ้างอิงมาจาก Coleman. 1967 : 15)
กล่าวถึงองค์ประกอบของเกมสถานการณ์จำลอง ดังนี้

1. ผู้เล่นหรือผู้แสดง ซึ่งถูกกำหนดให้เป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละคนต้องพยายามทำให้ประสบความสำเร็จตามจุดประสงค์
2. กฎเกณฑ์ จะเป็นตัวกำหนดขอบเขต และคำจำกัดความในการกระทำที่ถูกต้องตามธรรมชาติของผู้เล่น และกฎเกณฑ์ยังสร้างคำสั่ง เหตุการณ์ และโครงสร้างพื้นฐานในขอบเขตของการกระทำหรือการแสดงที่ถูกจัดขึ้น
3. เวลา จะเกี่ยวข้องกับความต้องการของเวลาในการเล่นและการจบเกม
4. กิจกรรมของชีวิตจริงและกฎของพฤติกรรมซึ่งถูกกำหนดโดยกฎเกณฑ์ กิจกรรมนี้จะทำหน้าที่แทนสถานการณ์จำลองและเป็นตัวกำหนดวัตถุประสงค์อุปกรณ์ในการเล่น

(นาดยา ภัทรแสงไทย (2525 : 292 - 294) กล่าวถึงองค์ประกอบของเกมสถานการณ์จำลอง ว่าประกอบด้วย

- ✓ 1. จุดมุ่งหมาย จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในเกมต้องชัดเจนว่าเกมที่จะออกแบบไว้นี้มุ่งที่จะสอนอะไร จุดมุ่งหมายอาจมีลักษณะของการพัฒนาสติปัญญา เช่น ความคิด_ความคิดรวบยอด และการให้เหตุผลหรือการพัฒนาด้านจิตตพิสัย เช่น ค่านิยม คุณธรรม อารมณ์ และเจตคติ หรือพัฒนาทั้งสองอย่าง สิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือ จะต้องแยกความแตกต่างระหว่างจุดมุ่งหมายของการเรียนและจุดมุ่งหมายของเกม

จุดมุ่งหมายของเกมหมายถึง เป้าหมายของผู้เล่นเกม จุดมุ่งหมายของเกมจะเน้นวิถีทางที่จะนำไปสู่จุดมุ่งหมายของการเรียน

2. สาระของเกม สาระของเกมต้องแสดงให้เห็นถึงลักษณะของความเป็นจริง แม้ว่าสาระของเกมนั้นไม่อาจถอดแบบลักษณะของสถานที่เป็นจริงได้ทั้งหมดก็ตาม แต่ต้องให้มีลักษณะใกล้เคียงที่สุด และต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายมากที่สุด การออกแบบเกมต้องคำนึงถึงความรู้ที่จะให้แก่ผู้เรียน นั่นคือการจะให้ผู้เล่นเล่นเกมใด ต้องให้ผู้เล่นมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะเล่นด้วย

3. ปฏิกริยา ลักษณะของความเป็นจริงจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้เล่นมีปฏิกริยาต่อกัน การออกแบบเกมต้องคำนึงถึงว่าการกระทำของผู้เล่นแต่ละคนมีผลต่อผู้เล่นคนอื่น ๆ อย่างไร

4. บทบาท เกมสถานการณ์จำลองจะต้องสร้างขึ้นตามสถานการณ์ของสังคม เพื่อที่จะให้ผู้เรียนต้องปฏิบัติตามนั้น ถ้าผู้เรียนยังไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับบทบาทที่ผู้เรียนจะเล่น ครูจำ

เป็นต้องเป็นต้องให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ก่อน กิจกรรมนี้จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ผู้เล่นเข้าใจว่า บทบาทที่เล่นคืออะไร และจะแสดงบทบาทตามนั้นได้อย่างไร

5. กฎ กฎที่กำหนดไว้ในเกมถือเป็นการจำกัดและการกำกับการแสดงของผู้เล่น การกำหนดกฎเกณฑ์ต้องทำให้ชัดเจนว่าผู้เล่นแสดงเป็นตัวอะไร เป้าหมาย และอุปกรณ์ประกอบการแสดงคืออะไร การจัดลำดับเหตุการณ์และกำหนดเวลาเล่นระหว่างช่วง หรือขั้นตอนของการแสดง ผู้แสดงจะสามารถทำหรือไม่ทำอะไรได้บ้าง กฎที่กำหนดขึ้นต้องสะท้อนให้เห็นสถานการณ์ในชีวิตความเป็นจริงมากที่สุด

6. อภิปราย การอภิปรายหลังจากที่เล่นเกมแล้ว เป็นสิ่งสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของ กิจกรรมนี้ การอภิปรายต้องร่วมกันทุกฝ่าย ทั้งตัวครู ผู้แสดง และผู้ดู การอภิปรายต้องพยายาม ค้นหาว่าอะไรเกิดขึ้น และทำไมจึงเกิดขึ้น การอภิปรายจะช่วยให้ครูประเมินความสำเร็จ หรือ ความล้มเหลวของเกม และควรทำทันทีหลังจากที่เล่นเกมจบ ไม่ควรให้เวลาผ่านไปแล้ว ลักษณะของการอภิปรายมีหลายอย่าง ครูอาจใช้คำถามที่เน้นการประเมินผลผู้เรียนในเกม เช่น ให้ผู้เรียน อธิบายว่าผู้เรียนมีความคิด และได้พิจารณาอะไรบ้างต่อการกระทำของตนในระหว่างที่เล่นเกม ยุทธวิธีอะไรบ้างที่ผู้เรียนใช้ เป็นต้น การอภิปรายยังเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์สภาพของการเล่น ของผู้เล่นทั้งหมด

จากองค์ประกอบของการสร้างสถานการณ์จำลองดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า องค์ประกอบของสถานการณ์จำลองประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย ผู้เล่น กฎเกณฑ์ เวลา กิจกรรม ของชีวิตจริง การอภิปรายหลังจากแสดงกิจกรรมแล้ว

2.1.6 การสร้างสถานการณ์จำลอง

ทเวลเดอร์ (สมบูรณ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. 2525 : 17 ; อ้างอิงมาจาก Twelder. 1969 : 25) กล่าวถึงการสร้างสถานการณ์จำลองว่า ในการออกแบบสร้างสถานการณ์จำลองเพื่อการ สอน ควรพิจารณาถึงสิ่งสำคัญดังต่อไปนี้

1. จะสอนเนื้อหาอะไร
2. จะสอนอย่างไรจึงจะได้ผลดี ต้องคำนึงถึงภูมิหลังของผู้เรียนด้วย
3. ทำอย่างไรระบบที่ออกแบบจึงจะมีความสมบูรณ์ ซึ่งต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ในการ ให้การศึกษาด้วย

จากการสร้างสถานการณ์จำลองดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การสร้างสถานการณ์จำลอง ควรพิจารณาจากว่าจะสอนเนื้อหาอะไร จะสอนอย่างไรจึงจะได้ผลดี นอกจากนี้การออกแบบต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ในการศึกษาด้วย

2.1.7 ขั้นตอนการสร้างสถานการณ์จำลอง

ทเวลเดอร์ (สมบูรณ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. 2525 : 17 - 20 ; อ้างอิงมาจาก Twelder. 1969 : 26 - 27) กล่าวว่า การสร้างสถานการณ์จำลองเพื่อการเรียนการสอน มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กำหนดขอบเขตปัญหาการสอน โดยผู้สร้างจะต้องรู้และเข้าใจว่าปัญหานั้นคืออะไร ปัญหาที่กำหนดขึ้นนั้นมีจุดมุ่งหมายอย่างไร และจะใช้สภาวะแวดล้อมอะไรเป็นแรงจูงใจที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหา
2. พิจารณาวัดว่าจะใช้กับนักเรียนกี่คน ใช้เครื่องมืออะไร มีวิธีการอย่างไร ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างไร การดำเนินการจะเป็นในรูปใด มีสิ่งใดที่จะช่วยอำนวยความสะดวกได้บ้างและปรัชญาการสอนจะเป็นไปในแนวใด
3. ปรับปรุงสถานการณ์เข้าสู่ปัญหา เพื่อจะให้ปัญหานั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ต้องอาศัยสภาพการณ์ที่พิจารณาแล้วว่าเหมาะสมกับปัญหา หรือเลือกวิธีการที่จะนำปัญหาเข้าสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้
4. กำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ให้อยู่ในรูปของพฤติกรรมที่สามารถวัดได้
5. กำหนดเกณฑ์การวัดผล ซึ่งจะได้วัดพฤติกรรมของผู้เรียน โดยแบ่งเกณฑ์การวัดออกเป็น 2 แบบ คือเกณฑ์การวัดผลขั้นสุดท้ายในการเรียน และเกณฑ์การวัดระดับความสามารถที่เปลี่ยนแปลงไป
6. ขั้นตอนผลของสถานการณ์จำลอง
7. ขั้นตอนการเลือกชนิดของเครื่องมือที่จะนำเป็นส่วนประกอบในสถานการณ์จำลอง เช่น ใช้เครื่องช่วยสอน หนังสืออ่านประกอบ เกม หรือการแสดงบทบาท เป็นต้น
8. ขั้นตอนพัฒนาสถานการณ์จำลอง โดยเลือกสื่อหลายอย่างมาใช้ แล้วจึงเลือกสื่อที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดมาเป็นเครื่องมือ
9. ขั้นตอนพัฒนาของระบบของสถานการณ์จำลอง โดยพิจารณาหาข้อบกพร่องของแต่ละขั้นตอน เพื่อนำไปแก้ไขสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นให้มีความสุขสมบูรณ์มากที่สุด
10. ขั้นตอนทดลองใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อหาข้อบกพร่องหรือข้อจำกัดของสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้น อาจทดลองกับนักเรียนกลุ่มเล็กหรือตัวต่อตัว โดยให้ผู้รับการทดสอบทำ

เครื่องหมายในที่ที่เป็นปัญหา หรือเปิดให้อภิปรายกับผู้สร้างโดยตรง

11. ขึ้นเปลี่ยนแปลงแก้ไขสถานการณ์จำลอง หลังการทดลองถ้าหากพบข้อบกพร่อง ต้องทำการปรับปรุงให้เหมาะสม
12. ขึ้นใช้สถานการณ์จำลองเป็นอุปกรณ์หรือกิจกรรมในการสอนจริง ซึ่งผู้สร้างจะต้องดู ประสิทธิภาพของสถานการณ์จำลองนั้นด้วย
13. ขึ้นปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้สถานการณ์จำลองเหมาะสมกับสภาพการณ์ในอนาคต ในการนำสถานการณ์ไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการสอนนั้น มักจะพบการเปลี่ยนแปลงของสภาพ การณ์ในการสอนจริงอยู่เสมอ จึงต้องปรับปรุงและเตรียมสถานการณ์จำลองให้ทันสมัยอยู่เสมอ

จากขั้นตอนในการสร้างสถานการณ์จำลอง ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การสร้างสถานการณ์จำลอง มีขั้นตอนดังนี้ ผู้สร้างต้องศึกษาปัญหาและสำรวจจุดประสงค์ว่า ต้องการให้นักเรียนรู้เรื่องใดบ้าง จากนั้นกำหนดจุดประสงค์โดยให้อยู่ในรูปของพฤติกรรมที่วัดได้ เลือกสถานการณ์ที่เป็นจริง และสามารถจำลองมาไว้ในชั้นเรียนโดยให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ กำหนดโครงสร้างของสถานการณ์จำลอง สร้างและออกแบบสื่อเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประกอบกิจกรรม จากนั้นนำสถานการณ์จำลองไปทดลองใช้เพื่อหาข้อบกพร่อง-หรือข้อจำกัด แล้วปรับปรุงแก้ไขให้ได้สถานการณ์จำลองที่สมบูรณ์เหมาะสมที่จะนำไปใช้กับนักเรียนและต้องปรับปรุงสถานการณ์จำลองให้ทันสมัยอยู่เสมอ

2.1.8 ข้อเสนอแนะสำหรับการสร้างสถานการณ์จำลอง

สุภา กิจจาทร (2519 : 196) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าผู้สอนควรสร้างสถานการณ์จำลองให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด และสถานการณ์จำลองนั้น ๆ อาจเกิดขึ้นได้เสมอ นอกจากนั้นสถานการณ์ที่สร้างขึ้นต้องไม่ยากหรือซับซ้อนจนเกินความสามารถของผู้เรียน เมื่อได้ฝึกหัดแล้วผู้เรียนสามารถมองเห็นประโยชน์ที่จะนำไปใช้ได้ สถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นจะเป็นที่น่าสนใจหรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับสิ่งต่อไปนี้คือ

1. สถานการณ์จำลองนั้นเหมือนหรือใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากเพียงใด
2. สถานการณ์จำลองนั้นสามารถคลุมไปถึงเหตุการณ์สำคัญที่เป็นจริงได้กว้างขวางเพียงใด
3. มีความยากง่ายที่ผู้เรียนเข้าใจถึงสภาพการณ์นั้นเพียงใด
4. ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนอยู่ในสถานการณ์นั้นได้ใช้ประสบการณ์เดิมมาเป็นเครื่องมือตัดสินใจได้เพียงใด

5. สามารถนำประสบการณ์จากการฝึกในสถานการณ์นั้นไปเป็นเครื่องช่วยแก้ปัญหาในชีวิตจริงได้มากน้อยเพียงใด

จากข้อเสนอแนะสำหรับการสร้างสถานการณ์จำลองดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าการสร้างสถานการณ์จำลองจะต้องสร้างให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริง ครอบคลุมเหตุการณ์ได้ ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ประสบการณ์เดิมเพื่อการตัดสินใจ และสามารถนำประสบการณ์ไปแก้ปัญหาในชีวิตจริงได้

2.1.9 ขั้นตอนในการใช้สถานการณ์จำลอง

โจน (Jones, 1983 : 3 - 4) ได้เสนอแนะวิธีการนำสถานการณ์จำลองมาใช้ประกอบการเรียนการสอน ซึ่งสามารถดำเนินการได้ตามลำดับ ดังนี้

1. การเตรียมตัว ซึ่งประกอบด้วยการเตรียมตัวในชั้นเรียนและการเตรียมตัวที่บ้าน

1.1 การเตรียมตัวในชั้นเรียน

ครูแนะนำเกี่ยวกับ “ สถานการณ์ ” ในสถานการณ์จำลอง

1.2 การเตรียมตัวที่บ้าน (ก่อนที่กิจกรรมสถานการณ์จำลองจะเกิดขึ้น)

นักเรียนจะศึกษารายละเอียดของข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับ เพื่อเตรียมตัวค้นคว้าหาหรือทำอุปกรณ์เพิ่มเติม อ่านหรือเขียนจดหมาย อ่านย่อ หรือคัดข่าวจากหนังสือพิมพ์

2. การจัดกิจกรรมแบบสถานการณ์จำลอง ซึ่งอาจใช้เวลา ตั้งแต่ 1 - 3 ชั่วโมง

3. การติดตามผล ซึ่งประกอบด้วยการติดตามผลทั้งที่บ้าน และที่โรงเรียน

3.1 การติดตามผลที่บ้าน

นักเรียนพิจารณาถึงคำถามเพื่อการอภิปรายเกี่ยวกับสถานการณ์จำลอง
นักเรียนทำงานเขียนเกี่ยวกับการใช้ภาษา

3.2 การติดตามผลในชั้นเรียน

การอภิปรายเกี่ยวกับการแก้ปัญหาหรือประเด็นสำคัญอื่น ๆ ในสถานการณ์จำลอง ครูให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการใช้ภาษาที่เป็นปัญหา

อัญชลี แจ่มเจริญ (2522 : 6) เสนอขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้สอนเสนอสถานการณ์จำลองที่เป็นปัญหา ให้นักเรียนขบคิดด้วยวิธีต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

2. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ กลุ่มละ 7 - 8 คน เพื่อศึกษาปัญหา

3. นักเรียนศึกษาปัญหา และรู้ถึงประเด็นของปัญหา ช่วยกันแก้ไขตามขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 หาสาเหตุ
- 3.2 หาข้อบ่งชี้ของการตัดสินใจ วางเกณฑ์ที่จะมาประกอบการพิจารณา
- 3.3 ทางเลือกที่จะเป็นไปได้
- 3.4 จัดข้อมูลให้เพียงพอ
- 3.5 ลงมือตัดสินใจปัญหา
- 3.6 ประเมินค่าการตัดสินใจ
4. ตัวแทนกลุ่มทั้งหมดร่วมกันเสนอแนวทางแก้ปัญหา
5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปแนวคิดต่างๆ

สมพงษ์ จิตระดับ (2530 : 74 - 79) กล่าวถึงขั้นตอนในการใช้สถานการณ์จำลองในชั้นเรียน ไว้ดังนี้

1. ขั้นเตรียม เป็นขั้นที่เริ่มนำเข้าสู่บทเรียน โดยการให้ข้อมูลเบื้องต้นแก่นักเรียน การเล่าเรื่องสรุปของสถานการณ์ที่นำมาใช้ บอกวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนได้รู้ แนะนำรูปแบบของสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้น ประสพการณ์ข้อมูล ความเข้าใจเบื้องต้น การแบ่งกลุ่ม การทำความเข้าใจกับเกณฑ์กติกาต่าง ๆ บทบาทของนักเรียนบางคน เป็นต้น
2. ขั้นดำเนินกิจกรรม ในขั้นนี้นักเรียนจะปฏิบัติตามกิจกรรมที่ระบุไว้ตามบทบาทที่ได้รับ
3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล เมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลง ครูควรนำให้นักเรียนได้วิเคราะห์ ประสพการณ์ต่าง ๆ ในขณะปฏิบัติตามกิจกรรม สาเหตุและผลที่เกิดขึ้นของกิจกรรม ความสัมพันธ์ระหว่างกฎเกณฑ์กติกา การเปรียบเทียบข้อมูลที่เกิดขึ้นจากการศึกษาร่วมกัน
4. ขั้นสรุป เน้นให้นักเรียนเปรียบเทียบเนื้อหาของสิ่งที่เรียนรู้กับชีวิตจริง การประยุกต์เชื่อมโยงเหตุการณ์จริงกับสถานการณ์จำลองให้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงต่อไป

จากขั้นตอนในการใช้สถานการณ์จำลอง ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าการใช้สถานการณ์จำลอง มีขั้นตอนดังนี้ ครูให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์จำลองที่นำมาใช้ บอกวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนได้รู้ จากนั้นให้นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมที่ระบุไว้ตามบทบาทที่ได้รับ เมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลง ให้นักเรียนวิเคราะห์ประสพการณ์ต่าง ๆ ในขณะปฏิบัติตามกิจกรรม สาเหตุและผลที่เกิดขึ้นของกิจกรรม จากนั้นเน้นให้นักเรียนเปรียบเทียบเนื้อหาของสิ่งที่เรียนรู้กับชีวิตจริงและการเชื่อมโยงเพื่อนำไปใช้ได้เหตุการณ์จริง

2.1.10 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

แสนเศป (นิธิไทย. นัมคณิศรณ. 2537 : 32 - 33 ; อ้างอิงมาจาก . Stansklev. 1974 : 52 - 56) ได้เสนอขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง โดยยึดหลักการ EIAG โดยมีขั้นตอนการสอนดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นสร้างความสนใจและทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม (Motivation) โดยใช้วิธีทัศน์ สไลด์ รูปภาพและเทปบันทึกเสียง และแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ของบทเรียน

2. ขั้นปฏิบัติกิจกรรม (Experience) แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน แต่ละกลุ่มจัดบทบาทสมมติออกเป็น ประธานกลุ่ม ผู้เล่น และผู้สังเกตการณ์ โดยผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนบทบาทกันในแต่ละเกมสถานการณ์จำลอง ศึกษาวิธีการกระทำกิจกรรม กฎ กติกา จัดเตรียมอุปกรณ์จากบัตรกำหนดกิจกรรม และปฏิบัติกิจกรรมในรูปแบบของการแข่งขันโดยยึดวิธีการ กฎ กติกา เวลาและบทบาทที่กำหนดไว้เพื่อหากลุ่มผู้ชนะ

3. ขั้นจำแนกแยกแยะ (Identify) เป็นขั้นที่นักเรียนได้ผลจากการสังเกตการกระทำกิจกรรมโดยตรง ประกอบด้วยการจำแนกแยกแยะและอธิบายปัญหา ทางเลือกในการตัดสินใจ การกระทำ การจัดระบบการทำงาน กฎเกณฑ์ และการสรุปความคิดรวบยอดโดยประธานกลุ่มเป็นผู้ดำเนินการ และคัดเลือกสมาชิกในกลุ่ม 1 คน เป็นเลขานุการทำหน้าที่จดบันทึกผลจากการอภิปรายของกลุ่ม

4. ขั้นวิเคราะห์ (Analyze) เป็นขั้นที่นักเรียนร่วมกันอภิปรายทั้งชั้นเรียนในการวิเคราะห์ปัญหาทางเลือกในการตัดสินใจ การกระทำ การจัดระบบการทำงาน กฎเกณฑ์และความคิดรวบยอดที่ถูกต้อง ของกระบวนการกิจกรรมเกมสถานการณ์จำลอง

5. ขั้นลงความเห็นสรุป (Generalize) เป็นขั้นที่นักเรียนแต่ละคนลงความเห็นสรุปความคิดรวบยอด หลักการ หรือวิธีการที่ได้จากกิจกรรมเกมสถานการณ์จำลอง และนำเอาความคิดรวบยอด หลักการ หรือวิธีการที่ได้รับไปเชื่อมโยงสัมพันธ์กับสถานการณ์ใหม่ในชีวิตประจำวัน โดยนักเรียนเขียนบรรยายความคิดเป็นรายบุคคล

สมพงษ์ จิตระดับ (2522 : 15 - 21) ได้เสนอขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง 4 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นนำการสอน เป็นขั้นที่ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยการให้ข้อมูลเบื้องต้นแก่นักเรียน การเล่าเรื่องสรุปของสถานการณ์ที่นำมาใช้ วัตถุประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนเรียนรู้ การแนะนำ

รูปแบบของเกมสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้น ประสบการณ์ของข้อมูล ความเข้าใจเบื้องต้น การแบ่งกลุ่ม การทำความเข้าใจกับกฎเกณฑ์ กติกาต่าง ๆ บทบาทของนักเรียนบางคน เป็นต้น

2. ขั้นดำเนินกิจกรรม เป็นขั้นที่นักเรียนแต่ละกลุ่มเริ่มปฏิบัติตามกิจกรรมที่ระบุไว้ตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับ การศึกษาข่าวสารข้อมูลจากวัสดุอุปกรณ์ที่กำหนดให้ การวิเคราะห์และการพิจารณา การหาข้อมูลเพิ่มเติม

3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล เมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลง ครูควรนำให้นักเรียนได้ทบทวนและวิเคราะห์ประสบการณ์ต่าง ๆ ในขณะปฏิบัติตามกิจกรรม ตัวอย่างของสิ่งที่วิเคราะห์ เช่น สาเหตุและผลที่เกิดขึ้นของกิจกรรม ความสัมพันธ์ระหว่างกฎเกณฑ์ กติกา เงื่อนไขที่นำมาใช้ตัดสินใจโอกาสของสิ่งที่เกิดขึ้น การเปรียบเทียบข้อมูลที่เกิดขึ้นจากการศึกษาร่วมกัน เป็นต้น โดยครูควรเพิ่มเติมข้อสังเกต หรือบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนเพื่อเสริมการอภิปรายของนักเรียนในขั้นนี้ด้วย

4. ขั้นสรุปกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนจะบังเกิดผลการเรียนรู้ในเรื่องนี้เป็นอย่างมาก ในกรณีที่ครูได้สร้างเกมสถานการณ์จำลองให้เป็นตัวแทนของสถานการณ์จริงอย่างถูกต้องการสรุปในขั้นนี้จึงมุ่งในเรื่องของการบูรณาการ การเปรียบเทียบเนื้อหาของสิ่งที่เรียนรู้กับการดำเนินชีวิตจริง การประยุกต์เชื่อมโยงเหตุการณ์จริงกับสถานการณ์จำลองให้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงต่อไป

ประนอม เดชชัย (2534 : 140) เสนอขั้นตอนการเรียนการสอนวัตกรรมแบบเกมสถานการณ์จำลอง 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการแนะนำ (Introduction) เป็นขั้นปูพื้นฐานความรู้เรื่องที่จะเรียนแก่ผู้เรียน หลังจากนั้นจะต้องอธิบายหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเกมสถานการณ์จำลองทั่ว ๆ ไป และข้อมูลที่จำเป็นต่อการปฏิบัติ เช่น เป้าหมาย ลักษณะ คุณค่า วิธีการ กิจกรรม กติกา และการให้คะแนนของเกมสถานการณ์จำลองที่เริ่มในชั่วโมงนั้น

2. ขั้นปฏิบัติ (Execution) เป็นขั้นการเข้าร่วมกิจกรรม โดยผู้เรียนแบ่งเป็นกลุ่มย่อย ปฏิบัติหน้าที่ตามระบุไว้ในเกมสถานการณ์จำลองอย่างแท้จริง ในขั้นนี้ผู้สอนควรจะต้องสังเกตแล้วบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นรายบุคคลไว้เพื่อนำมาวิเคราะห์สำหรับหาแนวทางแก้ไขพฤติกรรมบางอย่างที่ไม่พึงประสงค์ต่อไป

3. ขั้นวิเคราะห์ (Analysis) ขั้นนี้เพื่อให้ผู้เรียนนำผลสรุปในสิ่งที่เรียนไปแล้วในกลุ่มย่อยมาเสนอต่อกลุ่มใหญ่ โดยเน้นในเรื่องต่าง ๆ เช่น สรุปเหตุการณ์และความคิดในการปฏิบัติงานของกลุ่มย่อย

4. ขั้นศึกษา (Study) ศึกษาค้นคว้าความรู้จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อสรุปและรวบรวมหลักการ และวิธีการปฏิบัติในเรื่องนั้นตามความเห็นของกลุ่มใหญ่

5. ขั้นเปรียบเทียบ (Comparison) เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในชีวิตจริงหรืออาจเรียกว่า ขั้นประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ (Application) โดยเปรียบเทียบประสบการณ์ของผู้เรียนที่ได้รับจากการปฏิบัติในเกมสถานการณ์จำลองกับสถานการณ์ที่เป็นจริงและเชื่อมโยงกิจกรรมที่ปฏิบัติไปแล้วกับเนื้อหาวิชาที่กำลังเรียน

จากขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ขั้นตอนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองจะเริ่มจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นปฏิบัติกิจกรรม ขั้นจำแนกแยกแยะ ขั้นคิดวิเคราะห์ ขั้นสรุป

2.1.11 ประโยชน์ของสถานการณ์จำลอง

ครุฑแซงค์ (วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์. 2537 : 15 - 16 ; อ้างอิงมาจาก Cruickshank. 1972 : 17 - 19) กล่าวถึง ส่วนดีที่ได้รับจากการใช้สถานการณ์จำลองในการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. ใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งแสดงออกภายใต้สถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง
2. จากการปฏิบัติของผู้เรียนในสถานการณ์จำลองจะสามารถบอกได้ว่า เขาได้นำหลักการหรือทฤษฎีต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้วไปใช้ได้แค่ไหน อย่างไร
3. เป็นวิธีการให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียน โดยประสบการณ์นั้น ๆ ไม่อาจมีโดยตรงในขณะที่ศึกษา เช่น การแก้ปัญหาที่ปรากฏในชีวิตจริงในสังคม การสร้างสถานการณ์จำลองขึ้นมาจะเป็นวิธีให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการคิดหาวิธีแก้ปัญหาเหล่านั้น
4. เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประสบการณ์ความจริงที่เลือกสรรแล้ว และมีระดับความยากง่าย ความสลับซับซ้อนที่เหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียน
5. ผู้เรียนจะได้มีประสบการณ์ได้ฝึกในสิ่งที่ถ้าเป็นสภาพแท้จริงแล้วจะเสี่ยงภัยอันตรายมาก แต่เมื่อสถานการณ์นั้นถูกจำลองมา ผู้เรียนจะสามารถฝึกและมีประสบการณ์ได้โดยไม่มีอันตรายใด ๆ

นอกจากนี้ สมบูรณ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา (2525 : 17 - 18) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อการเรียนการสอนไว้ดังต่อไปนี้

1. สามารถสร้างอารมณ์ และสร้างทัศนคติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ได้

2. สถานการณ์จำลองยังสามารถรวบรวมเอาพฤติกรรมที่จะชี้ความสามารถของผู้เรียน และความจำไว้ด้วยกัน คือผู้เรียนจะพัฒนาทั้งความจำและขีดความสามารถ
 3. สถานการณ์จำลองจะจูงใจให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรมได้นาน
 4. ผู้เรียนจะสามารถเลือกสนองต่อสภาวการณ์ทางสังคม จากสถานการณ์จำลองได้
 5. สถานการณ์จำลองจะช่วยปรับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนให้เข้ากันได้ เป็นอย่างดี และเป็นไปตามความต้องการ
 6. สถานการณ์จำลองจะดึงความสนใจของผู้เรียนไว้ได้ทั้งในการทำแบบฝึกหัด และแม้แต่การเรียนเนื้อหาหลายอย่าง
 7. สถานการณ์จำลองสามารถที่จะชักจูงผู้เรียนให้เข้าสู่พฤติกรรมที่ต้องการได้
- จากการศึกษาการใช้สถานการณ์จำลองนั้น สรุปได้ว่า เป็นการสอนโดยการจัด สถานการณ์ให้เด็กได้เรียนรู้ทดลองแก้ปัญหาก่อนที่จะได้เจอกับเหตุการณ์จริง ๆ เป็นการเตรียม เด็กให้ได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ก่อนที่จะไปเผชิญเหตุการณ์จริงซึ่งการที่เด็กได้เคยพบกับสถานการณ์ ดังกล่าวมาก่อน ได้เคยทดลองแก้ปัญหามาก่อน เมื่อมาพบกับเหตุการณ์จริง ๆ เข้านักเรียนก็ สามารถนำความรู้เดิมมาใช้ในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สถานการณ์จำลอง

2.2.1 งานวิจัยในประเทศ

โพสต์มา (Postma. 1974 : 4712 - 4713) ได้ทำการทดลองใช้สถานการณ์จำลองสอน วิชาสังคมศึกษากับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และเจตคติที่มีต่อการใช้สถานการณ์จำลองของครูและนักเรียน ผลการทดลองพบว่า ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 และความคงทนทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านเจตคติต่อการใช้สถานการณ์ จำลองของครูและนักเรียนพบว่า ครูมีความพอใจและเห็นว่า เป็นวิธีที่มีประโยชน์และเปิดโอกาส ให้นักเรียนได้เรียนตามความสามารถของเขา และวิธีการใช้สถานการณ์จำลองก็ช่วยกระตุ้นความ สนใจของผู้เรียน ทำให้มีความคิดแตกฉานในการแก้ปัญหา และนักเรียนก็มีความรู้สึกที่ดีต่อวิธี การสอนโดยการใช้สถานการณ์จำลอง

มาดิสัน (อมรา รสสุข. 2529 : 55 ; อ้างอิงมาจาก Madison. 1982 : 3172 - A) ได้ทำการทดลองเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่เรียนเรื่อง

การตลาด โดยใช้สถานการณ์จำลองกับการสอนแบบธรรมดา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบธรรมดา

กิบบอนส์ (Gibbons. 1995 : 704) ได้ศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อทัศนคติในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงขึ้น

จากผลงานวิจัยในต่างประเทศดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การใช้สถานการณ์จำลองช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ทำให้นักเรียนมีความคิดแตกฉานในการแก้ปัญหา มีความรู้สึกที่ดีต่อการเรียน นอกจากนี้ การใช้สถานการณ์จำลองในการสอน ทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนคณิตศาสตร์ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

สมบุญ ณ เชียงใหม่ (2525 : 57 - 58) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต “ หน่วยการทำมาหากิน ” โดยใช้และไม่ใช้สถานการณ์จำลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนแบบใช้สถานการณ์จำลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและมีทัศนคติด้านมนุษยสัมพันธ์ดีขึ้นมากกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบไม่ใช้สถานการณ์จำลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศิกฤทธิ์ ชูษา (2526 : 60 - 62) ได้ศึกษาผลการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองและวิธีไม่ใช้สถานการณ์จำลองวิชาสังคมศึกษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อการสอนกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน เรียนโดยวิธีการแบบใช้สถานการณ์จำลอง และกลุ่มควบคุม 30 คน เรียนโดยวิธีที่ไม่ใช้สถานการณ์จำลอง ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วรรณ เลิศขันธ์ (2528 : 165 - 166) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการเลือกใช้แนวคิดแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาโดยใช้สถานการณ์จำลองกับการสอนตามคู่มือการสอนสังคมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา กรุงเทพมหานคร จำนวน 80 คน

กลุ่มทดลองเรียนโดยการใช้สถานการณ์จำลอง กลุ่มควบคุมเรียนตามคู่มือการสอนสังคมศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบทดสอบวัดแนวคิดแก้ปัญหา ซึ่งประกอบด้วยแนวคิดแก้ปัญหา 4 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า การเลือกใช้แนวคิดแก้ปัญหาด้านความรู้ความจำ ด้านความเข้าใจ ด้านการนำไปใช้ และด้านการวิเคราะห์ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มทดลองเลือกใช้แนวคิดแก้ปัญหาด้านการนำไปใช้ และด้านการวิเคราะห์สูงกว่ากลุ่มควบคุม

✓ธำรงค์ น่วมศิริ (2529 : 53 - 55) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการสอนจริยศึกษาจากการใช้ข่าวหนังสือพิมพ์สร้างเป็นสถานการณ์จำลองกับการสอนตามแผนการสอนของกรมวิชาการ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนจริยอนุสรณ์ 1 จังหวัดอุดรดิตถ์ ผลการศึกษาพบว่า การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ข่าวหนังสือพิมพ์สร้างเป็นสถานการณ์จำลอง แตกต่างจากนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนของกรมวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พุทธชาติ เพชรสถิต (2535 : 57 - 62) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลอง และการอภิปรายกลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธรรมมงคล กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีเชาวน์ปัญญา ระดับปานกลาง และมีพฤติกรรมการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมต่ำ จำนวน 24 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 12 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีพฤติกรรมการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมดีกว่านักเรียนที่ใช้การอภิปรายกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นิติไทย นัมคณิสร์ (2537 : 81 - 84) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการฝึกผ่อนคลายกล้ามเนื้อและการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความวิตกกังวลก่อนการแสดงของนักเรียนนาฏศิลป์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนนาฏศิลป์ชั้นต้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2536 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี จังหวัดจันทบุรี จำนวน 16 คน ซึ่งสุ่มอย่างง่ายมาจากนักเรียนที่มีคะแนนความวิตกกังวลก่อนการแสดงสูงกว่าเปอร์เซนไทล์ที่ 50 แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเพื่อเข้ากลุ่มการฝึกผ่อนคลายกล้ามเนื้อและการใช้สถานการณ์จำลอง กลุ่มละ 8 คน การฝึกผ่อนคลายกล้ามเนื้อได้รับการฝึกสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที รวม 12 ครั้ง กลุ่มการใช้สถานการณ์จำลองเข้ารับการฝึกสถานการณ์จำลองสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที รวม 12 ครั้ง ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกผ่อนคลายกล้ามเนื้อและการใช้สถานการณ์จำลอง มีความวิตกกังวลก่อนการแสดง

ลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่ได้รับการฝึกผ่อนคลายกล้ามเนื้อ และนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีความวิตกกังวลก่อนการแสดงลดลงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การใช้สถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนมีเจตคติต่อการสอนเพิ่มขึ้น มีสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ดีขึ้น ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาว่า สถานการณ์จำลองสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนได้หรือไม่

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

3.1 เอกสารเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

3.1.1 ความหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

โอลเซน (Ohlsen. 1988 : 1) ได้กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม หมายถึง กระบวนการที่ผู้ให้คำปรึกษาจัดขึ้นในบรรยากาศที่อบอุ่นปลอดภัยเพื่อช่วยเหลือ และเปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาได้พัฒนาและฝึกทักษะที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์

คมเพชร จัตรศุกกุล (2530 : 90) ได้กล่าวถึงความหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มว่า มีลักษณะที่ควรเข้าใจอยู่ 3 ประการคือ

1. การใช้กลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหา ข้อแตกต่างระหว่างการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มข้อหนึ่งคือ การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนั้น สมาชิกทุกคนมีปัญหา นำปัญหามาอภิปราย และมีการแสดงความคิดเห็นร่วมกันด้วย ความเห็นอกเห็นใจกัน แต่การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลนั้นจะไม่ได้ได้รับความคิดอย่างกว้างขวาง ผู้มีปัญหาจะต้องคิดมาก เพราะจะต้องแก้ไขด้วยตนเอง ดังนั้นอาจจะช่วยให้แก้ปัญหาได้ยากในบางกรณี

2. การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมุ่งช่วยเหลือสมาชิกที่มีปัญหาต่าง ๆ เช่น การปรับตัวกับเพื่อนเพศตรงข้าม การเรียน การทำกิจกรรม เป็นต้น ความจริงแล้วการให้คำปรึกษาโดยทั่วไปก็เป็นการแก้ไขปัญหาปกติอยู่แล้ว และไม่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาโรคประสาท โรคจิต เพราะถือว่าไม่อยู่ในขอบเขตของการให้ความช่วยเหลือได้โดยผู้ให้คำปรึกษา แต่ควรจะเป็นหน้าที่ของผู้เชี่ยวชาญ

3. การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมุ่งจะช่วยเหลือสมาชิกที่มีสภาพจิตใจปกติ ในที่นี้หมายความว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนั้นจะไม่ครอบคลุมถึงผู้ที่มีความผิดปกติทางด้านจิตใจ (Mental Disorder) ถ้าหากสมาชิกคนใดก็ตามมีความผิดปกติเกิดขึ้น ก็ไม่ควรนำมาเป็น

สมาชิกในกลุ่มที่จะแก้ปัญหาร่วมกัน เพราะอาจจะมี การรับรู้ มีความคิดทั้งหลายปกติไป การสื่อสารในกลุ่มก็จะมีปัญหา เนื่องจากพูดหรืออภิปรายแล้ว สมาชิกไม่สามารถเข้าใจร่วมกันได้

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 180) ได้ให้ความหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มว่า เป็นกระบวนการของกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาหรือความต้องการคล้าย ๆ กัน มาปรึกษาหารือร่วมกัน โดยมีผู้ให้คำปรึกษาซึ่งมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ทางการให้คำปรึกษา ร่วมให้ความช่วยเหลือหรือร่วมให้คำปรึกษา

วัชร ทรัพย์มี (2531 : 104) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นกระบวนการที่บุคคลที่มีความต้องการตรงกัน ประสงค์จะปรับปรุงตนเองในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือต้องการจะแก้ปัญหาใดปัญหาหนึ่งร่วมกันมาปรึกษาหารือซึ่งกันและกันเป็นกลุ่ม โดยมีผู้ให้คำปรึกษาร่วมอยู่ด้วย สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นความรู้สึก เป็นการได้ระบายความรู้สึกขัดแย้งในใจ ได้สำรวจตนเอง ได้ฝึกการยอมรับตนเอง กล้าที่จะเผชิญปัญหา และได้ใช้ความคิดในการแก้ปัญหาหรือปรับปรุงตนเอง กับทั้งได้รับความรู้และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และได้ตระหนักว่า ผู้อื่นก็มีความรู้สึกขัดแย้ง หรือความคิดเห็นเช่นเดียวกับตน ไม่ใช่เขาคนเดียวเท่านั้นที่มีปัญหา และอย่างน้อยมีผู้ให้คำปรึกษาให้การยอมรับและเข้าใจเขา และอีกประการหนึ่ง การให้คำปรึกษานี้จะเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มแต่ละคน ได้เสนอแนะความคิดเห็นต่างๆ ซึ่งจะทำให้เขารู้สึกภาคภูมิใจในตนเองว่า สามารถให้ข้อคิดอันเป็นประโยชน์แก่กลุ่มได้

จากความหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มหมายถึง กระบวนการที่ผู้ให้คำปรึกษาจัดขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับคำปรึกษาที่มีปัญหาหรือความต้องการคล้าย ๆ กัน และมีความต้องการที่จะปรับปรุงตนเองในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยผู้ให้คำปรึกษาจะคอยเอื้ออำนวยให้ผู้รับคำปรึกษาได้มีโอกาสสำรวจตนเอง แสดงความคิดเห็นความรู้สึก ตลอดจนแสดงความคิดเห็นภายใต้บรรยากาศแห่งการยอมรับ ไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีความรู้สึกอบอุ่นใจ และปลอดภัยเมื่ออยู่ภายในกลุ่ม

3.1.2 จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

โอลเซน (Ohlsen, 1970 : 31) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีจุดมุ่งหมายให้บุคคลรู้จักแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เป็นการป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ที่ร้ายแรงขึ้น ประสบการณ์ที่ได้จากกลุ่มจะทำให้เกิดความรู้ และช่วยให้เกิดการพัฒนาตนเองไปในด้านต่าง ๆ คือ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

วัชรีย์ ธวัชคำ (2524 : 52) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มว่า มุ่งที่จะช่วยคนดังต่อไปนี้ คือ

1. ให้สำรวจและประเมินตนเอง เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับตนเองให้มากที่สุด
2. ให้สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง และนำตนเองได้ สามารถดำรงชีวิตที่รับผิดชอบต่อตนเองและสังคมได้

3. ให้สามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติ เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 180) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มไว้ ดังนี้

1. เพื่อช่วยให้สมาชิกของกลุ่ม แต่ละคนรู้จักและเข้าใจตนเอง
2. เพื่อช่วยให้สมาชิกของกลุ่มแต่ละคนพัฒนาการยอมรับตนเอง และรู้สึกว่าคุณค่ามีค่า
3. เพื่อช่วยให้สมาชิกของกลุ่มแต่ละคนพัฒนาวิธีการต่าง ๆ ที่จะช่วยให้งานตามขั้นพัฒนาการของตนเป็นไปอย่างเหมาะสม
4. เพื่อช่วยให้สมาชิกของกลุ่มแต่ละคนพัฒนาแนวทางการแก้ปัญหาของตนเองและสามารถจะตัดสินใจแก้ปัญหาที่ประสบได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. เพื่อให้สมาชิกของกลุ่มแต่ละคนพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการและความรู้สึกของบุคคลอื่น ตระหนักในบทบาทและความรับผิดชอบของตนเองในการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และเรียนรู้ที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกภายในกลุ่ม
6. เพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพ ระหว่างมวลสมาชิกให้มีความรักใคร่ปรองดอง
7. เพื่อบริการการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนภายในโรงเรียนโดยทั่วถึงกัน

จากจุดมุ่งหมายของการให้ปรึกษาแบบกลุ่มดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นการช่วยให้บุคคลรู้จักและเข้าใจตนเอง รู้จักแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นโดยนำสิ่งที่เรียนรู้ไปปฏิบัติ เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรม และช่วยให้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ได้

3.1.3 หลักพื้นฐานในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

หลักพื้นฐานในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนั้น เคมป์ (วิญญู พูลศรี. 2523 : 10 - 11 ; อ้างอิงมาจาก Kemp. 1970 : 34) ได้กล่าวสรุปไว้ดังนี้

1. บุคคลทุกคนมีสิทธิในความรู้สึกของตนเอง คือรู้สึกอย่างที่คุณเองรู้สึก ผู้ให้คำปรึกษาจะสนับสนุน ให้สมาชิกแสดงความรู้สึกของตนเองออกมา และให้แต่ละคนเคารพในอารมณ์และความรู้สึกของผู้อื่นด้วย
2. แต่ละคนจะต้องตัดสินใจว่าจะพัฒนาอะไรเกี่ยวกับตนเองด้วยตนเอง
3. แต่ละคนมุ่งแก้ปัญหาให้ตนเอง ไม่ใช่มุ่งแก้ปัญหาให้คนอื่น
4. ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสถานการณ์เป็นจุดสำคัญยิ่งกว่าสถานการณ์
5. การเปิดเผยช่วยให้การปรึกษามีประสิทธิภาพ ถ้าไม่มีการป้องกันตนเองก็พร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ในบรรยากาศที่มีความไว้วางใจ มีความหวังดีมีความเข้าใจ และเปิดเผยตนเองมากเกินไป ก็จะแสดงให้เห็นถึงการช่วยตนเองไม่ได้
6. บุคคลจะต้องมีความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของตนเอง ซึ่งจะทำให้พึ่งพาอาศัยคนอื่นน้อยลง
7. การลงมือกระทำเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งจะมีได้ในบรรยากาศของการยอมรับ และความเข้าใจ
8. ในการเผชิญปัญหา แก้ปัญหา มีวิธีเลือกหลายวิธี ผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยให้สมาชิกเห็นหนทางจากทางเลือกต่าง ๆ
9. สมาชิกจะต้องมีความมั่นใจสัญญากับตัวเอง ในการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ดังนั้นการให้การเสริมแรงถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องคำนึงถึง
10. สมาชิกนำสิ่งที่เรียนรู้ไปปฏิบัติ ในชีวิตประจำวันได้ ประสบการณ์ในกลุ่มจึงเป็นสิ่งสำคัญ
11. การที่คนรู้จักตนเองอย่างลึกซึ้งและยอมรับตนเอง ทำให้มีการป้องกันตนเองน้อยลง หมดกับคำวิจารณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตน
12. บุคคลจะเข้าใจตนเองได้ดีขึ้น มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสามารถควบคุมตนเองได้มากขึ้น

นอกจากนี้ วัชร ฐะคำ (2524 : 118 - 120) กล่าวว่า หลักการของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมี ดังนี้

1. ผู้รับคำปรึกษาทุกคนที่เข้ากลุ่มมีปัญหามาชนิดเดียวกัน บางครั้งปัญหาอาจต่างกันแต่มีสาเหตุเดียวกัน หรือมีลักษณะและสภาพปัญหาล้ายคลึงกันแต่แตกต่างกันที่สาเหตุและสภาพจิตใจของเจ้าของปัญหา
2. ปัญหาที่ปรึกษาควรจะเป็นปัญหาที่ปรากฏจริงต่อผู้รับคำปรึกษา ซึ่งจะทำให้มี

ความหมายสำคัญต่อผู้รับคำปรึกษา การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจะประสบผลสำเร็จต่อเมื่อทุกคนมองเห็นปัญหานั้นว่าเป็นปัญหาของตนเองจริง ๆ

3. ผู้ให้คำปรึกษาจะทำหน้าที่เป็นวิทยากรเป็นผู้ฟัง คอยให้ความกระจ่าง คอยผลักดันให้กลุ่มคิด และต้องคอยสังเกตความเคลื่อนไหวของกลุ่มตลอดเวลา พร้อมทั้งจะแทรกตนเองเข้าร่วมเมื่อจำเป็น

4. การมีบรรยากาศที่ยอมรับซึ่งกันและกัน จะทำให้สมาชิกกล้าพูดและกล้าเปิดเผยตนเองมากขึ้น

5. การได้ตอบและช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกในกลุ่มเป็นสิ่งจำเป็นเพราะบุคคลจะเกิดการมองที่ต่างไปจากมุมที่เคยมองอยู่ และทำให้ประเพณีปฏิบัติต่างออกไปด้วย

6. การสำรวจโอกาสและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ สำหรับตน จะทำให้สามารถตัดสินใจพิจารณาอะไรได้ฉลาดขึ้น ยอมรับความรับผิดชอบและริเริ่มวิถีการดำเนินชีวิตใหม่

จากหลักพื้นฐานในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม สมาชิกทุกคนที่เข้ากลุ่มควรมีปัญหาเดียวกัน และปัญหาที่นำมาปรึกษาจะต้องเป็นปัญหาที่ปรากฏขึ้นจริงต่อผู้รับคำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะทำหน้าที่เอื้ออำนวยให้การให้คำปรึกษาลุล่วงไปด้วยดี ภายใต้บรรยากาศแห่งการยอมรับ อบอุ่นไว้วางใจซึ่งกันและกัน โดยที่สมาชิกทุกคนตระหนักในสิทธิการแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิดที่แท้จริง เปิดเผย รับผิดชอบต่อพฤติกรรม การตัดสินใจและการแก้ไขปัญหของตนเองด้วยตนเอง มีใจมุ่งแก้ปัญหาให้คนอื่น ตลอดจนสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้จากกลุ่มไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้

3.1.4 พลังในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องรู้ เข้าใจ และยอมรับที่จะนำพลังต่าง ๆ มาใช้ในการดำเนินการให้คำปรึกษาให้สมบูรณ์ ในขณะเดียวกันก็ต้องช่วยให้ผู้มีปัญหาซึ่งเป็นสมาชิกในกลุ่มสามารถจะใช้พลังงานเหล่านี้ด้วย ซึ่งคมเพชร จัตรศุภกุล (2530 : 103 - 104) กล่าวถึงพลังในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มพอสรุปได้ ดังนี้

1. ข้อผูกพัน (Commitment) บุคคลที่จะได้รับประโยชน์จากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจะต้องรับรู้ และยอมรับว่ามีความต้องการที่จะรับคำปรึกษา และจะพูดถึงปัญหาของตนเองจะแก้ไขและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเมื่อรับคำปรึกษาจากกลุ่มไปแล้ว

2. ความรับผิดชอบ (Responsibility) สมาชิกที่มีปัญหาจะต้องพยายามเพิ่มความรับผิดชอบสำหรับตนเองและเพื่อการแก้ไขปัญหากลุ่ม นอกจากนี้จะต้องเพิ่มโอกาสให้เกิดความเจริญงอกงามภายในกลุ่มที่รับคำปรึกษา

3. การยอมรับ (Acceptance) การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจะได้ผลดีก็ต่อเมื่อสมาชิกให้การยอมรับตนเอง ซึ่งจะเป็นผลให้แต่ละบุคคลเกิดการเคารพนับถือตนเอง และมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเขาด้วย

4. ความดึงดูดใจ (Attractiveness) ถ้าหากกลุ่มเป็นที่ดึงดูดใจของสมาชิกในกลุ่มมากเท่าใด ก็ยิ่งจะทำให้การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีอิทธิพลต่อสมาชิกในกลุ่มเพิ่มขึ้น

5. ความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Belonging) สมาชิกทั้งประเภทที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงตนเอง และบุคคลที่จะต้องมีอิทธิพลในกลุ่มเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนั้น จะต้องมีความรู้สึกอย่างรุนแรงต่อความรู้สึกเป็นเจ้าของกลุ่ม ซึ่งจะทำให้เป็นผลดีต่อการช่วยเหลือกลุ่ม

6. ความปลอดภัย (Security) เมื่อสมาชิกมีความรู้สึกปลอดภัยอย่างมีเหตุผลในขณะที่อยู่ในกลุ่ม เขาจะมีความเป็นตัวของตัวเอง มีการอภิปรายปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวเขา มีการยอมรับความคิดของบุคคลอื่นที่แสดงต่อตัวเราและสามารถแสดงความรู้สึกของตนเองต่อบุคคลอื่น

7. ความเครียด (Tension) การมีความเครียด และความไม่พึงพอใจที่อยู่ในระดับพอเหมาะจะเป็นแรงจูงใจที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม แต่ถ้าความเครียดมากเกินไป จะทำให้บุคคลไม่ได้ใช้ความสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆ ได้อย่างสำเร็จ

8. ปทัสถานของกลุ่ม (Group Norms) สมาชิกยอมรับต้องการจะได้รับความช่วยเหลือ และไม่ต้องการจะให้บุคคลอื่นมองเขาไปในแง่ของบุคคลที่แตกต่างไปจากสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่มที่รับคำปรึกษาร่วมกัน

จากพลังในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า พลังที่นำมาใช้ในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มได้แก่ ข้อผูกพัน ความรับผิดชอบ การยอมรับ ความดึงดูดใจ ความรู้สึกเป็นเจ้าของ ความปลอดภัย ความเครียด และปทัสถานของกลุ่ม เมื่อผู้ให้คำปรึกษานำพลังเหล่านี้มาใช้ สมาชิกจะเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปสู่พฤติกรรมที่ต้องการ

3.1.5 ขั้นตอนในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

ทองเรียน อมรัชกุล (2520 : 113 - 120) ได้กล่าวถึงการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกระแสมักจะดำเนินขั้นตอนต่าง ๆ 4 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นเริ่มการให้คำปรึกษา (The Involvement Stage) ในขั้นนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะดำเนินการในเรื่อง การทำความเข้าใจเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ทำความรู้จักคุ้นเคยกัน สร้างความไว้วางใจกันและเริ่มอภิปราย แสดงความรู้สึกนึกคิด สมาชิกจะมองเห็นปัญหาของกลุ่มเป็นเรื่องสำคัญ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำกลุ่มให้กลุ่มได้พิจารณาถึงความรู้สึก ความคิด และความเชื่อของสมาชิกที่มีต่อสิ่งที่อภิปรายกันมากกว่าเนื้อหาสาระที่เป็นประเด็นของการอภิปรายเทคนิคที่ผู้ให้คำปรึกษา ใช้ในขั้นเริ่มให้คำปรึกษา ได้แก่ เทคนิคการเขียนในคาร์ต (Card - Writing Techniques) และการให้สมาชิกได้เล่าถึงความรู้สึกที่ตนมีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

2. ขั้นเปลี่ยนแปลง (The Transition Stage) เป็นขั้นที่สมาชิกสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ มีความรู้สึกร่วมกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อาจมีความตึงเครียด ความวิตกกังวลเกิดขึ้นในขั้นนี้ ซึ่งผู้ให้คำปรึกษาควรจะช่วยชี้ให้บุคคลในกลุ่มได้เห็นคุณค่าของการเปิดเผยตนเอง และทำให้สมาชิกในกลุ่มรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของตนเอง ซึ่งจะทำให้สมาชิกรู้จักตนเองอย่างแท้จริง

3. ขั้นปฏิบัติการ (Working Stage) ขั้นนี้จะเปิดโอกาสให้สมาชิกได้หาทางเลือกต่าง ๆ เพื่อการแก้ปัญหา โดยปกติแล้วเมื่อมาถึงขั้นนี้สมาชิกจะพร้อมที่จะนำเอาปัญหาที่ตนกำลังเผชิญอยู่มาอภิปรายหรือพูดคุยกัน พร้อมทั้งจะเผชิญกับปัญหาตามความเป็นจริง พร้อมทั้งจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เป็นการกระทำแล้วลงมือปฏิบัติจริง ๆ ผู้ให้คำปรึกษายอมรับและแสดงความเคารพนับถือในแนวความคิด และค่านิยมที่แตกต่างกันจะช่วยให้สมาชิกพิจารณาทางเลือกเกี่ยวกับตนเองได้ดีที่สุด

4. ขั้นยุติการให้คำปรึกษา (The Ending Stage) ขั้นนี้จะเป็นขั้นที่สมาชิกยอมรับตนเอง และแต่ละคนจะมีการป้องกันตนเองน้อยลง ผู้ให้คำปรึกษาและสมาชิกจะคิดในสิ่งที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยผู้ให้คำปรึกษาจะให้การเสริมแรง เพื่อย้ำให้สมาชิกได้เกิดการหยั่งเห็นพฤติกรรมของตนในแนวใหม่สนับสนุนให้บุคคลได้ปฏิบัติการในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตน ตัดสินใจที่จะเผชิญปัญหาและทำตนให้เป็นผู้มีคุณค่า และประสิทธิภาพ รวมทั้งการนำเอาประสบการณ์จากกลุ่มไปใช้เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กับคนอื่นด้วย

จากขั้นตอนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มดังกล่าว สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจะต้องดำเนินการไปตามขั้นตอนโดยลำดับ ขั้นตอนเหล่านี้นับว่าเป็นพัฒนาการของกลุ่มที่จะดำเนินไปตามธรรมชาติของกลุ่ม โดยเริ่มการให้คำปรึกษา ขั้นการเปลี่ยนแปลง ขั้นปฏิบัติการ

และชั้นยุติการให้คำปรึกษา ซึ่งเป็นขั้นที่สมาชิกทุกคนพอใจและสามารถแก้ปัญหาของตนได้ การยุติกลุ่มจะขึ้นอยู่กับความพอใจของสมาชิกในกลุ่ม

3.1.6 การจัดตั้งกลุ่ม

1. วิธีการเลือกสมาชิกเข้ากลุ่ม

คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2530 : 100 - 101) กล่าวว่าในการดำเนินการจัดกลุ่มเพื่อเข้ารับคำปรึกษานั้น ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องมีความเข้าใจที่จะเลือกสมาชิกในกลุ่มให้เหมาะสม เพราะจะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้การให้คำปรึกษาได้รับความสำเร็จในกลุ่มให้เหมาะสม และได้เสนอแนวทางในการเลือกสมาชิกเข้ากลุ่มไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. สมาชิกที่จะมารับคำปรึกษาจากกลุ่มเป็นผู้มีปัญหาคล้ายคลึงกัน เพื่อจะได้อธิบายในประเด็นเดียวกัน และโดยธรรมชาติแล้วคนที่มีปัญหาเดียวกันมักจะพูดกันอย่างเข้าใจ ตลอดจนสามารถเสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหของตนซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นได้

2. สมาชิกที่จะมารับคำปรึกษาแบบกลุ่มควรจะเป็นผู้ที่มีความเต็มใจที่จะช่วยร่วมมือในการแก้ไขปัญหากัน ถ้าเป็นไปได้ก็อาจจะต้องใช้วิธีการให้นักเรียนอาสาสมัคร (Volunteers) โดยที่ไม่มีการบังคับเลยว่าจะต้องเข้ากลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหากัน ในบางครั้งบุคคลที่มองโลกในแง่ร้ายเมื่อเริ่มต้นเข้ากลุ่มอาจจะมีปัญหา แต่ถ้ากลุ่มดำเนินไปด้วยดีก็จะทำให้เขาเปลี่ยนทัศนคติไปได้และจะเริ่มร่วมมือกับกลุ่มเป็นอย่างดี

3. การจัดกลุ่มจะต้องให้มีสมาชิกที่มีลักษณะแตกต่างกันบ้าง ซึ่งเป็นไปตามธรรมชาติของกลุ่ม เช่นมีทั้งเพศชาย เพศหญิง การที่สมาชิกแต่ละคนมีความแตกต่างกัน จะมีความเห็นหลาย ๆ อย่าง ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้ช่วยแก้ไขปัญหได้หลายลักษณะ แต่อย่างไรก็ดีอาจจะมีข้อยกเว้นได้บางกรณี เช่น ถ้าจำเป็นจะต้องให้คำปรึกษาเฉพาะสมาชิกเพศชาย ก็สามารถจัดกลุ่มสำหรับเพศชายโดยเฉพาะ แต่อย่างไรก็ตามไม่ควรให้สมาชิกมีความแตกต่างกันมากจนเกินไปจะทำให้เกิดปัญหาได้

4. การเลือกสมาชิกเข้ากลุ่มนั้นต้องพิจารณาว่า บุคคลแต่ละคนมีความต้องการรับคำปรึกษาอย่างแท้จริงหรือไม่ และเขาจะให้ประโยชน์อะไรกับกลุ่มได้บ้าง เพราะกลุ่มประเภทนี้เป็นกลุ่มที่จะต้องช่วยเหลือกัน แก้ไขปัญหบางอย่าง ถ้าสมาชิกไม่มีความปรารถนาจะเข้ารับคำปรึกษาหรือไม่มีความจำเป็นแล้ว เขาจะไม่ได้รับประโยชน์อะไรจากกลุ่ม ทำให้เขาเสียเวลาและเกิดความเบื่อหน่าย

สวอนโฮลเซน (Ohlsen. 1988 : 39 - 42) กล่าวถึงการเลือกสมาชิกเข้ากลุ่มว่าสมาชิกที่เหมาะสมที่สุดที่จะเข้ารับคำปรึกษาแบบกลุ่มนั้น ควรเป็นผู้ที่อาสาสมัครและมีแรงจูงใจในการเข้ากลุ่ม และขณะที่ผู้ให้คำปรึกษาสัมภาษณ์สมาชิกครั้งแรก จะต้องชี้แจงจุดมุ่งหมายและลักษณะของกลุ่ม ตลอดจนกระบวนการที่สมาชิกจะต้องทำ ในการจัดสมาชิกโดยให้มีความเป็นเอกพันธ์ (Homogeneous) นั้นจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. อายุ ผู้ให้คำปรึกษาส่วนมากจะเลือกนักเรียนตามระดับชั้นเรียน ระดับวุฒิภาวะ และอายุตามปฏิทิน
2. ความสามารถทางสติปัญญา ไม่ควรมีความแตกต่างกันมาก เพื่อจะได้ไม่มีปัญหาในการสื่อความหมาย
3. เพศ จะจัดเพศชาย - หญิง แยกกันหรือรวมกลุ่มกันนั้น ขึ้นอยู่กับวัยและปัญหาบางปัญหาอาจเหมาะสมกับกลุ่มที่มีทั้งสองเพศ แต่บางปัญหาอาจจะเหมาะสมกับกลุ่มที่แยกเพศกัน
4. มีปัญหาธรรมชาติคล้ายคลึงกัน ซึ่งจะช่วยให้สมาชิกรู้สึกว่าเขาเป็นเจ้าของปัญหาและสามารถเข้าใจปัญหาได้ดี ได้ร่วมอภิปราย และช่วยให้แต่ละคนเลือกวิธีการแก้ปัญหาของตน

2. ขนาดของกลุ่ม

เซอร์ทเซอร์ และสโตน (กนก รัตน์ พงษ์สมุทร. 2537 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Shertzer and Stone. 1971 : 51) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มควรมีจำนวนสมาชิกที่เหมาะสมที่สุดคือ 6 คน

กาซดา (Gezda. 1989 : 131) กล่าวว่า ขนาดของกลุ่มสำหรับเด็กอายุ 9 - 13 ปี คือ 5 - 7 คน

คมเพชร จิตรศุภกุล (2530 : 102) กล่าวถึงจำนวนสมาชิกของกลุ่มที่เหมาะสมนั้นมีความคิดเห็นแตกต่างกันไป แต่อย่างไรก็ตามไม่มีการวิจัยที่แสดงให้เห็นว่าจำนวนสูงสุดควรจะเป็นกี่คน จากรายงานการศึกษาโดยทั่วไปพบว่า จำนวนสมาชิกจะอยู่ระหว่าง 6 - 15 คน ถึงแม้ว่าบางคนจะคิดว่าจำนวนที่ดีที่สุดคือ 6 คน บางคนคิดว่า 8 คน แต่อย่างไรก็ตามไม่มีใครกำหนดจำนวนเกิน 15 คน ถ้าหากจะมีใครก็ตามที่กำหนดจำนวนสมาชิกในกลุ่มเกิน 20 คนขึ้นไป กลุ่มประเภทนี้จะเป็นกลุ่มทำงานอย่างอื่นได้สำเร็จ แต่มิได้หมายความว่า จะทำการให้คำปรึกษาได้ดี

วัชร ทรัพย์มี (2531 : 105) กล่าวว่าในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนั้น นักเรียนที่มาเข้ากลุ่มแต่ละคนจะต้องมีความสัมพันธ์ต่อกันเป็นอย่างดี ฉะนั้นจำนวนสมาชิกในกลุ่มต้องไม่มากเกินไป ควรประมาณ 6 - 10 คน

3. เวลาและจำนวนครั้งในการให้คำปรึกษา

มาร์เลอร์ (Mahler. 1969 : 57) ได้กล่าวไว้ว่าการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มควรจัดอย่างน้อย 10 ครั้ง และทางที่ดีควรให้สมาชิกในกลุ่มพิจารณาตนเองว่าจะสิ้นสุดการดำเนินการเมื่อใด

แพทเทอร์สัน (Patterson. 1973 : 182) เสนอว่า โดยปกติควรจัดให้คำปรึกษาสัปดาห์ละครั้ง แต่ถ้าช่วงเวลาในการให้คำปรึกษาทั้งหมดมีน้อย อาจจัดให้มีการให้คำปรึกษา สัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง และในการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง ควรใช้เวลา 1 ชั่วโมง - 1 ชั่วโมง 30 นาที

คมเพชร จัตรศุภกุล (2530 : 105) มีความเห็นว่าการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มควรจัดให้มีขึ้นสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ระยะเวลาไม่ควรต่ำกว่า 1 ชั่วโมงและไม่ควรเกิน 2 ชั่วโมง และการสิ้นสุดการให้คำปรึกษาทั้งในโรงเรียนและวิทยาลัยควรกำหนดจำนวนครั้งไว้ประมาณ 6 - 7 ครั้งโดยถือว่าเป็นกลุ่มที่ใช้ระยะเวลาสั้น

4. การจัดสถานที่

สถานที่ในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ควรเป็นห้องที่มีลักษณะเป็นสัดส่วน ปราศจากสิ่งรบกวนและมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนสมาชิก เก้าอี้ที่นั่งควรจะมีลักษณะนั่งได้สบาย และจัดเป็นลักษณะวงกลมเพื่อให้สมาชิกได้มองเห็นกันอย่างทั่วถึง พื้นห้องควรสะอาดและพร้อมที่จะให้สมาชิกนั่งกับพื้นได้ ถ้าหากสมาชิกต้องการเปลี่ยนแปลงอิริยาบถบ้างเพื่อความเหมาะสม ขนาดของห้องจำเป็นต้องกว้างขวาง เมื่อมีการใช้สื่อการเล่นในกระบวนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม (Ohlsen. 1988 : 42 - 43)

จากการจัดตั้งกลุ่มดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า สมาชิกที่เลือกเข้ากลุ่มควรเป็นผู้ที่มีปัญหาล้ายคลึงกัน และมีความเต็มใจที่จะแก้ไขปัญหามีความสามารถทางสติปัญญาไม่แตกต่างกันมากนัก และจะแยกเพศหรือรวมกลุ่มขึ้นอยู่กับวัยและปัญหา จำนวนสมาชิกที่เหมาะสมคือ 8 - 10 คน เวลาในการให้คำปรึกษาควรจัดสัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง ถึง 1 ชั่วโมง 30 นาที สถานที่ควรเป็นห้องที่มีลักษณะเป็นสัดส่วนปราศจากสิ่งรบกวนและมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนสมาชิก

3.1.7 บทบาทของผู้นำกลุ่ม

ไดเออร์ และเวรียน (กนกรัตน์ พงษ์สมุทร. 2537 : 23 - 24 ; อ้างอิงมาจาก Dyer and Vriend. 1975 : 175) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ที่สำคัญของผู้นำกลุ่มให้คำปรึกษาไว้ดังนี้ คือ

1. ผู้นำควรบ่งชี้ (Identifying) เกี่ยวกับความรู้สึก ความคิด การกระทำและเนื้อหาสาระที่สมาชิกแต่ละคนได้อภิปรายแล้วสะท้อนกลับ (Reflecting) ให้เจ้าตัวเข้าใจ ถ้ายังไม่เข้าใจ ผู้นำจะทำความเข้าใจ (Clarifying) ให้เจ้าตัวและสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่มเข้าใจตรงกัน

2. ผู้นำควรสรุปและทบทวนส่วนสำคัญ (Summarizing and Reviewing Important Material) เพื่อให้เจ้าของปัญหาและสมาชิกคนอื่น ๆ เข้าใจเรื่องราวโดยตลอดและทราบความก้าวหน้าของกลุ่ม การสรุปและการทบทวนจะกระทำเป็นระยะ ๆ และกระทำในตอนสุดท้ายที่จะยุติการอภิปรายปัญหาของสมาชิกคนใดคนหนึ่งด้วย

3. ผู้นำควรตีความหมาย (Interpretation) พฤติกรรมต่าง ๆ ที่สมาชิกแสดงออกทั้งเป็นคำพูด และไม่ใช่คำพูด แต่ต้องระมัดระวังเพราะถ้าสมาชิกยังมีจิตใจไม่พร้อมที่จะรับฟัง อาจทำให้เขาเกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัยได้

4. ผู้นำควรให้ข้อมูลแก่กลุ่ม (Information Giving) ที่คิดว่าเป็นประโยชน์และให้ข้อมูลเมื่อสังเกตว่ากลุ่มรับรู้ข้อเท็จจริงบางอย่างคลาดเคลื่อน

5. ผู้นำควรริเริ่มให้มีการดำเนินงาน (Initiating) ซึ่งกระทำได้ตลอดกระบวนการอภิปรายกลุ่ม เช่น อาจริเริ่มเพื่อให้มีการพูดเมื่อกลุ่มเงียบ ริเริ่มให้กลุ่มร่วมกันกำหนดเป้าหมายให้สมาชิกบางคนแสดงความคิดเห็น และให้กลุ่มอภิปรายปัญหาของสมาชิกคนหนึ่งคนใดในกลุ่ม

6. ผู้นำควรกระตุ้น สนับสนุน และให้ความมั่นใจแก่สมาชิก (Encouraging Supporting and Rassurance) โดยกระตุ้นให้สมาชิกพูดถึงปัญหาของเขาสนับสนุนให้กำลังใจเพื่อให้เขาเกิดความมั่นใจที่จะอภิปรายปัญหาของเขาต่อไป

7. ผู้นำควรมีวิธีขัดขวางกลุ่มอย่างเหมาะสม (Intervention) พฤติกรรมของกลุ่มที่ควรจะขัดขวาง คือ

7.1 เมื่อสมาชิกพูดแทนกัน ผู้นำจะขัดขวางเพื่อให้เจ้าตัวพูดเอง

7.2 เมื่อมีการพูดเน้นถึงบุคคลภายนอกกลุ่ม สถานการณ์ภายนอกกลุ่มหรือเหตุการณ์ในอดีตมากเกินไป

7.3 เมื่อสมาชิกพูดเกริ่นเชิงออกตัวเพื่อเรียกร้องความเห็นใจจากกลุ่ม

7.4 เมื่อสมาชิกในกลุ่มเงียบ หรือสมาชิกคนหนึ่งคนใดไม่ยอมพูด โดยอ้างว่าการพูดของเขาจะมีผลกระทบกระเทือนต่อคนอื่น

7.5 เมื่อสมาชิกแสดงออกว่าไม่รับผิดชอบที่จะช่วยตนเองปิดปัญหา เช่น บอกว่า

“ ไม่เป็นไรหรอกจะดีเอง”

8. ผู้นำควรช่วยให้สมาชิกได้ตั้งเป้าหมาย (Goal Setting) ทุกครั้งที่จะมีการอภิปรายปัญหาของสมาชิกคนต่อ ๆ ไป ผู้นำจะช่วยให้สมาชิกที่เป็นเจ้าของปัญหาได้ตั้งเป้าหมายในการพัฒนาปรับปรุงตนเองให้เรียบร้อยก่อน ซึ่งการตั้งเป้าหมายนี้จะมีการระบุว่า จะเริ่มปรับปรุงตนเองเมื่อไร ที่ไหน และกระทำอย่างไร

9. ผู้นำควรช่วยให้มีการยุติการอภิปรายกลุ่มอย่างเหมาะสม (Facilitating Closure) โดยยุติทั้งเมื่อจบการอภิปรายปัญหาของสมาชิกคนใดคนหนึ่ง ที่เห็นและแน่ใจว่าเขามีเป้าหมาย และยุติการอภิปรายด้วยในแต่ละครั้ง ซึ่งผู้นำจะสรุปผลของการประชุมให้สมาชิกทราบและจะมีการนัดหมายพบกันในครั้งต่อไป

จากบทบาทของผู้นำกลุ่มดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ผู้นำควรมีบทบาทดังนี้ ควรบ่งชี้เกี่ยวกับความรู้สึก ความคิด การกระทำ และเนื้อหาสาระที่สมาชิกแต่ละคนได้อภิปราย สรุปและทบทวนส่วนสำคัญ ดีความหมายพฤติกรรมต่าง ๆ ที่สมาชิกแสดงออกมา ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม ให้ความมั่นใจแก่สมาชิก มีวิธีการขัดขวางกลุ่มอย่างเหมาะสม ช่วยสมาชิกในการตั้งเป้าหมายในการพัฒนาตนเอง และช่วยให้มีการยุติการอภิปรายกลุ่ม

3.1.8 บทบาทของสมาชิก

โลรีซ์ โพธิ์แก้ว (2523 : 9 - 10) กล่าวถึงบทบาทของสมาชิกกลุ่มที่จะทำให้การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. การไม่พูดเรื่องนอกกลุ่ม สมาชิกควรพูดถึงเฉพาะบุคคลที่อยู่ในกลุ่ม สิ่งที่พูดในกลุ่มจะเก็บไว้เป็นความลับ ไม่นำไปพูดนอกกลุ่ม
2. การฟัง สมาชิกจะได้รับการกระตุ้นให้สนใจฟังสมาชิกอื่นพูดทั้งเนื้อหา และความรู้สึก ถ้ามีความยากลำบากในการฟัง ควรจะรีบบอกผู้พูด ไม่ควรจะปล่อยผ่านไป
3. การวิพากษ์วิจารณ์ สมาชิกควรพูดถึงสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ที่นี้ เดี่ยวนี้ อย่างไร และจะเปลี่ยนแปลงอย่างไร
4. การใช้สติปัญญาด้วยเหตุผล สมาชิกย่อมได้รับการกระตุ้นให้แสดงการร่วมความคิด และความรู้สึกซึ่งเป็นส่วนตัว จะผลัดเปลี่ยนกันไปถึงเรื่องราวต่าง ๆ ของสังคมและสนใจเรื่องราวเป็นรายบุคคลไป
5. การตั้งคำถาม การถามควรทำในลักษณะขอคำอธิบายเพิ่มเติม หรือขอความคิดเห็น หรือเสนอแนะ

6. การเจาะระดับความรู้สึก จะมีประโยชน์ต่อสมาชิกผู้ซึ่งรู้ว่าเขาคือใคร และรู้สึกอย่างไร หรือเสนอแนะ

7. ความรู้สึกและความคิดเห็น สมาชิกจะได้รับการกระตุ้นให้เข้าใจว่าสิ่งที่เขาคิดและความรู้สึกเป็นสิ่งที่แยกออกจากกัน

จากบทบาทของสมาชิกดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า สมาชิกควรพูดเฉพาะเรื่องของบุคคลในกลุ่มและเก็บเป็นความลับ ตั้งใจฟังผู้อื่นพูด ร่วมแสดงความคิดเห็นและความรู้สึก ควรถามในลักษณะขอคำอธิบายเพิ่มเติม หรือขอความคิดเห็น หรือเสนอแนะ ควรวิพากษ์วิจารณ์ถึงสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้เท่านั้น

3.1.9 ประโยชน์และคุณค่าของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

แกซดา และมีโซวส์ (กนกรัตน์ พงษ์สมุทร. 2537 : 25 - 26 ; อ้างอิงมาจาก Gazda and Measows. 1963 : 306 - 310) ได้รวบรวมประโยชน์และคุณค่าของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มไว้ว่า

1. สมาชิกในกลุ่มได้พบว่า คนอื่น ๆ ก็มีปัญหาเช่นเดียวกับเขาเหมือนกัน
2. การยอมรับ การสนับสนุนจากสมาชิกภายในกลุ่มจะกระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่มยอมรับที่จะเผชิญหน้ากับปัญหาของเขา
3. กลุ่มเป็นตัวแทนของสังคมจริง ๆ เป็นที่ซึ่งสมาชิกทุกคนมีโอกาสที่จะแสดงและทดลองพฤติกรรมบางอย่าง เช่น การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
4. สมาชิกสามารถแสดงพฤติกรรมและความรู้สึกของตน ตลอดจนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนได้จากการที่ตระหนักถึงความปลอดภัย ความไว้วางใจสมาชิกอื่นภายในกลุ่ม
5. สมาชิกเรียนรู้ที่จะมีการให้และรับความช่วยเหลือตามบทบาทของตนภายในกลุ่ม
6. สมาชิกมีโอกาสที่จะเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหของสมาชิกคนอื่นด้วยการสังเกต
7. การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมักจะทำให้สมาชิกในกลุ่มต้องการที่จะได้รับการช่วยเหลือเป็นรายบุคคล
8. บรรยากาศแห่งความเป็นกันเองของกลุ่ม ทำให้สมาชิกรู้สึกเสมือนเป็นครอบครัวเดียวกัน ทำให้นำไปสู่การเปิดเผยปัญหาทางครอบครัว
9. การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มได้ผลมากสำหรับวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่แสวงหาเอกลักษณ์ของตนและต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน
10. การที่นักจิตวิทยาการปรึกษา ได้พบปะกับสมาชิกหลายคนในเวลาเดียวกันช่วย

ประหยัดเวลา และเปิดโอกาสให้นักจิตวิทยาการศึกษาใช้เวลาสำหรับบุคคลอื่น ๆ ได้ทั่วถึงยิ่งขึ้น

พรรณิ ชูทัย (2521 : 11) สรุปคุณค่าของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มไว้ว่า

1. สามารถให้คำปรึกษาได้หลายคนในเวลาเดียวกัน
2. เป็นการประหยัดเวลาของผู้ให้คำปรึกษา
3. ทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น
4. ช่วยให้นักเรียนสามารถสำรวจตนเอง เข้าใจความรู้สึก ความคิดของตัวเองและเกิด

การยอมรับตัวเองและแก้ปัญหาของตัวเองได้

5. เน้นที่อารมณ์และความรู้สึกของสมาชิก ทำให้สมาชิกสามารถพัฒนาตนเองได้

6. บรรยากาศของกลุ่มจะสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งเป็นประโยชน์ต่อกันและกัน ช่วยให้ทุกคนได้เรียนรู้ตนเองอย่างปลอดภัย

7. ยอมรับและมีความเข้าใจผู้อื่นเป็นอย่างดี

จากการศึกษาประโยชน์และคุณค่าของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นกระบวนการที่สามารถให้คำปรึกษาได้หลายคนในเวลาเดียวกันเป็นการประหยัดเวลาของผู้ให้คำปรึกษา ทำให้สมาชิกในกลุ่มยอมรับที่จะเผชิญหน้ากับปัญหาเนื่องจากคนอื่น ๆ ก็มีปัญหา บรรยากาศของกลุ่มสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มได้ผลมากสำหรับวันรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่แสวงหาเอกลักษณ์ของตนเองและต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน

3.1.10 วิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามหลักโรเจอร์ส

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์ส การให้คำปรึกษาวิธีนี้ยึดผู้รับคำปรึกษาเป็นศูนย์กลาง ผู้ที่ริเริ่มและพัฒนาวิธีการให้คำปรึกษา คือ โรเจอร์ส (Rogers) โดยยึดหลักว่ามนุษย์มีความสามารถที่จะพัฒนาตนเอง (วัชร ทรัพย์มี. 2533 : 37) และทฤษฎีของโรเจอร์สนั้นเน้นความจริงของชีวิตที่ว่า ผู้รับคำปรึกษามีความสามารถอยู่ในตนเองที่จะเข้าใจถึงองค์ประกอบของชีวิต อันเป็นสาเหตุที่ทำให้ตนไม่มีความสุข ผู้รับคำปรึกษามีความสามารถที่จะนำชีวิตของตนเอง อีกทั้งยังสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพของเขา การเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพจะเกิดขึ้นได้ ถ้าผู้ให้คำปรึกษาเข้าใจและสามารถที่จะสร้างสัมพันธภาพในบรรยากาศที่อบอุ่น มีการยอมรับ การเข้าอกเข้าใจในปัญหาที่ถูกต้อง (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. 2525 : 92)

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า วิธีการให้คำปรึกษาแบบโรเจอร์ส เน้นความจริงของชีวิตว่า ผู้รับคำปรึกษาเป็นผู้ที่มีศักยภาพอยู่ในตนเอง และสามารถที่จะพัฒนาตนเองได้ ถ้าผู้ให้คำปรึกษาเข้าใจในปัญหาถูกต้อง ตลอดจนที่สัมพันธ์ภาพที่ดีต่อผู้รับคำปรึกษา

3.1.11 หลักการสำคัญของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบผู้รับคำปรึกษาเป็นศูนย์กลาง
ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบผู้รับคำปรึกษาเป็นศูนย์กลาง มีหลักการสำคัญ พอสรุปได้ดังนี้ (วัชร ทรัพย์มี. 2533 : 40 - 42)

1. การพัฒนาความรู้สึกนึกคิดต่อตนเอง ทฤษฎีนี้เชื่อว่าแกนสำคัญของบุคลิกภาพคือ อัตมโนคติ หรือความรู้สึกนึกคิดที่บุคคลมีต่อตนเอง (Self Concept) ซึ่งเกิดจากการที่บุคคลสังเกตปฏิกิริยาที่ผู้อื่นมีต่อตนเอง และเกิดจากประสบการณ์ที่ได้รับ อันจะก่อให้เกิดการรับรู้ว่าเป็นคนดีหรือไม่ มีความสามารถมากน้อยเพียงใด ซึ่งนับได้ว่ามีผลต่อความประสบความสำเร็จและความล้มเหลวในชีวิตของบุคคล

2. สาเหตุแห่งปัญหาหรือความทุกข์ เกิดจากอารมณ์และความรู้สึกของบุคคลอันเนื่องมาจากความไม่สอดคล้อง (Incongruence) ระหว่างความรู้สึกที่มีต่อตนเองกับสิ่งที่ตนประสบ จึงทำให้บุคคลรู้สึกว่าตนได้รับการคุกคาม (Threat) ทางด้านจิตใจ ก่อให้เกิดความกังวลใจ ว่าตนไม่ได้มีคุณค่าเท่าที่คาดคิดไว้

3. บุคคลที่ปรับตัวได้ดี คือบุคคลที่ไม่บิดเบือนประสบการณ์ ยอมรับความจริง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลเปลี่ยนแปลงได้ สิ่งให้ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องตระหนักคือ ช่องว่างระหว่างประสบการณ์กับความรู้สึกนึกคิดที่บุคคลมีต่อตนเอง .

4. การที่จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษา ไม่รู้สึกว่าถูกคุกคาม และเลี่ยงการใช้กลวิธีป้องกันจิตใจ คือผู้ให้คำปรึกษาจะต้องสร้างสัมพันธ์ภาพกับผู้รับคำปรึกษา เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาไม่เคร่งเครียด คลายความรู้สึกถูกคุกคามด้านจิตใจ กล่าวพิจารณาตนเองและสภาพการณ์ต่าง ๆ อย่างถูกต้องต่อความเป็นจริง เปิดรับประสบการณ์ต่าง ๆ โดยผู้ให้คำปรึกษาจะต้องมีความจริงใจ ยอมรับผู้รับคำปรึกษาโดยปราศจากเงื่อนไข มีเมตตาพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษา และให้คำปรึกษาโดยปราศจากเงื่อนไข ผู้รับคำปรึกษาและผู้ให้คำปรึกษาจะต้องพยายามเข้าใจผู้รับคำปรึกษาทั้งเนื้อหาและสีหน้าท่าทางที่ผู้รับคำปรึกษาแสดงออก

5. ผู้ที่เหมาะสมจะรับการให้คำปรึกษา และผู้รับคำปรึกษาเป็นศูนย์กลางควรมีลักษณะดังนี้ คือ

ก. มีความเครียดทางอารมณ์

ข. มีโอกาสพบผู้ให้คำปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ

ค. สามารถระบายความรู้สึกขัดแย้งด้านจิตใจหรือคับข้องใจ ด้วยคำพูด และสีหน้า ท่าทาง

ง. มีระดับสติปัญญาไม่ต่ำกว่าปานกลาง สามารถที่จะใช้ความคิดในการแก้ปัญหาหรือ การปรับตัว

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบผู้รับคำปรึกษาเป็น ศูนย์กลาง เชื่อว่าอัตมโนคติเป็นแกนสำคัญของบุคลิกภาพและสาเหตุของปัญหาเกิดจากความไม่ สอดคล้องกันระหว่างความรู้สึกที่มีต่อตนเองกับสิ่งที่ประสบ การที่จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษา สามารถพัฒนาและปรับปรุงตนเองให้ตรงกับความจริงนั้น ผู้ให้คำปรึกษาต้องสร้างสัมพันธภาพที่ ดี ได้แก่ การมีความจริงใจ การเข้าใจในปัญหาและการยอมรับ ผู้รับคำปรึกษาโดยไม่มีเงื่อนไข ทฤษฎีนี้เหมาะสำหรับผู้รับคำปรึกษาที่มีปัญหาทางด้านอารมณ์และความรู้สึก

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

3.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

โฮลท์ (กนกรัตน์ พงษ์สมุทร. 2537 : 28 ; อ้างอิงมาจาก Holt. 1979 : 6564 - A) ได้ ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีผลต่อความรับผิดชอบตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน โดยมีการฝึกซ้อมบทบาทและการวิเคราะห์วิจารณ์ตนเอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ มัธยมศึกษา 15 คน จากเมืองเซรอฟเวิร์ต ในมลรัฐลุยเซียนา สหรัฐอเมริกา โดยคัดเลือกเด็ก ที่มีปัญหาในการเรียน มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในห้องเรียน และมีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน ในการศึกษาครั้งนี้ได้แบ่งออกเป็นกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง และกลุ่มหลอก กลุ่มละ 5 คน โดย พบกันสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 45 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มทดลอง ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีความรับผิดชอบเพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ สำหรับกลุ่มทดลองและกลุ่มหลอกมีความรับผิดชอบแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติ

แคปแลน (สุปรียา อิศรางกูร ณ อยุธยา . 2523 : 19 ; อ้างอิงมาจาก Caplan. n.d.) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับนักเรียนชายในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งมี ประวัติเกี่ยวกับการต่อต้านกฎของโรงเรียนและต่อต้านสังคม 10 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ผลการ ศึกษาพบว่า ภายหลังจากการให้คำปรึกษาความสอดคล้องระหว่างตนจริงกับตนในอุดมคติของ นักเรียนเพิ่มขึ้น คือนักเรียนรู้จักตนเองและยอมรับตนเองเพิ่มขึ้นและมีปัญหาทางสังคมน้อยลง

สตรอฟ (Strough. 1993 : 1448) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อ
 อึดมโนทัศน์และทัศนคติที่มีต่อโรงเรียนของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้
 คำปรึกษาแบบกลุ่มมีอึดมโนทัศน์และทัศนคติที่มีต่อโรงเรียนในทางบวกมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับ
 การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

จากผลงานวิจัยในต่างประเทศดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
 สามารถพัฒนาความรับผิดชอบต่อตนเอง การรู้จักตนเอง การยอมรับตนเอง และทัศนคติที่มีต่อ
 โรงเรียนของนักเรียน

3.2.2 งานวิจัยในประเทศ

สุภาพร จันทศิริโยธิน (2526 : 127) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มี
 ต่อการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางกะปิ
 กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ไม่มีวินัยในตนเองจำนวน
 20 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนที่ได้
 รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีวินัยในตนเองเพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบ
 กลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นพวรรณ สมานสุขุมาล (2529 : 55) ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อ
 การพัฒนาการยอมรับตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุราษฎร์ธานี จังหวัด
 สุราษฎร์ธานี กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีการยอมรับตนเองอยู่ในเกณฑ์
 ต่ำ จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน กลุ่มทดลองได้รับการ
 ให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม กลุ่มควบคุมได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่ม
 ทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มยอมรับตนเองได้มากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัย
 สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารงานวิจัยในประเทศข้างต้น สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มสามารถ
 นำมาใช้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนไปในทางที่ดีขึ้นได้ เช่น สามารถพัฒนา
 ความมีวินัยในตนเอง และสามารถพัฒนาการยอมรับตนเองของนักเรียนได้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดใหญ่อินทาราม จังหวัดชลบุรี ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 50 ลงมา จำนวน 19 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดใหญ่อินทาราม จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2539 ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 50 ลงมา จำนวน 16 คน โดยมีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดใหญ่อินทาราม จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2539 จำนวน 38 คน ตอบแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด ปรากฏว่า มีนักเรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 50 ลงมา จำนวน 19 คน

2. ผู้วิจัยสุ่มอย่างง่ายนักเรียนในข้อ 1 ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 50 ลงมา จำนวน 16 คน

3. ผู้วิจัยสุ่มนักเรียนในข้อ 2 โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มละ 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง
2. โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง
3. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

วิธีการดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. แบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง มีลำดับขั้นตอนการสร้างดังนี้

1.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง

1.2 ผู้วิจัยสร้างคำถามและตัวเลือกให้สอดคล้องกับความหมายของความเชื่อมั่นในตนเองที่ผู้วิจัยให้ความหมายไว้ โดยปรับปรุงมาจากแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเองของ มานะ พ่วงความสุข (2536)

1.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเองที่สร้างขึ้นจำนวน 31 ข้อไปหาคุณภาพ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.3.1 หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ซึ่งได้แก่ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และอาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ เพื่อพิจารณาว่าข้อความในแบบสอบถามที่สร้างขึ้น สามารถวัดได้ตรงตามลักษณะต่าง ๆ ตามนิยามศัพท์เฉพาะของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้หรือไม่ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

1.3.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้หาค่าอัตราส่วนวิกฤต t เป็นรายชื่อตามวิธีการของ t - test (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 139) ได้ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถาม โดยมีค่า t อยู่ระหว่าง 1.50 - 6.26 จำนวน 29 ข้อ

1.3.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้ว ในข้อ 1.3.2 โดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 132) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .8741

2. โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง มีลำดับขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ผู้วิจัยศึกษารายละเอียดเกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเองจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาให้เหมาะสมกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

2.2 ผู้วิจัยศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการใช้สถานการณ์จำลองจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3 สร้างโปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลองให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

2.4 นำโปรแกรมที่สร้างขึ้นไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และอาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ พิจารณาความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ เนื้อหาและการประเมินผล

2.5 นำโปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลองไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2539 จำนวน 8 คน เพื่อหาข้อบกพร่อง

2.6 ปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยในครั้งต่อไป สำหรับโปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลองใช้เวลาในการทดลองทั้งสิ้น 12 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที ดังแสดงในภาคผนวก ข

2.7 การใช้สถานการณ์จำลองมีขั้นตอน ดังนี้

2.7.1 ขั้นเตรียมการ

2.7.1.1 ผู้วิจัยนำเข้าสู่บทเรียน โดยบอกวัตถุประสงค์ของการใช้สถานการณ์จำลองแต่ละครั้ง

2.7.1.2 ผู้วิจัยเล่าเรื่องสรุปของสถานการณ์จำลอง เพื่อให้นักเรียนเข้าใจรายละเอียดของสถานการณ์จำลอง

2.7.1.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกผู้แสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลอง และให้นักเรียนศึกษาบทบาทตามที่นักเรียนได้รับมอบหมาย

2.7.2 ขั้นตอนกิจกรรม

2.7.2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงบทบาทตามที่ได้รับมอบหมาย

2.7.2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนสลับเปลี่ยนกันแสดงบทบาท

2.7.2.3 ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล ผู้วิจัยให้นักเรียนวิเคราะห์เกี่ยวกับความรู้สึกและบทบาทที่นักเรียนได้แสดงในสถานการณ์จำลอง.

2.7.3 ขั้นสรุป

2.7.3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเองที่ได้รับจากสถานการณ์จำลอง

2.7.3.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนเปรียบเทียบสิ่งที่ได้เรียนรู้กับชีวิตจริง

2.7.3.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุป

2.7.3.4 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

3. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม มีลำดับในการสร้างดังนี้

3.1 ผู้วิจัยศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเองจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาให้เหมาะสมกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

3.2 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3 สร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

3.4 นำโปรแกรมที่สร้างขึ้นไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภะ และอาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ เพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ เนื้อหาและการประเมินผล

3.5 นำโปรแกรมที่สร้างไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2539 จำนวน 8 คน เพื่อหาข้อบกพร่อง

3.6 ปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป สำหรับโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ใช้เวลาในการทดลองทั้งสิ้น 12 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที ดังแสดงในภาคผนวก ข

3.7 การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีขั้นตอน ดังนี้

3.7.1 ขั้นตอนเริ่มต้นให้คำปรึกษา

3.7.1.1 ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง

3.7.1.2 ผู้ให้คำปรึกษาแจ้งให้นักเรียนทุกคนทราบว่า ในการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนทุกคนจะไม่นำสิ่งที่ได้ปรึกษาหารือกันไปเปิดเผย

3.7.2 ขั้นตอนดำเนินการให้คำปรึกษา

ก่อนที่ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนเสนอเรื่องราวหรือปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง ผู้ให้คำปรึกษาจะแจ้งให้นักเรียนทราบว่า เมื่อนักเรียนคนใด คนหนึ่ง

เสนอหรือพูดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ขอให้นักเรียนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นความรู้สึกและช่วยกันหาแนวทาง แก้ปัญหานั้น ๆ ก่อนที่นักเรียนคนอื่น ๆ จะนำเรื่องอื่น ๆ มาปรึกษาต่อไป

ผู้ให้คำปรึกษากล่าวกับนักเรียนในกลุ่มว่า นักเรียนทุกคนควรจะเสนอความคิดเห็น ความรู้สึก ไม่ต้องกลัว ไม่ต้องประหม่า ถึงแม้ว่าจะไม่ค่อยแน่ใจนัก แต่ขอให้นักเรียนพูดด้วยความจริงใจ

ผู้ให้คำปรึกษาแจ้งให้นักเรียนในกลุ่มว่า การที่ผู้ให้คำปรึกษามาอยู่ ณ ที่นี้ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน ไม่ได้ต้องการจะมาบอกหรือมาสั่งให้นักเรียนทำตามหรือปฏิบัติตาม แต่ต้องการให้นักเรียนพิจารณาหาแนวทางในการให้ความช่วยเหลือกันและกัน หากนักเรียนในกลุ่มต้องการให้ผู้ให้คำปรึกษาช่วยเหลือ ผู้ให้คำปรึกษาก็จะพยายามให้ความช่วยเหลือโดยไม่ให้กระทบกระเทือน สิทธิและเสรีภาพผู้อื่น

3.7.2.1 ผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่ม กล่าวถึงเรื่องราวหรือปัญหาต่าง ๆ ที่นักเรียนต้องการปรึกษาหารือ หรือต้องการทราบแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ๆ เพื่อนักเรียนแต่ละคนจะได้รู้จักและเข้าใจตนเองมากขึ้น ยอมรับตนเองและบุคคลอื่นมากขึ้น ตลอดจนทั้งเพื่อให้นักเรียนได้สามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาระหว่างที่ประสบต์ ूप

3.7.2.2 ผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องราวหรือปัญหาที่นักเรียนคนใดคนหนึ่งเสนอขึ้นมา นักเรียนในกลุ่มควรจะเห็นความสำคัญในเรื่องราวหรือปัญหาของเพื่อนนักเรียน และพยายามช่วยเหลือกันและกันในการแก้ปัญหานั้น ๆ ในการให้คำปรึกษาแต่ละครั้งนั้น นักเรียนในกลุ่มจะช่วยกันหาแนวทางแก้ไขปัญหามาจากเพื่อนที่ละคน จากนั้นจึงให้เพื่อนคนอื่น ๆ ในกลุ่มเสนอปัญหาต่อไป ซึ่งนักเรียนจะเสนอปัญหาได้ประมาณ 2 - 3 คนต่อการให้คำปรึกษาหนึ่งครั้ง

จากการมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม คาดว่าจะช่วยให้นักเรียนแต่ละคนรู้จักตนเองมากขึ้น ยอมรับตนเองและบุคคลอื่นมากขึ้น กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าเสนอแนะ และสามารถโอนอ่อนผ่อนตามแก่เพื่อน ๆ อย่างมีเหตุผล ยินดีให้ความช่วยเหลือเพื่อนสมาชิก ซึ่งช่วยให้บรรยากาศภายในกลุ่มมีความเป็นกันเองมากขึ้น

3.7.2.3 เมื่อจบประเด็นปัญหาของนักเรียนแต่ละคน ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนเสนอเรื่องราวหรือปัญหานั้นสรุปถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้และแนวทางแก้ไข ตลอดจนให้นักเรียนคนอื่น ๆ ให้กำลังใจแก่นักเรียนคนนั้น

3.7.3 ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

3.7.3.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปปัญหาต่าง ๆ และแนวทางแก้ไข

3.7.3.2 ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม ให้กำลังใจและช่วยหาแนวทางปฏิบัติต่อไป

3.7.3.3 ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายในการให้คำปรึกษาในครั้งต่อไป

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

1. แบบแผนการทดลอง การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยดำเนินการวิจัยแบบ Randomized Pretest - Posttest Design (พงษ์รัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 67) มีแบบแผนการทดลองดังนี้

ตาราง 1 แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Pretest - Posttest Design

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
R(E1)	T1E1	X1	T2E1
R(E2)	T1E2	X2	T2E2

ความหมายของสัญลักษณ์

R(E1) แทน	กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่ม กำหนดให้เป็นกลุ่มทดลองที่ 1
R(E2) แทน	กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่ม กำหนดให้เป็นกลุ่มทดลองที่ 2
T1 แทน	การทดสอบก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2
T2 แทน	การทดสอบหลังการทดลองของกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2
X1 แทน	การใช้สถานการณ์จำลอง
X2 แทน	การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

2. การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนา วันอาทิตย์ วัดใหญ่อินทาราม จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2539 จำนวน 38 คน ตอบแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด

2.2 ผลการตอบแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนพบว่า นักเรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 50 ลงมา มีจำนวน 19 คน

2.3 ผู้วิจัยสุ่มอย่างง่ายนักเรียน ในข้อ 2.2 ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำกว่า

เปอร์เซนไทล์ที่ 50 ลงมาจำนวน 16 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้ง เป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มละ 8 คน และเก็บคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองของกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างไว้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest)

3. การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองดังนี้

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการใช้สถานการณ์จำลองแก่กลุ่มทดลองที่ 1 โดยดำเนินการตามโปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง สัปดาห์ละ 1 วัน ทุกวันอาทิตย์ วันละ 2 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ รวม 12 ครั้ง

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแก่กลุ่มทดลองที่ 2 โดยดำเนินการตามโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม สัปดาห์ละ 1 วัน ทุกวันอาทิตย์ วันละ 2 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ รวม 12 ครั้ง

4. หลังจากดำเนินการทดลองการใช้สถานการณ์จำลองกับกลุ่มทดลองที่ 1 และการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับกลุ่มทดลองที่ 2 ผู้วิจัยให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มตอบแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเองฉบับเดียวกันกับฉบับที่ใช้ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างอีกครั้งหนึ่ง คะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Posttest)

5. นำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเองก่อนและหลังการทดลอง มาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติต่อไป

วิธีจัดกระทำกับข้อมูล

1. เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนของกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนการใช้สถานการณ์จำลอง และกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

2. เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนของกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการใช้สถานการณ์จำลอง

3. เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนของกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

4. เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองภายหลังการทดลองของนักเรียนของกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง และกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 คะแนนเฉลี่ย (ล้วน สายยศ.และอังคณา สายยศ. 2528 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคะแนน

1.2 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 151)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนในกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนคะแนน

$N - 1$ แทน จำนวนตัวแปรอิสระ

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

2.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง โดยใช้วิธีหาค่า

อัตราส่วนวิกฤต t เป็นรายชื่อตามวิธีการของ t -test (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 139) ซึ่งจะแบ่งกลุ่มที่ได้คะแนนสูงออกมา 25 เปอร์เซ็นต์เป็นกลุ่มสูง และกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำออกมา 25 เปอร์เซ็นต์เป็นกลุ่มต่ำ โดยใช้สูตรดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาของการแจกแจงแบบที
$\bar{X}_H$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
$\bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
S^2_H	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มสูง
S^2_L	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
n	แทน	จำนวนคนในแต่ละกลุ่มซึ่งเท่ากัน

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 132)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ α	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

3. สถิติสำหรับการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

3.1 เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองก่อนและหลังการทดลอง ภายในกลุ่มทดลองที่ 1 และภายในกลุ่มทดลองที่ 2 โดยใช้การทดสอบของวิลคอกซัน แมทซ์ ซายน์ แรงค์ (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533 : 91)

3.2 เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองภายหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 โดยใช้การทดสอบของ แมน - วิทนี (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533 : 121)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
R+	แทน	การจัดอันดับค่าผลต่างของคะแนนที่มีค่าเป็นบวก
R-	แทน	การจัดอันดับค่าผลต่างของคะแนนที่มีค่าเป็นลบ
R _{E1}	แทน	ผลรวมของตำแหน่งที่ได้จากกลุ่มทดลองที่ 1
R _{E2}	แทน	ผลรวมของตำแหน่งที่ได้จากกลุ่มทดลองที่ 2
U	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของแมน - วิทนี (Mann - Whitney U Test)
T	แทน	ผลรวมของค่า R ที่มีจำนวนน้อยกว่า ซึ่งใช้พิจารณาในการทดสอบของ วิลคอกซัน (Wilcoxon's Matched - Pairs Signed - Ranks Test)

ผลการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการใช้สถานการณ์จำลอง และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 2

ตาราง 2 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการใช้สถานการณ์จำลอง และกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

กลุ่มตัวอย่าง	การทดลอง	N	$\bar{X}$	S.D.
กลุ่มทดลองที่ 1 (การใช้สถานการณ์จำลอง)	ก่อนการทดลอง	8	48.63	1.85
	หลังการทดลอง	8	71.88	1.81
กลุ่มทดลองที่ 2 (การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม)	ก่อนการทดลอง	8	49.88	1.81
	หลังการทดลอง	8	72.25	1.83

จากตาราง 2 แสดงว่า ก่อนการทดลอง ความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ จะได้รับการใช้สถานการณ์จำลองกับนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ จะได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม มีคะแนนเฉลี่ยต่างกันเล็กน้อย คือ 48.63 และ 49.88 ตามลำดับ และเมื่อเสร็จสิ้นการทดลอง คะแนนเฉลี่ยของความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองกับนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแตกต่างกันเล็กน้อย คือ 71.88 และ 72.25 ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 3

ตาราง 3 เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

คนที่	กลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง	อันดับ	กลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม	อันดับ
1	46	1	47	2.5
2	47	2.5	48	5.5
3	48	5.5	49	8
4	48	5.5	50	10
5	48	5.5	50	10
6	50	10	51	13
7	51	13	52	15.5
8	51	13	52	15.5

$$R_{E1} = 56$$

$$R_{E2} = 80$$

$$U = 20$$

กลุ่มทดลองที่ 1 Mdn. = 48, Q.D. = 2

กลุ่มทดลองที่ 2 Mdn. = 50, Q.D. = 2

จากตาราง Critical Values ของ U ใน The Mann - Whitney U Test

(นิกา ศรีไพโรจน์. 2533 : 283) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ค่าวิกฤต U มีค่าเท่ากับ 9

เมื่อเปรียบเทียบค่า U จากตาราง Critical Values กับค่า U ที่คำนวณได้ จึงสรุปได้ว่า ก่อนการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีความเชื่อมั่นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลัง
การใช้สถานการณ์จำลอง ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 4

ตาราง 4 เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการใช้
สถานการณ์จำลอง

คนที่	คะแนนความ เชื่อมั่นในตนเอง		ผลต่างของคะแนน ความเชื่อมั่นในตนเอง	อันดับ	R+	R-
	หลังการทดลอง	ก่อนการทดลอง				
1	72	46	26	8	+8	
2	70	47	23	4	+4	
3	71	48	23	4	+4	
4	69	48	21	1	+1	
5	72	48	24	7	+7	
6	73	50	23	4	+4	
7	74	51	23	4	+4	
8	74	51	23	4	+4	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

$T = 0^{**}$

Mdn. = 70.5, Q.D. = 2

จากตาราง Critical Values ของ T ใน Wilcoxon's Matched - Pairs Signed -
Ranks Test (นิภา ศรีโพธิ์จัน 2533 : 275) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่า T
ที่คำนวณได้จะต้องน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ($N = 8$)

จากตาราง 4 พบว่าภายหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการใช้
สถานการณ์จำลอง มีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
แสดงว่า การใช้สถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น

4. เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 5

ตาราง 5 เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

คนที่	คะแนนความ เชื่อมั่นในตนเอง		ผลต่างของคะแนน ความเชื่อมั่นในตนเอง	อันดับ	R+	R-
	หลังการทดลอง	ก่อนการทดลอง				
1	73	47	26	8	+8	
2	70	48	22	4.5	+4.5	
3	73	49	24	7	+7	
4	70	50	20	1	+1	
5	71	50	21	2.5	2.5	
6	72	51	21	2.5	+2.5	
7	74	52	22	4.5	+4.5	
8	75	52	23	6	+6	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

$T = 0^{**}$

Mdn. = 70.5; Q.D. = 2

จากตาราง Critical Values ของ T ใน Wilcoxon's Matched - Pairs Signed - Ranks Test (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533 : 275) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่า T ที่คำนวณได้จะต้องน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 (N = 8)

จากตาราง 5 พบว่าภายหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม มีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มทำให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น

5. เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองภายหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองและกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม หลังการทดลอง ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 6

ตาราง 6 เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองภายหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง และกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

กลุ่มทดลองที่ 1 (การใช้สถานการณ์จำลอง)		อันดับ	กลุ่มทดลองที่ 2 (การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม)		อันดับ
คนที่	คะแนน		คนที่	คะแนน	
1	72	8	1	73	11
2	70	3	2	70	3
3	71	5.5	3	73	11
4	69	1	4	70	3
5	72	8	5	71	5.5
6	73	11	6	72	8
7	74	14	7	74	14
8	74	14	8	75	16

$$R_{E1} = 64.5$$

$$R_{E2} = 71.5$$

$$U = 28.5$$

จากตาราง Critical Values ของ U ใน The Mann - Whitney U Test (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533 : 283) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ค่าวิกฤต U มีค่าเท่ากับ 9

เมื่อเปรียบเทียบค่า U จากตาราง Critical Values กับค่า U ที่คำนวณได้ จึงสรุปได้ว่า ภายหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีความเชื่อมั่นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า การใช้สถานการณ์จำลอง กับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม สามารถพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ได้ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียน ก่อนและหลังการใช้สถานการณ์จำลอง
2. เพื่อเปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียน ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
3. เพื่อเปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง กับนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น หลังจากได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง
2. นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น หลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
3. นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองกับนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม มีความเชื่อมั่นในตนเองแตกต่างกัน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดใหญ่อินทาราม จังหวัดชลบุรี ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 19 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดใหญ่อินทาราม จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2539 ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร และสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง เป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มละ 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง
2. โปรแกรมการให้สถานการณ์จำลอง
3. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

การดำเนินการทดลอง

1. ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้
 - 1.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ศูนย์ศึกษาพระพุทธรศาสนาวันอาทิตย์ วัดใหญ่อินทาราม จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2539 จำนวน 38 คน ตอบแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด
 - 1.2 ผลการตอบแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนพบว่า นักเรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา มีจำนวน 19 คน
 - 1.3 ผู้วิจัยสุ่มอย่างง่ายนักเรียนในข้อ 1.2 ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 16 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้ง เพื่อกำหนดเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มละ 8 คน และเก็บคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองของกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างไว้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest)
2. ขั้นตอนทดลอง ผู้วิจัยการทดลองดังนี้
 - 2.1 ผู้วิจัยดำเนินการให้สถานการณ์จำลองกับกลุ่มทดลองที่ 1 ตามโปรแกรมการให้สถานการณ์จำลอง สัปดาห์ละ 1 วัน ทุกวันอาทิตย์ วันละ 2 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที ตั้งแต่เวลา 08.00 - 09.00 น., 11.30 - 12.30 น. และเวลา 09.30 - 10.30 น., 13.00 - 14.00 น. ในอาทิตย์ถัดไป โดยจะสลับเวลาจนครบ 12 ครั้ง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ตั้งแต่วันอาทิตย์ที่ 15 กันยายน 2539 ถึง 20 ตุลาคม 2539 โดยใช้ห้องประชุมของศูนย์ศึกษาพระพุทธรศาสนาวันอาทิตย์ วัดใหญ่อินทารามเป็นสถานที่ทดลอง
 - 2.2 ผู้วิจัยดำเนินการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับกลุ่มทดลองที่ 2 ตามโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม สัปดาห์ละ 1 วัน ทุกวันอาทิตย์ วันละ 2 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที ตั้งแต่เวลา 09.30 - 10.30 น., 13.00 - 14.00 น. และเวลา 08.00 - 09.00 น., 11.30 - 12.30 น. ในอาทิตย์ถัดไปโดยจะสลับเวลาจนครบ 12 ครั้ง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ตั้งแต่วันอาทิตย์ที่ 15 กันยายน 2539 ถึง 20 ตุลาคม 2539 โดยใช้ห้องประชุมของศูนย์ศึกษาพระพุทธรศาสนาวันอาทิตย์ วัดใหญ่อินทารามเป็นสถานที่ทดลอง

3. หลังจากดำเนินการทดลองการใช้สถานการณ์จำลองกับกลุ่มทดลองที่ 1 และการให้ คำปรึกษาแบบกลุ่มกับกลุ่มทดลองที่ 2 ผู้วิจัยให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มตอบแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเองฉบับเดียวกันกับที่ใช้ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างอีกครั้งหนึ่ง คะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Posttest)

4. นำคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเองก่อนและหลังการทดลองมาทำการวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองของกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ซึ่งแยกวิเคราะห์ ดังนี้

1. เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนการใช้สถานการณ์จำลอง และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม โดยการใช้การทดสอบของ แมน - วิทนีย์
2. เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียน ก่อนและ หลังการใช้สถานการณ์จำลอง โดยการใช้การทดสอบของวิลคอกชัน
3. เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียน ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม โดยการใช้การทดสอบของวิลคอกชัน
4. เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองภายหลังการทดลองของนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองและนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ภายหลังการทดลอง โดยการใช้การทดสอบของ แมน - วิทนีย์

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้า สรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม มีความเชื่อมั่นในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 มีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น หลังจากได้รับการใช้สถานการณ์จำลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 มีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น หลังจากได้รับการให้

คำปรึกษาแบบกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองและนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม มีความเชื่อมั่นในตนเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากการศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ศูนย์ศึกษาพระพุทธรศาสนาวันอาทิตย์ วัดใหญ่อินทาราม พบว่า

1. นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 มีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นหลังจากได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1

จากผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การใช้สถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น ทั้งนี้เพราะว่าการใช้สถานการณ์จำลองเป็นการจำลองสถานการณ์ให้ใกล้เคียงกับเหตุการณ์จริง ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองที่กำหนด และภายหลังที่นักเรียนแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองแล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับบทบาทที่นักเรียนได้แสดง และให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเองในสถานการณ์จำลองกับชีวิตจริง จากนั้นผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

จากการที่ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมนักเรียนในการแสดงความคิดเห็น และการอภิปรายซักถามของนักเรียน ในขณะที่ร่วมกิจกรรมนั้น พบว่า ในช่วงแรก นักเรียนไม่มั่นใจที่จะแสดงความคิดเห็น ไม่มั่นใจที่จะซักถามข้อสงสัย ไม่มั่นใจที่จะแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากบุคคลอื่น มักจะเชื่อบุคคลอื่นได้ง่ายโดยไม่ใช้เหตุผลไตร่ตรอง ไม่มั่นใจในการตัดสินใจกระทำสิ่งใด ๆ แต่ภายหลังการใช้สถานการณ์จำลองแล้ว พบว่า นักเรียนกล้าซักถามข้อสงสัยมากขึ้น กล้าแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากบุคคลอื่นมากขึ้น สามารถแก้ปัญหาด้วยตนเองมากขึ้น และมีเหตุผลตลอดทั้งสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง

นอกจากนี้ บรรยากาศของการเข้าร่วมกิจกรรมของการใช้สถานการณ์จำลอง พบว่า นักเรียนทุกคนมีความกระตือรือร้น ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ให้ความสนใจและเข้าร่วมแสดงบทบาทต่าง ๆ และเนื่องจากสถานการณ์จำลองแต่ละครั้ง มีเนื้อหาและเรื่องราวแตกต่างกัน นอกจากจะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้แล้ว นักเรียนยังสนุกสนาน แม้ว่าในช่วงแรก ๆ ของชั้น

วิเคราะห์และอภิปรายผล นักเรียนยังไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ไม่กล้าซักถาม ไม่กล้าตอบคำถาม เนื่องจากกลัวผิดจึงทำให้เกิดความเครียด หลังจากผู้วิจัยกระตุ้นและให้กำลังใจแล้ว นักเรียนกล้าแสดงออกมากขึ้น บรรยายภาคดีขึ้น

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สอดคล้องกับแนวความคิดของ สำเริง เวชสุนทร (2523 : 18 - 19) ที่กล่าวว่า การใช้สถานการณ์จำลองที่คล้ายคลึงกับสิ่งที่ป็นจริงในสังคมมากที่สุดนั้น เมื่อผู้เรียนได้ปฏิบัติ แสดงความคิดเห็นหรือหาหนทางแก้ปัญหาในสถานการณ์นั้นจริง ๆ จะทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในสภาพที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด ทำให้สามารถตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาและสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาได้ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับ สมบูรณ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา (2525 : 17 - 18) ที่กล่าวว่า สถานการณ์จำลองสามารถที่จะสร้างอารมณ์และทัศนคติของผู้เรียน ตลอดจนสามารถชักจูงผู้เรียนให้เข้าสู่พฤติกรรมที่ต้องการได้

นอกจากนี้ผลจากการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ กนกรัตน์ พงษ์สมุทร (2537: 65) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อการปรับตัวกับเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพรตพิทยพยัต กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีการปรับตัวกับเพื่อนต่างเพศสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กรรณิการ์ สุบโคสูง (2538 : 65) ที่ศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดอนขวาง อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง มีความสามารถในการทำงานกลุ่มดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และผลการวิจัยในครั้งนี้ ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มงคล สุภาพร (2538 : 56) ที่ได้ศึกษาพบว่า ผลของการใช้สถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเจริญสามัคคี อำเภอบ้านจางเจริญ จังหวัดอุบลราชธานี มีพฤติกรรมประชาธิปไตยสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 มีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น หลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2

จากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นกระบวนการที่ผู้ให้คำปรึกษาให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนเป็นกลุ่มเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง โดยให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มสำรวจปัญหาและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง แล้วให้นักเรียนในกลุ่มพิจารณาหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน และนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกลุ่มไปเป็นแนวทางในการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง ในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัยในฐานะของผู้ให้คำปรึกษาและ

นักเรียนในกลุ่ม เพื่อให้ให้นักเรียนมีความรู้สึกอบอุ่น คุณเคยไว้ใจกัน อีกทั้งในการดำเนินการให้คำปรึกษานั้น ผู้ให้คำปรึกษามีความจริงใจ มีการยอมรับผู้รับคำปรึกษาโดยปราศจากเงื่อนไข และมีความเข้าใจในตัวนักเรียนในกลุ่ม ตลอดจนรักษาความลับของนักเรียนในกลุ่ม ทำให้ นักเรียนในกลุ่มมีความรู้สึกว่าเป็นที่ยอมรับ มีความมั่นใจที่จะเปิดเผยตนเองมากขึ้น เป็นผลให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความเข้าใจตนเองดีขึ้น และในที่สุดก็สามารถเห็นแนวทาง ในการเปลี่ยนแปลงตนเอง และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้

จากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน และการอภิปรายซักถามของนักเรียนในขณะให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ผู้วิจัยพบว่าในช่วงแรก ๆ ของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม นักเรียนไม่มั่นใจที่จะแสดงความคิดเห็น ไม่มั่นใจที่จะซักถามข้อสงสัย ไม่มั่นใจที่จะแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากบุคคลอื่น มักจะเชื่อบุคคลอื่นได้ง่ายโดยไม่ใช้เหตุผล ไม่มั่นใจในการตัดสินใจอะไรทำสิ่งใด ๆ แต่ภายหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มพบว่า กล้าซักถามข้อสงสัยมากขึ้น กล้าแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากบุคคลอื่นมากขึ้น และสามารถแก้ปัญหาด้วยตนเองมากขึ้น ตลอดทั้งมีเหตุผล และสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง

นอกจากนี้ บรรยากาศของกลุ่มในระหว่างการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนั้นปรากฏว่า นักเรียนทุกคนในกลุ่มต่างให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ มีความพยายาม และตั้งใจที่จะช่วยแก้ปัญหาของตนเองและผู้อื่น ในช่วงแรกนักเรียนรู้สึกเครียด เพราะกลัวว่าตนจะทำหน้าที่ของตนเองไม่ได้ แต่เมื่อนักเรียนเริ่มเข้าใจวิธีการของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแล้ว ผู้วิจัยสังเกตว่า นักเรียนรู้สึกสบายใจขึ้น และความรู้สึกกังวลหรือความเครียดลดน้อยลง

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ เคลแมน (Kelman. 1963 : 399 - 432) ที่กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มทำให้นักคนไม่โดดเดี่ยว ได้รู้จักตนเอง สามารถปรับตัวได้ มีการพัฒนาตนเอง และความเป็นตัวของตัวเอง และสอดคล้องกับแนวคิดของโอลเซน (Ohlsen. 1970 : 31 - 33) ที่กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจะช่วยให้บุคคลกล้าเผชิญกับปัญหา และความจริง รู้จักวิธีแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น เป็นการป้องกันไม่ให้เกิดเหตุร้ายแรงขึ้น ทำให้เกิดการเรียนรู้ ตลอดจนสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปปฏิบัติจริง เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเจตคติ พฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น

ผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้สอดคล้องกับ สตรอฟ (Strough. 1993 : 1448) ที่ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่ออัตมโนทัศน์ และทัศนคติที่มีต่อโรงเรียนของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีอัตมโนทัศน์ และ

ทัศนคติที่มีต่อโรงเรียนในทางบวกมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และ ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุภาพร จันทรศิริโยธิน (2526 : 127) ที่ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ทำให้นักเรียนมีวินัยในตนเองเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของพิสนธ์ คงรักษา (2536 : 61) ที่ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนไกรในวิทยาคม อำเภอองไกลาส จังหวัดสุโขทัย ที่ศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองกับนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีความเชื่อมั่นในตนเองไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3 แต่เมื่อพิจารณาคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองก่อนการทดลองและหลังการทดลองพบว่า การใช้สถานการณ์จำลองและการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ทำให้นักเรียนมีคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้น แต่ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมากกว่านักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง

ผลของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ แสดงว่า ทั้งการใช้สถานการณ์จำลองและการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ทำให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น แม้ว่าวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม มีแนวโน้มจะช่วยให้ นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองมากกว่าวิธีการใช้สถานการณ์จำลองแต่ก็ไม่ได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อเปรียบเทียบวิธีการต่าง ๆ ของการใช้สถานการณ์จำลองและการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแล้ว วิธีการทั้ง 2 วิธีเป็นวิธีการที่มี ประโยชน์สามารถนำมาใช้พัฒนาบุคคลได้เหมือนกัน แต่อาจมีลักษณะที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ในการใช้สถานการณ์จำลอง เป็นการจำลองสถานการณ์ให้ใกล้เคียงกับการเป็นจริง แล้วให้ผู้เรียนเข้าไปอยู่ในสถานการณ์นั้น และให้มีปฏิกิริยาโต้ตอบกัน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักคิด และนำเหตุผลมาอภิปราย เพื่อการตัดสินใจแก้ปัญหา

(อัญชลี แจ่มเจริญ. 2522 : 5) ส่วนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนั้น จะเน้นในเรื่องการระบายความรู้สึก หรืออารมณ์ในสภาพที่เป็นปัญหาของนักเรียนในกลุ่ม ภายใต้อบรมภาคการยอมรับซึ่งกันและกันนักเรียนแต่ละคนมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ทำให้มองเห็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง (วัชร ทรัพย์มี. 2531 : 104) นอกจากนี้ นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองและนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มในครั้งนี้ มีลักษณะบางประการที่คล้ายคลึง

กัน กล่าวคือ มีอายุใกล้เคียงกัน คือมีอายุระหว่าง 11 - 13 ปี และเป็นนักเรียนที่มีคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา และนอกจากนี้ผู้วิจัยสังเกต พบว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี กล่าวคือ มีความกระตือรือร้นในการที่จะเข้าร่วมกิจกรรมและมีความกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ รับฟังซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี หรืออาจกล่าวได้ว่า มีบรรยากาศที่ดีมาก จึงส่งผลให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีการพัฒนาในเรื่อง ความเชื่อมั่นในตนเองไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับ กนกรัตน์ พงษ์สมุทร (2537 : 70) ที่ได้ศึกษาพบว่านักเรียนชายหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพรตพิทยพยัต ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง มีการปรับตัวกับเพื่อนต่างเพศไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผู้ที่จะนำวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มไปใช้ในการวิจัยควรทำความเข้าใจในทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และจะต้องมีทักษะในการเป็นผู้นำในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นอย่างดี เพื่อจะได้ดำเนินการให้คำปรึกษาได้อย่างถูกต้อง ส่วนการสร้างสถานการณ์จำลองเพื่อนำไปใช้ในการทดลองนั้น ควรเป็นเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่ใกล้เคียงกับตัวนักเรียนมากที่สุด เพื่อให้นักเรียนจะได้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาโดยใช้ประสบการณ์ตรงและไม่เกินความสามารถของนักเรียนที่จะแก้ไขได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

2.1 ควรมีการติดตามผลระยะยาวหลังเสร็จสิ้น การทดลองเพื่อติดตามว่า ความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียน มีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ อย่างไร

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง โดยใช้วิธีการอื่นนอกเหนือจากการใช้สถานการณ์จำลอง และการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เช่น การใช้เทคนิคแม่แบบ การใช้บทบาทสมมติ การให้คำปรึกษาเป็นรายกรณี การใช้กิจกรรมกลุ่ม เป็นต้น

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลการใช้สถานการณ์จำลอง และการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนระดับชั้นอื่น ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกรัตน์ พงษ์สมุทร. การศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อการปรับตัวกับเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพรตพิทยพยัต กรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.
- กรรณิการ์ สุปโคกสูง. การเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองกับการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อความสามารถในการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดอนขวาง อำเภอนิคมไทย จังหวัดนครราชสีมา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- คมเพชร จัตรศุภกุล. กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- คึกฤทธิ์ บุขบา. ผลการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองและวิธีไม่ใช้สถานการณ์จำลองวิชาสังคมศึกษา หน่วยปัญหาในโลกปัจจุบันชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- ฉันทนา ภาคบงกช. เอกสารการประชุมเชิงปฏิบัติการ " เทคนิคการพัฒนาความเชื่อมั่นและความคิดสำหรับเด็กปฐมวัย ". 27 - 28 มีนาคม 2533 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.
- ทองเรียน อมรัชกุล. กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2520.
- ทัศนทิมา ระเบียบดี. ผลของการใช้เทคนิค "แม่แบบ" โดยใช้สไลด์การ์ตูน เพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย กรุงเทพฯ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- ทิตนา แหมมณีและคนอื่น ๆ. กลุ่มสัมพันธ์ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ เล่ม 1. กรุงเทพฯ : บุรพาการพิมพ์, 2522.
- อำรงค์ น่วมศิริ. การทดลองใช้ข่าวหนังสือพิมพ์สร้างสถานการณ์จำลองในการสอนจริยศึกษาเพื่อพัฒนาเหตุผลเชิงจริยธรรมและพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.

นพวรรณ สมานสุขุมาล. ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการยอมรับตนเองของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี. ปรินิพนธ์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.

นวลละออ สุภาผล. ทฤษฎีบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

นาคยา/ภัทรแสงไทย. ยุทธวิธีการสอนสังคมศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2525.

นิติไทย/นัมคณิสร์. การเปรียบเทียบผลของการฝึกฝนคลายกล้ามเนื้อและการใช้สถานการณ์
จำลองที่มีต่อความวิตกกังวลก่อนการแสดงของนักเรียนชั้นต้นปีที่ 3 วิทยาลัยนาฏศิลป์

จันทบุรี จังหวัดจันทบุรี. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.

นิภา นิธยายน. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปทุมวัน, ม.ป.ป.

นิภา ศรีไพโรจน์. สถิติอนพาราเมตริก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2533.

ประนอม/เดชชัย. นวัตกรรมการเรียนการสอนและแนวปฏิบัติสังคมศึกษา. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่, 2534.

ปราชญา กล้าผจญ. การพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง, 2537.

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. การแนะแนวและการให้คำปรึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ :
บัณฑิตการพิมพ์, 2529.

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : พัทธอักษร, 2525.

พรรณี ชูทัย. เอกสารประกอบการสอนวิชาการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2521.

✓ พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบ
ทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.

พิสันต์ คงรักษา. ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนไกรในวิทยาคม จังหวัดสุโขทัย. ปรินิพนธ์ กศ.ม.

พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2536. อัดสำเนา.

พุทธชาติ เพชรสถิต. การเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองและการอภิปรายกลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมกาแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

มงคล สุภาสร. ผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเจริญสามัคคี อำเภอนานาจเจริญ จังหวัดอุบลราชธานี. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.

มานะ พ่วงความสุข. ผลของการฝึกความรู้สึกไวที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดอมราอักษรลักษณ์วิทยา จังหวัดสมุทรปราการ. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

มานิดา ทองทวี. การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเอง. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.

✓ มาลี วงษ์แก้ว. ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนไทยนิยมสงเคราะห์ กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.

✓ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัทศึกษาพร จำกัด, 2528.

ละม้ายมาศ ศรีทนต์และคนอื่น ๆ. อิทธิพลของสังคมต่อการพัฒนาการของเด็ก. กรุงเทพฯ : สถาบันระหว่างชาติ สำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก, 2510.

ละเจียด จงกลณี. "ความเชื่อมั่นในตนเอง," วารสารศึกษาศาสตร์. 10 (3) : 13 - 15 ; มิถุนายน - กันยายน 2529.

วรรณา เลิศขันธ์ดี. ผลการสอนโดยใช้เกมสถานการณ์จำลองที่มีต่อแนวคิดแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.

วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์. ผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยจิตเวชของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.

วัชรีย์ ทรัพย์มี. การแนะแนวในโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2531.

_____. ทฤษฎีและกระบวนการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : ภาพการพิมพ์, 2533.

วัชรีย์ ฐระคำ. จิตวิทยาการแนะแนวและการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, 2524.

วาสนา ผดุงทรง. ผลของการอภิปรายภาพวาดเป็นกลุ่มต่อการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปัญญาวรรณ กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.

วิจิตร วรุตบางกูร. " การสร้างความเชื่อมั่นในตนเองและการปรับปรุงบุคลิกภาพ," ประชากร, 11(3) : มิถุนายน 2521.

วิญญู พูลศรี. ผลของการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาเป็นกลุ่มต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนและความวิตกกังวลในการเรียน นิสัยและทัศนคติทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง วิทยาลัยครูเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2523. อัดสำเนา,

วินัย ธรรมศิลป์. การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดเชียงใหม่. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

ศรีสุดา คัมภีร์ภัทร. ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะที่เน้นองค์ประกอบพื้นฐาน. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

สมบุญณ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. การเปรียบเทียบผลการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนหน่วยการเรียนรู้ ทำมาหากิน ด้วยการสอนแบบใช้สถานการณ์จำลอง. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.

สมพงษ์ จิตระดับ. " การสอนจริยศึกษาด้วยสถานการณ์จำลอง," ประชากรศึกษา, 24(6) : 15-21 ; มีนาคม 2522.

สมพงษ์ จิตระดับ . การสอนจริยศึกษาในระดับประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮาส์, 2530.

✓สมพร พลอยงาม. การทดสอบความเชื่อมั่นในตนเองแก่เด็กที่มีระดับพัฒนาการทางสติปัญญาต่างกันโดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.

สมุท ศิริโช. วิธีสร้างความเชื่อมั่นให้กับตนเอง. กรุงเทพฯ : ประมวลสาส์น ม.ป.ป.

✓สวนา พรพัฒน์กุล. ความสำนึกในหน้าที่พลเมืองของเด็กไทย : รายงานการวิจัย ฉบับที่ 22
กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.

สำเร็จ เวชสุนทร. " กิจกรรมสถานการณ์จำลองในวิทยาลัยครู," คุรุปริทัศน์, 5(2) : 18 -22 ;
ธันวาคม 2523.

สุทธภา โชติประดิษฐ์. การศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์และการเล่นตามมุมที่เด็กริเริ่มกิจกรรมอย่างอิสระในกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.

สุปรียา อิศรางกูร ณ อยุธยา. การเปรียบเทียบผลการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มในเรื่องความเข้าใจตนเอง ระหว่างแบบที่ผู้นำกลุ่มเป็นผู้กำหนดแนวทางกับแบบที่สมาชิกในกลุ่มเป็นผู้กำหนดแนวทาง. วิทยานิพนธ์ ค.ม.กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
อัดสำเนา.

สุภา/กิจจาท. " การใช้สถานการณ์จำลอง," เอกสารประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการสอนแบบจุลภาค. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตำรวจ, 2519.

สุภาพร จันทศิริโยธิน. ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางกะปิ กรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.

โสรัช โพธิ์แก้วน. " การปรึกษาเชิงจิตวิทยา," เอกสารประกอบการสอนวิชาการปรึกษาเชิงจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

อมรา รสสุข. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากเกมสถานการณ์จำลองและเกมจำลองสถานการณ์จำลอง ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับต่ำ. วิทยานิพนธ์ ค.ม.กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.

อัจฉรา เนตรล้อมวงศ์. ผลของการใช้บทบาทสมมติที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนนทรีวิทยา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

อัญชลี/แจ่มเจริญ. "สถานการณ์จำลองกับการเรียนการสอน," มิตรครู. 21(9) : 5-9; พฤษภาคม 2522.

Child Study Association of America. Our Children Today. New York : The Viking Press, 1952.

✓Fleming, Rosemarie. "Self - Esteem and Self - Confidence Among Female Master of Social Work Students," Masters Abstracts International. 33 (3) : 0898 - 9095 ; June, 1995.

Gazda , George Michael. Group Counseling : A Developmental Approach. Boston : Allyn and Bacon, 1989.

Gibbons, Shelia Stewart. " The Effects of A Business Simulation on Mathematics Performance and Attitudes Toward Learning for A Sample of First - Grade Students," Masters Abstracts International. 33 (3) : 0898 - 9095 ; June, 1995.

Holden, Susan. Drama in Language Teaching. London : Longman Group Jones, 1981.

Jones, Ken. Simulations in Language Teaching. Cambridge : Cambridge University Press, 1982.

Jone, Leo. Eight Simulations. Cambridge : Cambridge University Press, 1983, ✓

Kelman, H.C. "The Role of the Group in the Induction of Therapeutic Change International," Journal of Group Psychotherapy. 13 : 399-432 ; 1963.

Mahler, Clarence A. Group Counseling in The Schools. New York : Houghton Mifflin Company. 1969.

Ohlsen, Marle M. Group Counseling. New York : Holt Rinehart and Winston, Inc., 1970.

Group Counseling. 3rd ed. New York : Holt Rinehart and Winston, Inc., 1988.

Patterson, C.H. Theory of Counseling and Psychotherapy. New York : Harper and Row Publishers, 1973.

Postma, Charles Henry. "Simulation in High School Social Studies : Students Cognitive Retention and Pupil Teacher Affective Perceptions," Dissertation Abstracts International. 34 (8) : 4712 - 4713A ; February, 1974.

✓ Smith, Henry C. Personality Adjustment. New York : McGraw - Hill, Inc., 1968.

Strough, Brian Scott. "Assessment of A Counseling Intervention with At-Risk Students : Effects on Self - Concept and Attitude Toward School," Master Abstracts International. 31 (4) : 0898 ; 9095 ; Winter, 1993.

✓ Wooden, Sharon L. "A Study of The Effects of A Constructivist - Based Mathematics Problem Solving Instructional Program on The Attitudes, Self - Confidence, and Achievement of Post Fifth - Grade Students," Dissertation Abstracts International. 55 (11) : 3333A - 3664A ; May, 1995.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- แบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง
- ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง

แบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะสอบถามความรู้สึกของนักเรียนในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ซึ่งไม่มีคำตอบถูกหรือผิด คำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุดเป็นคำตอบที่ต้องการ แบบสอบถามจะมีคำตอบเป็นข้อ ๆ แต่ละข้อมีคำตอบ คือ ก , ข และ ค ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อเดียว แล้วทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบที่แจกให้ต่างหาก โปรดทำทุกข้อ

ตัวอย่าง

1. ขณะที่ครูกำลังอธิบายบทเรียนอยู่หน้าชั้นเรียน แล้วนักเรียนไม่เข้าใจสิ่งที่ครูอธิบายเมื่อครูเปิดโอกาสให้ซักถามได้ นักเรียนจะทำอย่างไร
 - ก. พยายามถามครูทุกครั้งที่ไม่เข้าใจ
 - ข. บางครั้งก็ถามบางครั้งก็ไม่ถาม
 - ค. ไม่ถามครูเลย
2. ในการเลือกเข้าชุมนุมต่าง ๆ ในวิชากิจกรรม นักเรียนตัดสินใจไม่ได้ว่าจะเลือกเข้าชุมนุมอะไรดี เมื่อเป็นเช่นนี้นักเรียนจะทำอย่างไร
 - ก. ดูเพื่อน ๆ เลือกก่อน แล้วจึงเลือกตามเพื่อน
 - ข. เลือกชุมนุมที่ตนสนใจด้วยตนเอง
 - ค. ไม่ทราบว่าจะเลือกชุมนุมอะไร รอให้อาจารย์แนะนำให้

ในข้อ(1) ถ้านักเรียนเลือกตอบข้อ ค. คือ “ ไม่ถามครูเลย ” ให้ขีดเครื่องหมาย X ลงที่ข้อ ค ในกระดาษคำตอบ และในข้อ(2) ถ้านักเรียนเลือกข้อ ก. คือ “ ดูเพื่อนๆ เลือกก่อน แล้วจึงเลือกตามเพื่อน ” ให้ขีดเครื่องหมาย X ลงที่ข้อ ก. ในกระดาษคำตอบ โดยปฏิบัติดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค
(1).			X
(2.)	X		

ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย "====" ทับตัวเลือกที่ไม่ต้องการ แล้วขีดเครื่องหมาย "X" ในข้อใหม่ที่นักเรียนต้องการ คำตอบของนักเรียนจะไม่มีผลต่อการสอบ วิชาอื่นๆ และจะไม่นำไปเปิดเผยในที่ใดๆ ขอให้นักเรียนตอบอย่างสบายใจและตรงกับความจริง ของนักเรียนให้มากที่สุด

1. ในการเข้าค่ายของยุวภวชาติ อาจารย์ผู้สอนเสนอว่าจะไปเข้าค่ายในต่างจังหวัด นักเรียนรู้สึก
ว่าจังหวัดนั้นไกลมาก เมื่ออาจารย์เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในเรื่องนี้ นักเรียน
อยากจะแสดงความคิดเห็น แต่เกรงว่าเพื่อน ๆ จะไม่เห็นด้วย เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนจะทำ
อย่างไร
 - ก. ยกมือเพื่อแสดงความคิดเห็นเรื่องสถานที่เข้าค่าย
 - ข. บอกเพื่อนสนิทให้ช่วยพูดและคอยสนับสนุน
 - ค. อยู่เฉย ๆ รอให้คนอื่นแสดงความคิดเห็น
2. เมื่อครูสอนจบและเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น นักเรียนรู้สึกตื่นเต้นที่จะแสดง
ความคิดเห็น เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนจะทำอย่างไร
 - ก. นั่งเฉย ๆ ไม่แสดงความคิดเห็น
 - ข. แสดงความคิดเห็นทุกครั้ง
 - ค. แสดงความคิดเห็นเป็นบางครั้ง
3. เวลาคุยกับเพื่อน ๆ แล้วเพื่อนถามความคิดเห็นในเรื่องที่คุย นักเรียนอยากแสดงความคิดเห็น
แต่เกรงว่าเพื่อนอาจไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นของนักเรียน เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนจะทำอย่างไร
 - ก. พยายามแสดงความคิดเห็นทุกครั้งด้วยความเต็มใจ
 - ข. ยึดแต่ไม่แสดงความคิดเห็น
 - ค. แสดงความคิดเห็นบ้างเป็นบางครั้ง
4. คุณแม่ให้ลูก ๆ เสนอว่า สุดสัปดาห์นี้จะไปพักผ่อนที่ใด นักเรียนอยากไปเที่ยวทะเล แต่กลัวว่า
สมาชิกในครอบครัวจะไม่เห็นด้วย เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนจะทำอย่างไร
 - ก. รอให้ทุกคนบอกว่าจะไปพักผ่อนที่ไหนก่อน แล้วจึงเสนอตาม
 - ข. เสนอสถานที่ที่นักเรียนอยากไป
 - ค. ไม่เสนอความคิดเห็น

5. ครูให้นักเรียนเสนอเกี่ยวกับรายการอาหารที่จะจัดเลี้ยงในวันปีใหม่ของห้อง นักเรียนอยากเสนอเกี่ยวกับรายการอาหารมากมาย แต่นักเรียนเกรงว่าเพื่อน ๆ จะไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอของนักเรียน เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนจะทำอย่างไร
 - ก. นั่งเฉย ๆ ไม่เสนอความคิดเห็น
 - ข. เสนอความคิดเห็นด้วยความเต็มใจ
 - ค. เสนอความคิดเห็นเป็นบางครั้ง
6. เมื่อนักเรียนกำลังสนทนากับเพื่อน ๆ ในกลุ่ม มีเพื่อนคนหนึ่งขอให้เพื่อน ๆ ทุกคนช่วยกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในช่วงปิดเทอม นักเรียนพยายามเสนอความคิดเห็น แต่เกรงว่า สิ่งที่นักเรียนเสนอไปนั้นเพื่อน ๆ จะไม่สนใจ เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนจะทำอย่างไร
 - ก. เสนอว่าควรจัดกิจกรรมไปทัศนศึกษาในกรุงเทพฯ คือวัดพระแก้วและพระบรมมหาราชวัง
 - ข. รอฟังเพื่อน ๆ ก่อนว่าเสนออะไร แล้วก็เสนอตามเพื่อน
 - ค. บอกกับเพื่อนว่าจะจัดกิจกรรมอะไรก็ได้
7. เวลาที่นักเรียนพูดคุยกับเพื่อน แล้วไม่เข้าใจในเรื่องที่เพื่อนพูด นักเรียนอยากซักถามเพื่อน แต่เกรงว่าเพื่อนจะตำหนิ เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนจะทำอย่างไร
 - ก. ฟังเฉย ๆ ทำเป็นว่าเข้าใจ
 - ข. ซักถามเพื่อนเป็นบางครั้ง
 - ค. ซักถามเพื่อนทุกครั้ง
8. ขณะที่ครูกำลังอธิบายบทเรียนอยู่หน้าชั้นเรียน แล้วนักเรียนไม่เข้าใจสิ่งที่ครูอธิบาย เมื่อครูเปิดโอกาสให้ซักถาม นักเรียนจะทำอย่างไร
 - ก. พยายามถามครูทุกครั้งที่ไม่เข้าใจ
 - ข. บางครั้งก็ถามบางครั้งก็ไม่ถาม
 - ค. นั่งเฉย ๆ ทำเป็นว่าเข้าใจสิ่งที่ครูอธิบาย

9. นักเรียนให้พี่สอนการบ้าน แต่พี่อธิบายเร็วมาก นักเรียนฟังไม่เข้าใจ อยากจะถามพี่ก็เกรงว่าพี่จะดุ เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนจะทำอย่างไร
- ฟังพี่อธิบายเฉย ๆ ทำเป็นว่าเข้าใจ
 - ถามบ้างเป็นบางครั้ง
 - ถามทุกครั้งที่ไม่เข้าใจ
10. นักเรียนไปหาแพทย์ที่คลินิก แพทย์ได้อธิบายถึงวิธีการใช้ยาให้นักเรียนฟัง แต่นักเรียนฟังไม่ทัน จึงไม่เข้าใจว่าแพทย์พูดว่าอะไร นักเรียนเกรงใจที่จะถามแพทย์ เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนจะทำอย่างไร
- ขอให้แพทย์ช่วยอธิบายให้ฟังใหม่
 - ฟังเฉย ๆ ทำเป็นว่าเข้าใจดี
 - ซักถามแพทย์เป็นบางครั้ง
11. นักเรียนลืมนาฬิกาข้อมือ แต่นักเรียนต้องการทราบว่าขณะนั้นเวลาอะไร แต่รู้สึกเกรงใจที่จะถามเวลาจากผู้ที่อยู่ในบริเวณนั้น เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนจะทำอย่างไร
- เดินเข้าไปถามจากผู้ที่ใส่นาฬิกาข้อมือจะได้ทราบเวลา
 - แอบมองดูเวลาจากผู้ที่ใส่นาฬิกาข้อมือ
 - ไม่กล้าถาม กะเวลาเอง
12. นักเรียนหลงทางขณะเดินทางไปบ้านเพื่อนซึ่งยังไม่เคยไปมาก่อน แต่นักเรียนไม่มั่นใจที่จะสอบถามเส้นทางจากคนอื่นดีหรือไม่ เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนจะทำอย่างไร
- ถามเส้นทางที่จะไปบ้านเพื่อนจากคนละแวกนั้น
 - ไม่กล้าถามใคร ตัดสินใจกลับบ้านทันที
 - เดินหาบ้านเพื่อนด้วยตนเองจนกว่าจะพบ

13. ในการประชุมของห้องเรื่องการจัดงานวันปีใหม่ สมาชิกในห้องเสนอให้เก็บเงินค่าจัดงานคนละ 20 บาท แต่นักเรียนคิดว่า เก็บเพียง 10 บาทก็เพียงพอแล้ว เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนจะอย่างไร
- ก. บอกให้เพื่อนที่นั่งข้าง ๆ คัดค้าน
 - ข. ยกมือคัดค้านและเสนอความคิดเห็น
 - ค. อยู่เฉย ๆ และปฏิบัติตามทั้ง ๆ ที่ไม่เต็มใจ
14. นักเรียนไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่เพื่อนเสนอในเรื่องการจัดเวรส่งสมุดการบ้าน นักเรียนอยากจะเสนอความคิดเห็นที่แตกต่างจากเพื่อน แต่ก็เกิดความรู้สึกไม่มั่นใจเพราะเกรงว่าเพื่อนจะไม่พอใจ เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนจะอย่างไร
- ก. เสนอความคิดเห็นที่แตกต่างจากที่เพื่อนเสนอทุกครั้ง
 - ข. เสนอความคิดเห็นที่แตกต่างจากที่เพื่อนเสนอบ้างเป็นบางครั้ง
 - ค. ไม่กล้าเสนอความคิดเห็นที่แตกต่างจากที่เพื่อนเสนอเพราะกลัวเพื่อนจะไม่พอใจ
15. เมื่อนักเรียนไม่เห็นด้วยกับพี่ เกี่ยวกับการซื้อของขวัญวันเกิดให้กับคุณแม่ พี่คิดว่าน่าจะซื้อขนมเค้ก แต่นักเรียนอยากจะซื้อชุดนอนให้คุณแม่ เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนจะอย่างไร
- ก. ไม่ออกความคิดเห็นทั้งที่ไม่เห็นด้วยกับพี่
 - ข. บอกกับพี่ว่าควรซื้อชุดนอนเป็นของขวัญให้แก่คุณแม่
 - ค. ขอร้องคุณพ่อให้ช่วยบอกกับพี่ว่านักเรียนเสนอให้ซื้อชุดนอนเป็นของขวัญแก่คุณแม่
16. เพื่อน ๆ คุยกันว่า " การเป็นดาราทำให้มีชีวิตที่ดีขึ้น " นักเรียนไม่เห็นด้วยกับเพื่อน เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนจะอย่างไร
- ก. แสดงความคิดเห็นว่าการเป็นดาราทำให้ทำตัวลำบากขาดความเป็นอิสระ
 - ข. ไม่แสดงความคิดเห็นทั้ง ๆ ที่ไม่เห็นด้วยกับเพื่อน
 - ค. ขอร้องให้เพื่อนสนิทช่วยพูดการเป็นดาราทำให้มีชีวิตที่อิสระน้อยลง

17. คุณแม่มอบหมายให้นักเรียนนำขนมไปให้เพื่อนคุณแม่ โดยคุณแม่ได้อธิบายเส้นทางให้
ในระหว่างเดินทางนักเรียนเกิดหลงทาง นักเรียนรู้สึกวิตกกังวลเป็นอย่างมาก เมื่อเป็นเช่นนั้น
นักเรียนจะทำอะไร
- ก. ไปหาตำรวจเพื่อถามทางไปบ้านเพื่อนคุณแม่
 - ข. หาตู้โทรศัพท์สาธารณะเพื่อโทรไปบอกคุณแม่ให้มารับกลับบ้าน
 - ค. ไม่รู้ว่าจะทำอะไร ได้แต่ร้องไห้
18. นักเรียนไม่ได้นำเงินมาจากบ้าน เลยไม่มีเงินซื้ออาหารกลางวันรับประทาน นักเรียนรู้สึก
หิวมาก เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนจะทำอะไร
- ก. ไปขอยืมเงินจากอาจารย์ที่ปรึกษา โดยบอกสาเหตุการยืมเงิน
 - ข. ไม่บอกใคร ทนหิวต่อไป
 - ค. ดื่มน้ำเปล่า เพื่อประทังความหิว
19. นักเรียนอ่านหนังสือเตรียมสอบ แต่อ่านแล้วก็ไม่เข้าใจ ทำให้นักเรียนรู้สึกกังวล เก่งว่าจะ
ทำข้อสอบไม่ได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนจะทำอะไร
- ก. อยู่เฉย ๆ ถ้าทำไม่ได้ ก็เดาตอบ
 - ข. ไปหาอาจารย์ผู้สอนในวิชานั้น และขอให้อาจารย์อธิบายให้
 - ค. บางครั้งจะถามเพื่อนเกี่ยวกับเรื่องที่ยังอ่านไม่เข้าใจ
20. นักเรียนไปสมัครสอบคัดเลือกในวันสุดท้าย แต่นำเอกสารไปไม่ครบและเหลือเวลาในการ
สมัครเพียงสองชั่วโมง และเนื่องจากบ้านของนักเรียนอยู่ไกล เก่งว่าถ้ากลับไปเอาเอกสาร
ที่บ้านก็จะกลับมาสมัครไม่ทัน นักเรียนรู้สึกกังวลเป็นอย่างมาก เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนจะทำ
อย่างไร
- ก. กลับไปบ้านทันที เลิกคิดที่จะสมัครสอบ
 - ข. รีบกลับบ้านเพื่อเอาเอกสารเพิ่มเติม แต่ก็เสี่ยงกับการกลับมาไม่ทันสมัครสอบ
 - ค. ไปขอร้องแก่เจ้าหน้าที่รับสมัคร โดยจะนำเอกสารที่ยังนำมาไม่ครบมาให้ในวันพรุ่งนี้

21. ขณะที่นักเรียนกำลังเดินทางไปโรงเรียน มีคนบอกกับนักเรียนว่า โรงเรียนของนักเรียนปิด
 ต่ออีก 1 สัปดาห์ เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนจะอย่างไร
 ก. ไปโรงเรียนเพื่อถามครู เพื่อจะได้แน่ใจว่าโรงเรียนปิดจริง
 ข. กลับบ้านทันที
 ค. แวะถามเพื่อนที่มีบ้านอยู่ก่อนจะถึงโรงเรียน
22. ขณะที่นักเรียนกำลังแต่งตัวอยู่ พอดีพี่ชายของนักเรียนเห็นและบอกกับนักเรียนว่า เสื้อตัวที่
 นักเรียนจะใส่นั้นไม่สวย ควรเปลี่ยนเสื้อตัวใหม่จะดีกว่า เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนจะอย่างไร
 ก. รีบเปลี่ยนเสื้อตัวใหม่ทันที
 ข. ใส่เสื้อตัวเดิมเพราะคิดว่าเหมาะสมดีอยู่แล้ว
 ค. ไปถามคุณแม่ก่อน เพื่อขอความคิดเห็นแล้วจึงตัดสินใจ
23. เพื่อนของนักเรียนคนหนึ่งบอกกับนักเรียนว่า การบ้านที่นักเรียนทำมานั้นผิด และบอกให้
 นักเรียนรีบแก้ไขก่อนส่งครู เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนจะอย่างไร
 ก. รีบส่งการบ้านเลย เพราะมั่นใจว่าได้ทบทวนมาถูกต้องแล้ว
 ข. ขอดูจากเพื่อน ๆ ก่อน ถ้าไม่เหมือนกับเพื่อนหลาย ๆ คนจึงจะแก้ไขตามเพื่อน
 ค. รีบแก้ไขตามเพื่อนเพราะคิดว่าการบ้านของเพื่อนคงถูกต้องมากกว่า
24. ขณะที่นักเรียนกำลังอ่านหนังสือเพื่อเตรียมสอบในวันรุ่งขึ้น เพื่อนก็บอกกับนักเรียนว่าไม่ต้อง
 อ่านหนังสือก็สอบได้ อ่านมากไปก็จะสับสนและทำข้อสอบไม่ได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนจะ
 อย่างไร
 ก. รู้สึกเชื่อครึ่งไม่เชื่อครึ่ง แต่ก็อ่านหนังสือต่ออีกนิดหน่อย แล้วจึงรีบเข้านอน
 ข. อ่านหนังสือต่อไปเพราะคิดว่า ถ้าไม่อ่านหนังสือคงจะทำข้อสอบไม่ได้
 ค. เชื่อตามที่เพื่อนบอก จึงเลิกอ่านหนังสือ

25. มีคนแปลกหน้ามาบอกกับนักเรียนว่า คุณแม่ของนักเรียนติดธุระ และขอให้เขามารับนักเรียนกลับบ้าน แต่นักเรียนไม่เคยเห็นหน้าคนดังกล่าวมาก่อนเลย เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนจะทำอย่างไร
- ก. รีบไปกับคนแปลกหน้าทันที เพราะคิดว่าคุณแม่คงมีธุระมารับไม่ได้
 - ข. นักเรียนพูดปิดไปว่าให้เขากลับไปก่อน
 - ค. บอกให้เขาไปขออนุญาตกับคุณครูก่อน เพราะคิดว่าถ้าคุณแม่ให้เขามารับจริงเขาคงต้องกล้าไปพบครู
26. นักเรียนมีความสามารถในการเล่นกีฬา 2 ประเภทได้ดีพอ ๆ กัน และถูกคัดเลือกให้เป็นตัวแทนของโรงเรียนไปแข่งขัน แต่ทางโรงเรียนมีหลักเกณฑ์ว่า นักเรียนสามารถเลือกแข่งขันได้ประเภทเดียว เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนจะทำอย่างไร
- ก. ขอร้องให้อาจารย์ตัดสินใจให้ เพราะไม่สามารถเลือกเองได้
 - ข. ตัดสินใจลงแข่งขันประเภทใดประเภทหนึ่งด้วยตนเอง
 - ค. ขอปรึกษากับเพื่อนก่อน แล้วจึงตัดสินใจเลือก
27. ในการเลือกเข้าชมรมต่าง ๆ ในวิชากิจกรรม นักเรียนตัดสินใจเลือกไม่ได้ว่าจะเลือกเข้าชมรมชมรมอะไรดี เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนจะทำอย่างไร
- ก. เลือกชมรมที่สนใจด้วยตนเอง
 - ข. ปรึกษาอาจารย์ว่าจะเลือกเข้าชมรมอะไรดี
 - ค. ขอเลือกตามเพื่อน
28. นักเรียนกับพี่ ๆ ไปรับประทานอาหารร่วมกันที่ร้านอาหารแห่งหนึ่ง และมีอาหารหลายอย่างที่น่ารับประทาน แต่นักเรียนไม่ทราบว่าจะสั่งอาหารอะไรดี เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนจะทำอย่างไร
- ก. สั่งอาหารตามพี่
 - ข. เลือกสั่งอาหารตามที่นักเรียนชอบ
 - ค. ให้พี่เป็นผู้เลือกให้

29. นักเรียนกำลังทำการบ้านอยู่ แล้วมีเพื่อนมาชวนไปเที่ยว นักเรียนตัดสินใจไม่ได้ว่าจะไปเที่ยวกับเพื่อนหรือทำการบ้านต่อดี เมื่อเป็นเช่นนี้นักเรียนจะอย่างไร

ก. ไปเที่ยวกับเพื่อนเพราะเกรงใจเพื่อน

ข. ไม่ไปเที่ยวกับเพื่อน เพราะต้องการทำการบ้านให้เสร็จ

ค. บอกให้เพื่อนรอ จนกว่าจะทำการบ้านเสร็จ

ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	1.5019	16	3.5023
2	1.7926	17	3.7761
3	3.7435	18	3.7574
4	2.1032	19	3.9278
5	5.0372	20	3.073
6	2.3533	21	4.4561
7	2.4573	22	2.1661
8	4.9412	23	4.6816
9	3.4934	24	4.025
10	2.4258	25	3.1306
11	4.6383	26	2.4112
12	6.2681	27	5.4024
13	4.3233	28	4.9901
14	1.8349	29	3.8505
15	3.7091		

คำเฉลยแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง

ข้อ	ก	ข	ค
1	3	2	1
2	2	3	1
3	3	1	2
4	2	3	1
5	2	3	1
6	3	2	1
7	1	2	3
8	3	2	1
9	1	2	3
10	3	1	2
11	3	2	1
12	3	1	2
13	2	3	1
14	3	2	1
15	1	3	2
16	3	2	1
17	3	2	1
18	3	2	1
19	1	3	2
20	1	2	3
21	3	1	2
22	1	3	2
23	3	2	1
24	3	2	1
25	1	2	3
26	1	3	2
27	3	2	1
28	2	3	1
29	1	3	2

ภาคผนวก ข

- โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง
- โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศ	พบกันครั้งแรก	1. เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกันระหว่างนักเรียนและผู้วิจัยกับนักเรียน 2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวัตถุประสงค์ของวิธีการใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง 3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีดำเนินการใช้สถานการณ์จำลอง จุดมุ่งหมายของการแสดงบทบาทและหน้าที่ของนักเรียน ตลอดจนช่วงเวลา ระยะเวลา จำนวนครั้ง และสถานที่ที่ใช้ในการเข้าร่วมกิจกรรม	1. ใช้กิจกรรม 'พบกันครั้งแรก' เป็นสื่อในการสร้างความคุ้นเคยกัน โดยมีวิธีการเล่นดังนี้ 1.1 ผู้วิจัยแจกป้ายชื่อให้นักเรียนแต่ละคน โดยนักเรียนจะไม่ได้รับป้ายชื่อของตนเอง แต่จะได้รับป้ายชื่อของคนอื่น 1.2 ผู้วิจัยอธิบายวิธีเล่นเกมว่า ภายในเวลา 5 นาที ให้นักเรียนหาเพื่อนที่มีชื่อตรงกับป้ายชื่อที่ตนได้รับแล้วติดป้ายชื่อนั้นให้เพื่อน จากนั้นให้นักเรียนคุยกันระหว่างสองคนเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของแต่ละฝ่าย พยายามจำข้อมูลให้แม่นยำที่สุด 1.3 เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามวิธีเล่นเกมจนเข้าใจ จากนั้นเริ่มเล่นเกม 1.4 ผู้วิจัยให้นักเรียนแต่ละคนแนะนำเพื่อนที่ตนพูดคุยด้วย 1.5 ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนในกลุ่มเพื่อให้เกิดความเป็นกันเองมากขึ้น 2. เมื่อบรรยากาศในกลุ่มมีความอบอุ่นเป็นกันเอง และทุกคนรู้จักกันดีแล้ว ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์และวิธีดำเนินการของการใช้สถานการณ์จำลอง บทบาทและ

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

ครั้ง	หัวเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
				หน้าที่ของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม
2	ความเชื่อมั่นในตนเอง: ความรู้สึกมั่นใจในการกล้าแสดงความคิดเห็น	ช่วยพูดบ้างสิ	เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจในการกล้าแสดงความคิดเห็น	ในการใช้สถานการณ์จำลองครั้งที่ 2-11 มีวิธีดำเนินการเป็นขั้นตอนทุกครั้ง ดังนี้ <u>1. ขั้นเตรียมการ</u> 1.1 ผู้วิจัยนำเข้าสู่บทเรียน
3	ความเชื่อมั่นในตนเอง : ความรู้สึกมั่นใจในการกล้าซักถามข้อสงสัย	เรื่องของ ทาทายัง	เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจในการกล้าซักถามข้อสงสัย	โดยบอกวัตถุประสงค์ของการใช้แต่ละครั้ง 1.2 ผู้วิจัยเล่าเรื่องสรุปของสถานการณ์จำลอง เพื่อให้นักเรียนเข้าใจรายละเอียดของสถานการณ์จำลอง
4	ความเชื่อมั่นในตนเอง : ความรู้สึกมั่นใจในการกล้าแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากบุคคลอื่น	ความเห็นที่แตกต่าง	เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจในการกล้าแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากบุคคลอื่น	1.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกผู้แสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองและให้นักเรียนศึกษาบทบาทตามที่ได้รับมอบหมาย <u>2. ขั้นดำเนินกิจกรรม</u>
5	ความเชื่อมั่นในตนเอง : ความรู้สึกมั่นใจในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง	การแก้ปัญหา ไม่ใช่เรื่องยาก	เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง	2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงบทบาทตามที่ได้รับมอบหมาย 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนสลับเปลี่ยนกันแสดงบทบาท
6	ความเชื่อมั่นในตนเอง : มีเหตุผล ไม่คล้อยตามผู้อื่น โดยปราศจากการไตร่ตรอง	จดหมายแห่งความทุกข์	เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจและมีเหตุผล ไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยไม่ปราศจากการไตร่ตรอง	3. <u>ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนวิเคราะห์เกี่ยวกับความรู้สึกและบทบาทที่นักเรียนได้แสดงในสถานการณ์จำลอง 4. <u>ขั้นสรุป</u> 4.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปสิ่งที่

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

ครั้งที่	หัวเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
7	ความเชื่อมั่นในตนเอง : ความรู้สึกมั่นใจในการตัดสินใจได้ด้วยตนเอง	การตัดสินใจของนิดา	เพื่อให้ นักเรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจในการตัดสินใจได้ด้วยตนเอง	นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเองที่ได้รับจากสถานการณ์จำลอง 4.2 ผู้วิจัยให้ นักเรียนเปรียบเทียบสิ่งที่ได้เรียนรู้กับชีวิตจริง
8-11	* ความเชื่อมั่นในตนเอง	- เรื่องของนิธิพล - ความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ - ฉันทำได้ - ของดำ8อย่าง	เพื่อให้ นักเรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น, การซักถามข้อสงสัย, การแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากบุคคลอื่น, สามารถแก้ปัญหาด้วยตนเอง, มีเหตุผลไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยปราศจากการไตร่ตรอง และสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง	4.3 ผู้วิจัยให้ นักเรียนช่วยกันสรุป 4.4 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
12	ปัจฉิมนิเทศ	ความเชื่อมั่นในตนเองของฉัน	1. เพื่อให้ นักเรียนสามารถบอกความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเองตลอดจนแนวทางการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองที่ได้รับจากการเรียนรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน 2. เพื่อให้ นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นในการเข้าร่วมรับการ ใช้สถานการณ์จำลอง	1. ผู้วิจัยให้ นักเรียนสรุปความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเอง ประโยชน์ของการมีความเชื่อมั่น 2. ผู้วิจัยให้ นักเรียนบอกถึงแนวทางการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองและการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมในสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้บอก 3. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ นักเรียนทุกคนได้แสดงความคิดเห็นในการเข้าร่วมรับการ ใช้สถานการณ์จำลอง

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

ครั้งที่	หัวเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
				4. ผู้วิจัยกล่าวปิดการใช้ สถานการณ์จำลอง

หมายเหตุ

การทดลองแต่ละครั้งใช้เวลา 60 นาที

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

ครั้งที่ 1

หัวข้อเรื่อง ปฐมนิเทศ

ชื่อกิจกรรม พบกันครั้งแรก

เวลา 60 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกันระหว่างนักเรียน และผู้วิจัยกับนักเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวัตถุประสงค์ของวิธีการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง

3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีดำเนินการใช้สถานการณ์จำลอง จุดมุ่งหมายของการแสดงบทบาทหน้าที่ของนักเรียน ตลอดจนช่วงเวลา ระยะเวลา จำนวนครั้ง และสถานที่ที่ใช้ในการเข้าร่วมกิจกรรม

อุปกรณ์ ป้ายชื่อนักเรียนทุกคน

วิธีดำเนินการ

1. ใช้กิจกรรม “ พบกันครั้งแรก ” เป็นสื่อในการสร้างความคุ้นเคยกัน โดยมีวิธีการเล่นดังนี้

1.1 ผู้วิจัยแจกป้ายชื่อนักเรียนแต่ละคน โดยนักเรียนจะไม่ได้รับป้ายชื่อของตนเอง แต่จะได้รับป้ายชื่อของผู้อื่น

1.2 ผู้วิจัยอธิบายวิธีการเล่นเกมว่า ภายใน 5 นาที ให้นักเรียนหาเพื่อนที่มีชื่อตรงกับป้ายชื่อที่ตนได้รับแล้วติดป้ายชื่อนั้นให้เพื่อน จากนั้นให้นักเรียนคุยกันระหว่างสองคนเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของแต่ละฝ่าย พยายามจำข้อมูลให้แม่นยำที่สุด

1.3 เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามวิธีเล่นเกมจนเข้าใจ จากนั้นเริ่มเล่นเกม

1.4 ผู้วิจัยให้นักเรียนแต่ละคนแนะนำเพื่อนที่ตนพูดคุยด้วย

1.5 ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนในกลุ่มเพื่อให้เกิดความเป็นกันเองมากขึ้น

2. เมื่อบรรยากาศในกลุ่มมีความอบอุ่นเป็นกันเอง และทุกคนรู้จักกันดีแล้ว ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการของสถานการณ์จำลอง บทบาท หน้าที่ของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม ตลอดจนช่วงเวลา ระยะเวลา จำนวนครั้ง และสถานที่ที่ใช้ในการเข้าร่วมกิจกรรม

การประเมินผล

สังเกตจากความตั้งใจในการร่วมกิจกรรม

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

<u>ครั้งที่</u>	2
<u>หัวข้อเรื่อง</u>	ความเชื่อมั่นในตนเอง : ความรู้สึกมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	ช่วยพูดบ้างสิ
<u>เวลา</u>	60 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น
<u>อุปกรณ์</u>	

1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง " ช่วยพูดบ้างสิ "
2. วัสดุที่ใช้ประกอบการแสดงบทบาท เช่น โต๊ะ เก้าอี้

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเตรียมการ
 - 1.1 ผู้วิจัยนำเข้าสู่บทเรียน โดยบอกวัตถุประสงค์ของการใช้สถานการณ์จำลอง
 - 1.2 ผู้วิจัยเล่าสถานการณ์จำลองเรื่อง " ช่วยพูดบ้างสิ " เพื่อให้นักเรียนเข้าใจรายละเอียดจากของสถานการณ์จำลอง
 - 1.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกผู้แสดงตามสถานการณ์จำลอง และให้นักเรียนศึกษาบทบาทตามที่ได้รับมอบหมาย
2. ขั้นดำเนินกิจกรรม
 - 2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงบทบาทตามที่ได้รับมอบหมาย
 - 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนสลับเปลี่ยนกันแสดงบทบาท
3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล ผู้วิจัยให้นักเรียนวิเคราะห์เกี่ยวกับความรู้สึก และบทบาทที่นักเรียนได้แสดงในสถานการณ์จำลอง
4. ขั้นสรุป
 - 4.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเองที่ได้รับจากสถานการณ์จำลอง
 - 4.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนเปรียบเทียบสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้กับชีวิตจริง
 - 4.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุป
 - 4.4 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

สังเกตจากการแสดง การตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุปของนักเรียน

เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองครั้งที่ 2

เรื่อง “ ช่วยพูดบ้างสิ ”

ฉากที่ 1 ห้องพักครู

บรรยาย อาจารย์र्मิดาได้นัดหมายให้สมพงษ์ซึ่งเป็นหัวหน้าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มาพบ เพื่อแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดงานส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ของโรงเรียน

อาจารย์र्मิดา : สมพงษ์ครูมีเรื่องจะแจ้งคือวันที่ 31 ธันวาคมนี้ ทางโรงเรียนจะจัดให้ทีมงานส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่และให้แต่ละห้องจัดงานเลี้ยงได้ ซึ่งครูจะมอบหมายให้นักเรียนทั้งห้องรับไปจัดการเรื่องอาหาร แต่เรื่องค่าใช้จ่ายครูจะเป็นผู้ออกให้ ครูขอมอบหมายให้สมพงษ์จัดการประชุมกับเพื่อน ๆ ในห้อง ให้เพื่อนได้แสดงความคิดเห็นว่าจะตกลงกันอย่างไร

สมพงษ์ : ครับอาจารย์ ผมจะจัดการประชุมกับเพื่อน ๆ ครับ ถ้าเช่นนั้นเย็นนี้ในชั่วโมงโฮมรูม ผมขออนุญาตอาจารย์ประชุมเพื่อน ๆ ในห้องนะครับ

อาจารย์र्मิดา : ตกลงค่ะ

ฉากที่ 2 ในห้องเรียนชั่วโมงโฮมรูม

สมพงษ์ : เพื่อน ๆ ทุกคนคงจะพร้อมที่จะร่วมประชุมกันแล้ว เราขอเปิดประชุมเลยนะ คือเมื่อเช้าอาจารย์र्मิดาได้แจ้งกับเราว่าในวันที่ 31 ธันวาคมนี้ ทางโรงเรียนจะให้จัดงานส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ โดยให้แต่ละห้องจัดงานเลี้ยงได้ สำหรับเรื่องอาหาร อาจารย์र्मิดาจะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ อาจารย์จึงให้เรามาปรึกษากันว่าจะจัดอาหารอะไรบ้าง และจะจัดการอย่างไร

บรรยาย เมื่อสมพงษ์ได้แจ้งรายละเอียดกับเพื่อน ๆ ปรากฏว่าไม่มีใครแสดงความคิดเห็น แต่ละคนต่างหันไปปรึกษาหารือกันเอง

สมพงษ์ : เมื่อไม่มีใครแสดงความคิดเห็น เราขอให้เพื่อน ๆ ทุกคนเสนออาหารมาคนละ 1 อย่าง และทุกคนที่นั่งฟังมีสิทธิ์ที่จะแสดงความคิดเห็น และขอให้ใช้เสียงส่วนใหญ่ในการตัดสินใจ

บรรยาย วัชรเป็นคนเงียบไม่ค่อยพูด ชอบนั่งอยู่หลังห้อง โดยปกติแล้วไม่ชอบขัดใจใคร และไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ซึ่งจริง ๆ แล้ววัชรมีความคิดดี ๆ หลายอย่างเกี่ยวกับการจัดงานในครั้งนี้

- วัชร : (วัชรคิดในใจ) " ที่จริงเราก็มีความคิดเห็นอยากจะเสนอนะ แต่เรารู้สึกไม่มั่นใจ ที่จะแสดงความคิดเห็นเลย เพราะกลัวว่าถ้าเกิดเราเสนอไปแล้วเพื่อน ๆ เกิดไม่พอใจจะทำอย่างไร "
- สมพงษ์ : วัชร! ถึงคิวเธอแสดงความคิดเห็นแล้วนะ...ว่าไงครับ
- วัชร : (วัชรตัดสินใจแสดงความคิดเห็นออกไป) เราขอเสนอข้าวผัดและขนมจีนแกงเขียวหวานไก่โดยจะสั่งที่ร้านอาหาร เหตุผลก็คือร้านนี้ทำอาหารอร่อย และเจ้าของร้านก็รู้จักกับแม่ของเราคงจะสั่งได้ในราคาถูก สำหรับของหวานและผลไม้ก็ให้แต่ละคนนำมาเองแล้วมาจัดใส่ถาด ซึ่งก็จะได้ขนมหวานและผลไม้หลาย ๆ ชนิด
- วิชาญ : เราเห็นด้วยกับวัชร
- สาวเดือน : เราก็กเห็นด้วยกับข้อเสนอของวัชร
- เพื่อน ๆ ในห้อง : เราก็กเห็นด้วย...เป็นความคิดที่ดีมาก...สะดวกและก็ประหยัดดีด้วยนะ
- สาวเดือน : เราขอเสนอเพิ่มเติมคือให้มีการจับฉลากของขวัญ โดยกำหนดราคาของขวัญ อย่างต่ำ 30 บาท
- เพื่อน ๆ ในห้อง : ตกลงเห็นด้วย
- สมพงษ์ : สรุปผลการประชุม เรื่องอาหารก็เป็นข้าวผัดและขนมจีนแกงเขียวหวานไก่ โดยมอบหมายให้วัชรเป็นผู้จัดการให้ ส่วนขนมหวานและผลไม้เพื่อน ๆ ทุกคนเป็นผู้นำมาและสำหรับของขวัญที่จะนำมาจับฉลากก็กำหนดราคาอย่างต่ำ 30 บาท ชอบใจวัชรและสาวเดือนมากนะที่ได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม ในการตัดสินใจเพื่อการดำเนินงาน และขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้ความร่วมมือ เราขอปิดประชุมแต่เพียงเท่านี้

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

<u>ครั้งที่</u>	3
<u>หัวข้อเรื่อง</u>	ความเชื่อมั่นในตนเอง : ความรู้สึกมั่นใจในการซักถามข้อสงสัย
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	เรื่องของทาทายัง
<u>เวลา</u>	60 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจในการซักถามข้อสงสัย
<u>อุปกรณ์</u>	

1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง " เรื่องของทาทายัง "
2. วัสดุที่ใช้ประกอบการแสดงบทบาท เช่น โต๊ะ เก้าอี้

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเตรียมการ
 - 1.1 ผู้วิจัยนำเข้าสู่บทเรียน โดยบอกวัตถุประสงค์ของการใช้สถานการณ์จำลอง
 - 1.2 ผู้วิจัยเล่าสถานการณ์จำลองเรื่อง " เรื่องของทาทายัง " เพื่อให้นักเรียนเข้าใจรายละเอียดจากของสถานการณ์จำลอง
 - 1.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกผู้แสดงตามสถานการณ์จำลอง และให้นักเรียนศึกษาบทบาทตามที่ได้รับมอบหมาย
2. ขั้นดำเนินกิจกรรม
 - 2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงบทบาทตามที่ได้รับมอบหมาย
 - 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนสลับเปลี่ยนกันแสดงบทบาท
3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล ผู้วิจัยให้นักเรียนวิเคราะห์เกี่ยวกับความรู้สึก และบทบาทที่นักเรียนได้แสดงในสถานการณ์จำลอง
4. ขั้นสรุป
 - 4.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเองที่ได้รับจากสถานการณ์จำลอง
 - 4.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนเปรียบเทียบสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้กับชีวิตจริง
 - 4.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุป
 - 4.4 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

สังเกตจากการแสดง การตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุปของนักเรียน

เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองครั้งที่ 3

เรื่อง “ เรื่องของทาฮายัง ”

ฉากที่ 1 ในชั้นเรียน

บรรยาย ท้ายชั่วโมงคณิตศาสตร์ เมื่ออาจารย์สมชัยสอนเสร็จ

อาจารย์สมชัย : จากที่ครูสอนเรื่องสมการจบไปแล้ว มีใครสงสัยอยากจะสอบถามบ้างมั๊ยครับ

ยุพา : หนูสงสัยเกี่ยวกับเรื่องตัวแปรค่ะ ว่าจะสามารถเปลี่ยนสัญลักษณ์ของตัวแปรจากพยัญชนะ X เป็นพยัญชนะตัวอื่น ๆ ได้หรือไม่คะ

อาจารย์สมชัย : ได้ครับ เราจะใช้พยัญชนะตัวใดเป็นตัวเป็นตัวแปรก็ได้ แล้วคนอื่นล่ะครับมีใครสงสัยจะถามครูอีกหรือไม่ครับ

ทาฮายัง : (คิดในใจ) “ เมื่อสักครู่นี้เราฟังอาจารย์ไม่ทัน เราเลยไม่เข้าใจ แต่ถ้าเราถามก็กลัวเพื่อนจะหาว่าเราโง่ ใคร ๆ เขาก็เข้าใจกันทั้งนั้น มีเราคนเดียวที่ไม่เข้าใจ ไม่ถามดีกว่า ”

อาจารย์สมชัย : ถ้าไม่มีใครสงสัย ก็เปิดหนังสือไปหน้า 23 ครูให้การบ้านข้อ 1 - 10 พรุ่งนี้เข้าหัวหน้าห้องรวบรวมแล้วไปส่งครูที่โต๊ะนะคะ วันนี้เท่านี้ครับ

วิชัย : นักเรียนเคารพ

นักเรียนทุกคน : ขอบคุณครับ (ค่ะ) คุณครู

ฉากที่ 2 ได้ต้นจามจุรี ช่วงพักกลางวัน

บรรยาย ทาฮายังนั่งซุ่มอยู่ใต้ต้นจามจุรี ทำท่าเหมือนมีเรื่องไม่สบายใจ

โกศลรุ่ง : ทาฮายัง ทำไมเธอมานั่งหน้าเสาอย่างนี้ล่ะจ๊ะ มีเรื่องไม่สบายใจหรือเปล่า

ทาฮายัง : มีนิดหน่อยจ๊ะ

โกศลรุ่ง : พอจะเล่าให้เราฟังได้หรือเปล่าล่ะ เผื่อว่าเราจะพอช่วยเธอได้

ทาฮายัง : วันนี้ที่อาจารย์สมชัยสอนเรื่องสมการนะ เราฟังไม่ทันก็เลยไม่เข้าใจ

โกศลรุ่ง : อ้าว! ก็อาจารย์เปิดโอกาสให้ซักถามแล้วทำไมเธอไม่ถามอาจารย์ล่ะ

ทาฮายัง : เราไม่กล้า กลัวเพื่อนจะหาว่าเราโง่ เรียนแล้วไม่เข้าใจ

โกศลรุ่ง : ทำไมเธอคิดอย่างนั้นล่ะจ๊ะ ไม่มีใครว่าเธอหรอกนะ ฉันจะช่วยอธิบายให้ก็ได้

บรรยาย เสียงกริ่งดังขึ้น เป็นสัญญาณให้เข้าชั้นเรียน

โกศลรุ่ง : ตายจริง! หมดเวลาพักซะแล้ว

ทาฮายัง : ช่วงเย็นตอนเลิกเรียน เธอช่วยอธิบายให้เราฟังได้มั๊ย

ไกล่รุ่ง : เย็นนี้เราต้องรีบกลับบ้านเสียด้วย เผอญมีธุระ แต่เราว่าเธอน่าจะไปพบอาจารย์
สมชัยเลยจะดีกว่า

ทาทายัง : ไปเข้าชั้นเรียนก่อนดีกว่า เดี๋ยวลองคิดดูอีกทีก่อน

บรรยาย หลังเลิกเรียน ทาทายังนั่งคิดสักพักแล้วจึงตัดสินใจว่าตนเองควรจะไปพบ
อาจารย์สมชัย แต่ก็ยังเกิดความรู้สึกไม่มั่นใจที่จะเข้าไปซักถามอาจารย์ แต่เมื่อทบทวนแล้วจึงคิด
ได้ว่าถ้าไม่กล้าซักถามอาจารย์เย็นนี้ก็จะทำการบ้านไม่ได้แน่ เมื่อคิดได้ดังนี้ทาทายังจึงรีบวิ่งไป
ที่ห้องอาจารย์สมชัย

ฉากที่ 3 ห้องพักครู

อาจารย์สมชัย : ทาทายัง มาหาครูหรือเปล่าครับ

ทาทายัง : ค่ะ หนูมาหาอาจารย์ค่ะ

อาจารย์สมชัย : มีอะไรหรือครับ

ทาทายัง : คือหนูจะมาขอความกรุณาจากอาจารย์ให้ช่วยอธิบายเรื่องสมการที่วันนี้
อาจารย์สอนในช่วงโมงนะค่ะ คือมีบางช่วงที่หนูฟังไม่ทัน เลยทำให้ไม่เข้าใจค่ะ

อาจารย์สมชัย : ได้สิครับ ช่วงไหนที่ไม่เข้าใจ

ทาทายัง : ช่วงนี้ค่ะ

บรรยาย อาจารย์สมชัยได้อธิบายให้ทาทายังฟังจนเข้าใจ

ทาทายัง : หนูเข้าใจแล้วค่ะ หนูคิดว่าหนูคงกลับไปทำการบ้านได้แล้วค่ะ ขอขอบคุณ
อาจารย์มากนะคะ ถ้าหนูไม่กล้ามาถามอาจารย์หนูคงจะทำการบ้านไม่ได้แน่ ๆ
เลยค่ะ (ยิ้มด้วยความรู้สึกภูมิใจที่ตนเองได้ใช้ความกล้าที่จะซักถามข้อสงสัย
จากอาจารย์สมชัย)

อาจารย์สมชัย : ดีมากครับ ไม่เข้าใจก็ควรจะซักถาม จะได้เข้าใจ วิชาคณิตศาสตร์ถ้าเรียนแล้ว
เข้าใจ ก็จะทำให้เกิดความสนุกสนานในการทำบ้าน และยังเป็นการฝึกแก้
ปัญหาไปด้วยนะคะ

ทาทายัง : ขอขอบคุณอาจารย์มากค่ะ

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

<u>ครั้งที่</u>	4
<u>หัวข้อเรื่อง</u>	ความเชื่อมั่นในตนเอง : ความรู้สึกมั่นใจในการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากบุคคลอื่น
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	ความเห็นที่แตกต่าง
<u>เวลา</u>	60 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจในการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากบุคคลอื่น

อุปกรณ์

1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง " ความเห็นที่แตกต่าง "
2. วัสดุที่ใช้ประกอบการแสดงบทบาท เช่น โตะ แก้วน้ำ

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเตรียมการ
 - 1.1 ผู้วิจัยนำเข้าสู่บทเรียน โดยบอกวัตถุประสงค์ของการใช้สถานการณ์จำลอง
 - 1.2 ผู้วิจัยเล่าสถานการณ์จำลองเรื่อง " ความเห็นที่แตกต่าง " เพื่อให้นักเรียนเข้าใจรายละเอียดจากของสถานการณ์จำลอง
 - 1.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกผู้แสดงตามสถานการณ์จำลอง และให้นักเรียนศึกษาบทบาทตามที่ได้รับมอบหมาย
2. ขั้นดำเนินกิจกรรม
 - 2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงบทบาทตามที่ได้รับมอบหมาย
 - 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนสลับเปลี่ยนกันแสดงบทบาท
3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล ผู้วิจัยให้นักเรียนวิเคราะห์เกี่ยวกับความรู้สึก และบทบาทที่นักเรียนได้แสดงในสถานการณ์จำลอง
4. ขั้นสรุป
 - 4.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเองที่ได้รับจากสถานการณ์จำลอง
 - 4.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนเปรียบเทียบสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้กับชีวิตจริง
 - 4.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุป
 - 4.4 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

4.4 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

สังเกตจากการแสดง การตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุปของนักเรียน

เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 4

เรื่อง “ ความเห็นที่แตกต่าง ”

ฉาก ได้ต้นหูกวาง ช่วงพักกลางวัน

บรรยาย หลังจากทานอาหารกลางวันเสร็จ นักเรียนส่วนใหญ่ก็จะมานั่งเล่นใต้ต้น

จามจุรี

พิมพ์ใจ : เมื่อวันก่อนเราอ่านข่าวในหนังสือพิมพ์เจอนะ ทาหายังนักร้องที่กำลังเป็นที่นิยมของวัยรุ่นนะ ชื่อรยณต์บี.เอ็ม.ดับบลิว.ให้พ่อเลยเขียนนะ ส่วนมอสนะก็ซื้อบ้านราคาเป็นสิบล้านเลย เดียวนี้เป็นดารา,นักร้องรวย ๆ กันทั้งนั้นเลยนะ

วาสนา : เต้าสมชายก็ซื้อบ้านและรถแล้วนะ พวกนี้รวยเร็วกันจริง ๆ เลยเป็นดารา,นักร้องเนี่ย เท่าที่รู้เนี่ยเมื่อก่อนเค้าก็ไม่ได้ร่ำรวยอะไร ก็เป็นคนธรรมดา ๆ เหมือนกับเรานี้แหละ

กุศล : ก็จะไม่ให้รวยได้ไง แค่ว่าเค้าไปโชว์ตัวแป๊ปปเดียวก็ได้เงินตั้งเยอะแล้ว

นิยะดา : ขนาด ด.ช.ตุ้มตามนะตัวเล็กนิดเดียวยังหาเงินได้ตั้งมากมาย คิดแล้วน่าอิจฉาจังเลยนะ

สมพร : แถมเวลาที่พวกเค้าไปไหนมาไหนก็มีแต่คนสนใจ มีผู้คนมาห้อมล้อมกันมากมาย น่าภูมิใจจังเลยนะ

บรรยาย ขณะที่กำลังสนทนากันอยู่นั้น จิมพลีก็เป็นคนหนึ่งที่อยู่ร่วมอยู่ในวงสนทนาด้วย จิมพลีเกิดมีความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากเพื่อน ๆ และเกิดความคิดว่าถ้าแสดงความคิดเห็นออกไปแล้วกลัวว่าเพื่อน ๆ จะไม่เห็นด้วยกับตน จึงเกิดความรู้สึกไม่มั่นใจที่จะแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากเพื่อน ๆ แต่เมื่อคิดได้ว่าความคิดเห็นของตนก็เป็นอีกมุมมองหนึ่งที่น่าจะเสนอให้เพื่อน ๆ ได้รับฟัง จึงตัดสินใจเสนอความคิดเห็นออกไป

จิมพลี : แต่เรามีมุมมองที่แตกต่างจากเธอนะ เรามีความเห็นว่าการเป็นดารา,นักร้องทำให้พวกเค้ามีความเป็นตัวของตัวเองลดน้อยลงไป เธอลองคิดดูนะการเป็นดารา,นักร้องก็จะทำให้มีคนรู้จักเค้ามากขึ้น เวลาจะไปไหนมาไหนก็ต้องคอยระมัดระวังกริยาท่าทาง จะทำตัวตามสบายเกินไปก็ไม่ได้ เพราะกลัวภาพพจน์ของตัวเองจะเสีย ยิ่งถ้าเป็นดาราที่ดัง ๆ ด้วยแล้วยิ่งแย่ใหญ่เลย ดูอย่างพี่เบิร์ด ธงไชย แมคอินไตย์สิ จะไปไหนมาไหนแต่ละครั้งยากลำบากมากเลย เคยอ่านหนังสือเจอนะว่าเวลาที่เค้าจะไปซื้อบั้ง เค้าต้องไปถึงเมืองนอก เพราะถ้าเดินซื้อบั้งในเมืองไทยนะพอดีแย่เลย เพราะมีแต่คนมาห้อมล้อมเต็มไปหมด จะ

ไปไหนมาไหนก็ไม่ได้ตั้งใจ คิดแล้วน่าเห็นใจจริง ๆ และที่เธอบอกว่าเป็นดารานักร้องแล้วรวยมีเงินซื้อบ้านซื้อรถยนต์ได้ แต่ในความคิดเรากลับเห็นว่า การมีรถยนต์อาจเป็นสิ่งที่นำอันตรายมาสู่พวกเค้ากันเองก็ได้นะ มีดารานหลายคนที่ต้องตายก่อนอายุอันควร ก็เพราะเกิดอุบัติเหตุจากการเดินทาง ซึ่งถ้าเค้าไม่ได้เป็นดารา, นักร้องเค้าอาจจะไม่มีรถยนต์ขับและเค้าอาจจะไม่เกิดอุบัติเหตุจนต้องเสียชีวิตไปก็ได้ และอีกอย่างหนึ่งนะอาชีพดาราและนักร้องก็ต้องเดินทางบ่อย ๆ ซึ่งก็อาจจะทำให้เกิดอันตรายระหว่างการเดินทางก็เป็นได้ แล้วเธอลองคิดดูซิว่าพ่อและแม่ขอพวกเค้าจะต้องเสียใจขนาดไหนถ้าลูกต้องตายไป เพราะการเป็นดารา, นักร้อง เราเองคนหนึ่งล่ะที่ไม่เห็นด้วย

พิมพิไล : ก็จริงของเธอนะ เราอาจจะมองในแง่ของวัตถุมากเกินไป จนลืมนึกไปถึงข้อเสียที่อาจจะเกิดขึ้น

กุศล : เราก็คงเห็นกัน มองแต่ด้านบวก ไม่ได้มองทางด้านลบเลย

ฉิมพลี : ดาราบางคนนั้นก็ต้องมาตาบอดเพราะถูกไฟส่องตามาก ๆ ก็อย่างคุณเพชรไฉละ รักษาก็ไม่หายจนต้องตาบอดไปตลอดชีวิต บางคนก็เป็นโรคกระเพาะ-ปัสสาวะอักเสบ โดยเฉพาะดารา, นักร้องที่เป็นผู้หญิง ก็เวลาที่ต้องออกต่างจังหวัด ห้องน้ำก็หายากเมื่ออั้นปัสสาวะมาก ๆ ก็เลยกลายเป็นโรคกระเพาะ-ปัสสาวะอักเสบ ทรมานจะตายไป บางคนโชคดียังไงก็อาจจะมีชีวิตที่ดีขึ้นก็ถือเป็นโชคดีไป แต่เราว่าทุกสิ่งทุกอย่างคงจะมีทั้งด้านดีและด้านลบ เพราะฉะนั้นการจะตัดสินใจสิ่งใด ๆ เราจึงอยากรจะให้มองทั้งสองด้าน เธอเห็นด้วยกับเราหรือเปล่าล่ะ (ฉิมพลีรู้สึกสบายใจที่ได้แสดงความคิดเห็นที่แตกต่างออกไปให้เพื่อนได้รับฟัง)

เพื่อนๆทุกคน : ก็จริงอย่างที่เธอพูดนะ

บรรยาย เสียงกริ่งดังขึ้น

นิยะดา : หมดเวลาพักแล้วล่ะ เข้าชั้นเรียนกันเถอะ

สมพร : ไปกันเถอะ เดี่ยวอาจารย์จะรอ

บรรยาย ทุกคนพากันเดินกลับเข้าชั้นเรียน

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

<u>ครั้งที่</u>	5
<u>หัวข้อเรื่อง</u>	ความเชื่อมั่นในตนเอง : ความรู้สึกมั่นใจในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	การแก้ปัญหาไม่ใช่เรื่องยาก
<u>เวลา</u>	60 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง
<u>อุปกรณ์</u>	

1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง " การแก้ปัญหาไม่ใช่เรื่องยาก "
2. วัสดุที่ใช้ประกอบการแสดงบทบาท เช่น โต๊ะ เก้าอี้

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเตรียมการ
 - 1.1 ผู้วิจัยนำเข้าสู่บทเรียน โดยบอกวัตถุประสงค์ของการใช้สถานการณ์จำลอง
 - 1.2 ผู้วิจัยเล่าสถานการณ์จำลองเรื่อง " การแก้ปัญหาไม่ใช่เรื่องยาก " เพื่อให้นักเรียนเข้าใจรายละเอียดจากของสถานการณ์จำลอง
 - 1.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกผู้แสดงตามสถานการณ์จำลอง และให้นักเรียนศึกษาบทบาทตามที่ได้รับมอบหมาย
2. ขั้นดำเนินกิจกรรม
 - 2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงบทบาทตามที่ได้รับมอบหมาย
 - 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนสลับเปลี่ยนกันแสดงบทบาท
3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล ผู้วิจัยให้นักเรียนวิเคราะห์เกี่ยวกับความรู้สึก และบทบาทที่นักเรียนได้แสดงในสถานการณ์จำลอง
4. ขั้นสรุป
 - 4.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเองที่ได้รับจากสถานการณ์จำลอง
 - 4.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนเปรียบเทียบสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้กับชีวิตจริง
 - 4.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุป
 - 4.4 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

สังเกตจากการแสดง การตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุปของนักเรียน

เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 5

เรื่อง " การแก้ปัญหาไม่ใช่เรื่องยาก "

ฉากที่ 1 ที่บ้านของลลิตา

บรรยาย คุณแม่เตรียมขนมกลีบลำดวนที่เพิ่งจะทำเสร็จเพื่อจะนำไปให้คุณน้าवासนา เพื่อนคุณแม่

คุณแม่ : ลลิตา มาหาแม่หน่อยซิลูก

ลลิตา : คุณแม่เรียกหนูหรือคะ

คุณแม่ : คือคุณแม่เตรียมขนมกลีบลำดวนไว้ จะให้ลูกนำไปให้คุณน้าवासนาที่บ้าน

ลลิตา : บ้านคุณน้าवासนาอยู่ที่ไหนคะ หนูไม่เคยรู้จักเลยคะคุณแม่

คุณแม่ : แม่จะอธิบายเส้นทางให้นะลูก (คุณแม่เขียนแผนผังบ้านคุณน้าवासนาพร้อมทั้งอธิบายรายละเอียดทางไปบ้านवासนาให้กับลลิตาฟัง)

ลลิตา : ค่ะ หนูจะรีบไปนะคะคุณแม่

ฉากที่ 2 บนถนนวชิรปราการ เมืองชลบุรี

บรรยาย ลลิตาขี่จักรยานไปตามทาง แต่ก็รู้สึกท้อและคิดว่าตนเองกำลังหลงทาง

ลลิตาเกิดความรู้สึกวิตกกังวลเป็นอย่างมาก จึงหยุดคิดว่าจะทำอย่างไรต่อไปดี

ลลิตา : เรากำลังหลงทางแน่ๆ เลย อาจจะเป็นเพราะตอนที่คุณแม่อธิบายให้เราฟังเราไม่ได้ตั้งใจฟังที่คุณแม่อธิบายสักเท่าไร แล้วเราจะทำอย่างไรกันดีละเนี่ย (ลลิตาเกิดความรู้สึกวิตกกังวลเป็นอย่างมาก แต่เมื่อใช้ความคิดสักพักก็คิดว่า..) อ้อ ! คิดออกแล้วเราควรจะไปถามกับตำรวจจราจรเพื่อที่จะช่วยอธิบายเส้นทางให้กับเราได้ (เมื่อคิดได้ดังนั้น ลลิตาจึงขี่จักรยานไปที่ปั๊มห้ามตำรวจ) คุณตำรวจคะ หนูกำลังหลงทางค่ะ

ตำรวจ : หนูกำลังจะไปไหนหรือครับ

ลลิตา : หนูจะไปบ้านคุณน้าवासนาค่ะ (ลลิตายื่นแผนผังบ้านคุณน้าवासนาให้กับตำรวจดู)

ตำรวจ : จากที่นี่ หนูจะต้องขี่จักรยานตรงขึ้นไปทางทิศเหนือ เมื่อเจอสี่แยกให้เลี้ยวซ้ายไปประมาณ 200 เมตร จะพบซอยคูำพลแล้วหนูก็สังเกตบ้านเลขที่ตามที่อยู่ที่คุณแม่เขียนไว้ในแผนผัง

ลลิตา : ขอบพระคุณค่ะ (ลลิตารู้สึกดีใจเป็นอย่างมาก)

บรรยาย ลลิตารับชีจักรยานไปตามเส้นทางที่คุณตำรวจบอกทางให้ จนกระทั่งพบบ้านคุณน้าวาสนา

จากที่ 3 บ้านคุณน้าวาสนามีสมาชิกในบ้าน 2 คนคือ คุณยายมารศรีและคุณน้าวาสนา

บรรยาย ลลิตาตกกริ่งหน้าบ้านคุณน้าวาสนา สักครู่คุณน้าวาสนาก็เดินออกมา

ลลิตา : สวัสดีค่ะ คุณน้าวาสนา

คุณน้าวาสนา : สวัสดีค่ะหนูลลิตา

ลลิตา : คุณแม่ให้หนูนำขนมกลีบลำดวนมาให้คุณน้าค่ะ

คุณน้าวาสนา : หนูลลิตาเข้ามาข้างในบ้านก่อนซิคะ

ลลิตา : ไม่เป็นไรค่ะ หนูคงจะต้องรีบกลับก่อนค่ะ

คุณน้าวาสนา : ฝากขอบคุณ ..คุณแม่ด้วยนะค่ะ และบอกคุณแม่ด้วยว่าวันเสาร์นี้น้าจะไปหาที่บ้าน

ลลิตา : ได้ค่ะ หนูจะบอกกับคุณแม่ให้ค่ะ สวัสดีค่ะ

คุณน้าวาสนา : สวัสดีค่ะ

บรรยาย ลลิตารับชีจักรยานกลับบ้าน พอมาถึงบ้านลลิตารู้สึกดีใจเป็นอย่างมากจึงรีบวิ่งไปหาคุณแม่ในบ้าน

ลลิตา : คุณแม่คะ หนูมีเรื่องจะเล่าให้คุณแม่ฟังค่ะ

คุณแม่ : มีเรื่องอะไรหรือจ๊ะ ไหนเล่ามาซิคะ

ลลิตา : คือหนูเกิดหลงทางขณะที่นำขนมไปให้คุณน้าวาสนานะค่ะ

คุณแม่ : แล้วหนูแก้ปัญหาอย่างไรละจ๊ะ

ลลิตา : ตอนแรกหนูก็รู้สึกวิตกกังวลมากเลยค่ะ สับสนอยู่พักใหญ่ คิดไม่ออกว่าจะแก้ปัญหาอย่างไร หนูจึงตั้งสติและคิดหาทางแก้ปัญหาโดยการไปสอบถามเส้นทางจากคุณตำรวจค่ะคุณแม่

คุณแม่ : ดีจังจะลูกที่รู้จักแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น แล้วลูกทำอะไรต่อไปละคะ

ลลิตา : หนูก็ชีจักรยานไปตามเส้นทางที่คุณตำรวจบอกค่ะ จนถึงบ้านคุณน้าวาสนา อ้อ! คุณแม่คะ คุณน้าวาสนาฝากบอกมาว่าวันเสาร์ที่จะถึงนี้คุณน้าวาสนาจะมาหาคุณแม่ที่บ้านค่ะ

คุณแม่ : ลูกแม่เก่งมากค่ะที่รู้จักแก้ปัญหาจนสำเร็จ

ลลิตา : ก็หนูเป็นลูกของคุณแม่นี่คะ (ลลิตายิ้มด้วยความรู้สึกภูมิใจในการแก้ปัญหาในครั้งนี้)

คุณแม่ : ไปอาบน้ำเสียเถอะลูก เดี่ยวจะได้ทานข้าวกัน
ลลิตา : ค่ะคุณแม่

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

<u>ครั้งที่</u>	6
<u>หัวข้อเรื่อง</u>	ความเชื่อมั่นในตนเอง : มีเหตุผลไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยปราศจากการไตร่ตรอง
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	จดหมายแห่งความทุกข์
<u>เวลา</u>	60 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกรู้สึกมั่นใจและมีเหตุผลไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยปราศจากการไตร่ตรอง

อุปกรณ์

1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง " จดหมายแห่งความทุกข์ "
2. วัสดุที่ใช้ประกอบการแสดงบทบาท เช่น โต๊ะ เก้าอี้

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเตรียมการ
 - 1.1 ผู้วิจัยนำเข้าสู่บทเรียน โดยบอกวัตถุประสงค์ของการใช้สถานการณ์จำลอง
 - 1.2 ผู้วิจัยเล่าสถานการณ์จำลองเรื่อง " จดหมายแห่งความทุกข์ " เพื่อให้นักเรียนเข้าใจรายละเอียดจากของสถานการณ์จำลอง
 - 1.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกผู้แสดงตามสถานการณ์จำลอง และให้นักเรียนศึกษาบทบาทตามที่ได้รับมอบหมาย
2. ขั้นดำเนินกิจกรรม
 - 2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงบทบาทตามที่ได้รับมอบหมาย
 - 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนสลับเปลี่ยนกันแสดงบทบาท
3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล ผู้วิจัยให้นักเรียนวิเคราะห์เกี่ยวกับความรู้สึก และบทบาทที่นักเรียนได้แสดงในสถานการณ์จำลอง
4. ขั้นสรุป
 - 4.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเองที่ได้รับจากสถานการณ์จำลอง
 - 4.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนเปรียบเทียบสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้กับชีวิตจริง
 - 4.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุป
 - 4.4 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

สังเกตจากการแสดง การตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุปของนักเรียน

เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 6

เรื่อง “ จดหมายแห่งความทุกข์ ”

ฉากที่ 1 ที่บ้านของทับทิม มีสมาชิกในบ้าน 3 คน คือ คุณพ่อ,คุณแม่และทับทิม

บุรุษไปรษณีย์ : รับจดหมายด้วยครับ

ทับทิม : ขอบคุณค่ะ เอ..ใครเขียนจดหมายมาถึงเรานะ(เปิดจดหมายอ่าน)
ถึงคุณทับทิม

เรามีสิ่งที่จะแจ้งให้คุณทราบ...คุณกำลังตกอยู่ในห้วงอันตรายของชีวิต
คุณจะเกิดเจ็บป่วยอย่างกะทันหัน หรืออาจเกิดสิ่งร้ายแรงจนถึงขั้นเสียชีวิต
ภายใน 7 วัน แต่คุณยังมีทางออกโดยการสวดเคราะห์ที่ กำลังจะเกิดขึ้นกับ
คุณ เพียงแต่คุณเขียนจดหมายส่งไปให้กับคนที่คุณรู้จักจำนวน 19 ฉบับ โดย
แจ้งรายละเอียดบอกกับเขาเหมือนกับที่คุณกำลังได้รับทราบจากจดหมายฉบับนี้
จากผู้ที่หวังดีต่อคุณ

บรรยาย เมื่อทับทิมอ่านจดหมายจบ...ก็รีบวิ่งขึ้นไปบนห้องนอนของตน ด้วยความรู้สึก
สับสน ทับทิมนอนคิดอยู่จนกระทั่งตกเย็น

ฉากที่ 2 ห้องนอนของทับทิม

ทับทิม : เราควรจะเชื่อข้อความในจดหมายฉบับนี้ดีหรือปล่าวนะ

คุณแม่ : ทับทิม! เย็นแล้วนะลูก...ลงมาช่วยแม่ทำกับข้าวหน่อยสิลูก

ทับทิม : ค่ะคุณแม่ (ทับทิมเดินลงไปช่วยคุณแม่ทำกับข้าว ด้วยสีหน้าเศร้าหมอง)

คุณแม่ : เป็นอะไรไปหรือปล่าวลูก...ดูหน้าเศร้า ๆ มีเรื่องอะไรไม่สบายใจหรือปล่าว

ทับทิม : (ก้มหน้าไม่พูดอะไร)

คุณแม่ : ถ้าลูกมีเรื่องอะไรก็ปรึกษาแม่ได้นะจ๊ะ ปัญหาทุกปัญหาย่อมแก้ไขได้ ขอให้ลูก
ตั้งใจและใช้เหตุผลในการพิจารณาแก้ไขปัญหา

ทับทิม : ค่ะคุณแม่

บรรยาย หลังจากรับประทานอาหารเย็นเสร็จ ทับทิมช่วยคุณแม่เก็บล้างถ้วยชามและก็
ขอตัวขึ้นไปห้องนอน นึกถึงคำพูดที่คุณแม่พูดเมื่อตอนเย็น

ทับทิม : “ ปัญหาทุกปัญหาย่อมแก้ไขได้ ขอให้ตั้งใจและใช้เหตุผลในการพิจารณา
แก้ไขปัญหา” ถ้าเราเชื่อข้อความในจดหมาย แล้วเราตัดสินใจทำตามอย่างที่
ในจดหมายระบุสิ่งแรกก็คือเราจะไปทำให้คนที่เรารู้จักอีก 19 คน เกิดความไม่
สบายใจ และถ้าเค้าเกิดเชื่อข้อความในจดหมายก็จะไปทำให้คนอื่น ๆ อีก

มากมายต้องได้รับความเดือดร้อน แล้วทำไมเราจะต้องไปเชื่อและต้องไปทำตามเขาด้วยละ และถ้าเขาปรารถนาดีกับเราจริง ๆ ทำไมเขาไม่ลงชื่อบอกว่าเขาเป็นใคร ถ้าเราทำตามที่เขาเขียนมาบอกก็แสดงว่าเราไม่มีเหตุผลในตนเองเลย ไม่มีอะไรเป็นบทพิสูจน์สำหรับเราได้เลย แต่กลับจะไปทำให้ผู้อื่นเขาได้รับความเดือดร้อนไปด้วย (เมื่อทับทิมคิดได้ดังนั้นจึงทำให้ทับทิมเกิดความรู้สึกที่ดีขึ้น จึงวิ่งไปหาคุณแม่และคุณพ่อที่ห้องนั่งเล่น)

ฉากที่ 3 ห้องนั่งเล่น ซึ่งมีคุณพ่อ,คุณแม่และทับทิมนั่งอยู่

- ทับทิม : คุณพ่อ,คุณแม่คะ...ลูกมีเรื่องที่จะปรึกษาค่ะ
- คุณพ่อ : มีเรื่องอะไรหรือลูก...ไหนเล่าไปซิลูก
- ทับทิม : (เล่าเรื่องให้คุณพ่อ,คุณแม่ฟัง พร้อมกับนำจดหมายให้ดู)
- คุณพ่อ : แล้วลูกคิดอย่างไรกับจดหมายฉบับนี้ล่ะลูก
- ทับทิม : ตอนแรกที่หนูได้อ่านจดหมายฉบับนี้...หนูก็เกิดความรู้สึกสับสน ตัดสินใจไม่ได้ว่าจะทำอย่างไรดี แต่พอคุณแม่ได้พูดถึงการใช้เหตุผลในการพิจารณาแก้ไขปัญหาก็ทำให้หนูคิดได้ค่ะ
- คุณพ่อ : คิดได้ว่าอย่างไรล่ะลูก
- ทับทิม : หนูได้ไตร่ตรองแล้วค่ะ...ว่าถ้าหนูทำตามที่เขาเขียนมาในจดหมาย...ก็จะทำให้ผู้อื่นต้องได้รับความเดือดร้อนไปด้วย...แล้วอีกอย่างหนึ่งนะคะหนูว่ามันพิสูจน์ไม่ได้เลยว่าจะเกิดเหตุการณ์ไม่ดีขึ้นจริง ๆ
- คุณแม่ : เมื่อวันก่อนแม่ก็อ่านหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งก็มีข่าวแจ้งว่าให้ระงับผู้ที่ไม่หวังดีที่ชอบสร้างเรื่องขึ้นมาเพื่อสร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น เค้าเขียนเตือนให้ระงับ และก็แนะนำให้ใช้เหตุผลในการพิจารณา
- คุณพ่อ : พ่อดีใจ...ที่ลูกเป็นคนที่มีเหตุผล รู้จักพิจารณาไตร่ตรองในการแก้ปัญหา ไม่หลงเชื่อกับสิ่งที่เหลวไหลและพิสูจน์ไม่ได้ และที่สำคัญก็ไม่คิดจะทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน พ่อภูมิใจในตัวลูกจริงๆ
- ทับทิม : ก็หนูเป็นลูกคุณพ่อ,คุณแม่นี่คะ คุณพ่อ,คุณแม่สอนให้หนูเป็นคนที่มีเหตุผลเสมอ...หนูจึงตัดสินใจได้... หนูรักคุณพ่อ,คุณแม่ค่ะ

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

<u>ครั้งที่</u>	7
<u>หัวข้อเรื่อง</u>	ความเชื่อมั่นในตนเอง : ความรู้สึกมั่นใจในการตัดสินใจได้ด้วยตนเอง
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	การตัดสินใจของนินดา
<u>เวลา</u>	60 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจในการตัดสินใจได้ด้วยตนเอง
<u>อุปกรณ์</u>	

1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง " การตัดสินใจของนินดา "
2. วัสดุที่ใช้ประกอบการแสดงบทบาท เช่น โต๊ะ เก้าอี้

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเตรียมการ
 - 1.1 ผู้วิจัยนำเข้าสู่บทเรียน โดยบอกวัตถุประสงค์ของการใช้สถานการณ์จำลอง
 - 1.2 ผู้วิจัยเล่าสถานการณ์จำลองเรื่อง " การตัดสินใจของนินดา " เพื่อให้นักเรียนเข้าใจรายละเอียดจากของสถานการณ์จำลอง

ใจรายละเอียดจากของสถานการณ์จำลอง

- 1.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกผู้แสดงตามสถานการณ์จำลอง และให้นักเรียนศึกษาบทบาทตามที่ได้รับมอบหมาย

2. ขั้นดำเนินกิจกรรม

- 2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงบทบาทตามที่ได้รับมอบหมาย
- 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนสลับเปลี่ยนกันแสดงบทบาท

3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล ผู้วิจัยให้นักเรียนวิเคราะห์เกี่ยวกับความรู้สึก และบทบาทที่นักเรียนได้แสดงในสถานการณ์จำลอง

4. ขั้นสรุป

- 4.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเองที่ได้รับจากสถานการณ์จำลอง

- 4.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนเปรียบเทียบสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้กับชีวิตจริง
- 4.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุป
- 4.4 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

สังเกตจากการแสดง การตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุปของนักเรียน

เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 7

เรื่อง “ การตัดสินใจของนิดา ”

ฉากที่ 1 ที่โรงเรียนชลบุรีวิทยาคม ได้ต้นก้ามปูริมสระน้ำเวลา 11.00 น.

บรรยาย ช่วงพักรับประทานอาหารกลางวัน หลังจากทานอาหารกลางวันเสร็จนักเรียน
ส่วนใหญ่ต่างก็มานั่งพักใต้ต้นก้ามปูริมสระน้ำ

นิดา : ฤทัย...เธอเห็นอาการนี้บ้างไหม

ฤทัย : เห็นเดินไปหลังโรงเรียนนะ

นิดา : ขอบใจมากนะจ๊ะ

บรรยาย นิดาเดินตามหาอาการที่หลังโรงเรียน

ฉากที่ 2 ม้านั่งริมสนามหลังโรงเรียน เวลา 11.10 น.

นิดา : อาการ...เธอมานั่งอยู่ที่นี้เอง ฉันตามหาเธอตั้งนาน ไปทานข้าวกันเถอะ

อาการ : ฉันยังไม่หิวเลย

นิดา : อ้าว! ก็เธอเคยบอกกับฉันว่าตอนเช้าเธอทานไอวอลตินกับขนมปังเท่านั้นเอง
นี่นา แล้วนี่ก็ถึงเวลาพักแล้วนะ...ทำไมเธอถึงบอกว่ายังไม่หิวล่ะ

อาการ : ฉันลืมหยิบเงินมาจากที่บ้าน...ฉันก็เลยไม่มีเงินไปซื้อข้าวจ๊ะ

นิดา : น่าเห็นใจเธอจัง...ถ้าฟังฉันก็มีเงินแค่สิบบาทเอง คงจะซื้อข้าวได้แค่จานเดียว
เท่านั้น

อาการ : ไม่เป็นไรหรอกจ๊ะ...เธอไปรับประทานข้าวก่อนเถอะ

นิดา : ถ้าเช่นนั้น...ฉันจะไปรอเธอที่โรงอาหารนะ (เดินไปโรงอาหาร)

อาการ : ถ้าเราไม่ได้รับประทานข้าวกลางวันเราคงจะหิวแย่เลย อาจทำให้ปวดท้องเป็น
โรคกระเพาะได้...ทำอย่างไรดีนะ..อ้อ! คิดออกแล้วเราควรจะไปปรึกษาอาจารย์
สมใจ...ท่านคงจะช่วยเหลือเราได้...แต่ว่าเราก็ไม่กล้าไปพบท่านอีกนั่นแหละ..
(อาการเกิดความรู้สึกไม่มั่นใจต่อการตัดสินใจของตนเองนัก) แต่เอ...ถ้าเราไม่
ไปเราคงจะหิวข้าวแย่เลย...ไปดีกว่า (วิ่งไปที่ห้องพักครู)

ฉากที่ 3 ที่ห้องพักครู เวลา 11.20 น.

บรรยาย อาจารย์สมใจนั่งตรวจงานอยู่ในห้องพักครู

อาจารย์สมใจ : อาการ...มีธุระอะไรกับครูหรือคะ

อาการ : คือหนูมีปัญหาจะมาขอปรึกษาอาจารย์ค่ะ

อาจารย์สมใจ : ได้ซิคะ...มีเรื่องอะไรก็เล่าให้ครูฟังได้เลยค่ะ

อามรณ์ : คือวันนี้หนูลืมนำเงินมาจากบ้านค่ะ...หนูก็เลยยังไม่ได้รับประทานข้าวค่ะ
 อาจารย์สมใจ : อย่างนั้นหรือคะ...ไม่เป็นไรค่ะ...นี่ค่ะครูให้เงินหนูไปรับประทานข้าวนะคะ...
 นี่ค่ะ...รีบไปเถอะค่ะ...เดี๋ยวจะหมดเวลาพักไปเสียก่อน
 อามรณ์ : ขอบพระคุณอาจารย์มากค่ะ...พรุ่งนี้หนูจะนำเงินมาคืนอาจารย์ค่ะ
 อาจารย์สมใจ : ไม่เป็นไรค่ะ...รีบไปเถอะค่ะ

ฉากที่ 4 ที่โรงอาหารของโรงเรียน เวลา 11.30 น.

บรรยาย อามรณ์รีบวิ่งไปหานิดาที่โต๊ะอาหาร

อามรณ์ : นิดาจะ...ฉันต้องขอขบใจเธอมากนะจ๊ะ...ที่เป็นห่วงฉัน...ฉันรู้สึกว่าคุณตัดสินใจ
 ถูกต้องที่ไปพบอาจารย์สมใจ ท่านก็เลยให้เงินฉันมาซื้ออาหารกลางวัน
 นิดา : ฉันดีใจกับเธอด้วยนะจ๊ะ...ที่เธอตัดสินใจได้...อ้อ! เธอคงจะหิวมากแล้วสินะ
 อามรณ์ : เธอทานข้าวไปพลาง ๆ ก่อนก็แล้วกันนะ...ฉันจะรีบวิ่งไปซื้อข้าวก่อน

โปรแกรมการให้สถานการณ์จำลอง

<u>ครั้งที่</u>	8
<u>หัวข้อเรื่อง</u>	ความเชื่อมั่นในตนเอง
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	เรื่องของนิธพล
<u>เวลา</u>	60 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น, การซักถามข้อสงสัย, การแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากบุคคลอื่น, สามารถแก้ปัญหาด้วยตนเอง, มีเหตุผลไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยปราศจากการไตร่ตรองและสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง

อุปกรณ์

1. เอกสารประกอบการให้สถานการณ์จำลองเรื่อง " เรื่องของนิธพล "
2. วัสดุที่ใช้ประกอบการแสดงบทบาท เช่น โต๊ะ เก้าอี้

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเตรียมการ
 - 1.1 ผู้วิจัยนำเข้าสู่บทเรียน โดยบอกวัตถุประสงค์ของการให้สถานการณ์จำลอง
 - 1.2 ผู้วิจัยเล่าสถานการณ์จำลองเรื่อง " เรื่องของนิธพล " เพื่อให้นักเรียนเข้าใจรายละเอียดจากของสถานการณ์จำลอง
 - 1.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกผู้แสดงตามสถานการณ์จำลอง และให้นักเรียนศึกษาบทบาทตามที่ได้รับมอบหมาย
2. ขั้นดำเนินกิจกรรม
 - 2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงบทบาทตามที่ได้รับมอบหมาย
 - 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนสลับเปลี่ยนกันแสดงบทบาท
3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล ผู้วิจัยให้นักเรียนวิเคราะห์เกี่ยวกับความรู้สึก และบทบาทที่นักเรียนได้แสดงในสถานการณ์จำลอง
4. ขั้นสรุป
 - 4.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเองที่ได้รับจากสถานการณ์จำลอง
 - 4.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนเปรียบเทียบสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้กับชีวิตจริง
 - 4.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุป

4.4 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

สังเกตจากการแสดง การตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุปของนักเรียน

เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 8

เรื่อง “ เรื่องของนิธิพล ”

ฉาก ในห้องเรียนวิชาคหกรรม

บรรยาย อาจารย์วันดีได้สั่งให้นักเรียนเตรียมอุปกรณ์สำหรับการทำกระทงใบตองมา
ทุกคน

อาจารย์วันดี : นักเรียนคงเตรียมอุปกรณ์เพื่อทำกระทงใบตองมาครบถ้วนแล้วนะคะ ครูจะ
สาธิตวิธีการทำเป็นชั้น ๆ โดยเริ่มจากการฉีกใบตอง.....

บรรยาย ขณะที่อาจารย์วันดีกำลังสาธิตอยู่นั้น นิธิพลก็เกิดปวดท้องขึ้นมากระทันหัน

นิธิพล : (ลุกขึ้นยืน พร้อมกับคำนับอาจารย์วันดี และรีบวิ่งไปห้องน้ำ)

อาจารย์วันดี : จากที่ครูได้สาธิตการทำกระทงใบตองไป นักเรียนคนใดมีข้อสงสัยในขั้นตอน
ใด สอบถามได้ค่ะ

นักเรียนทุกคน : (นั่งเงียบ)

อาจารย์วันดี : ถ้าไม่มีใครสงสัย ก็ลงมือทำได้ ท้ายชั่วโมงนำผลงานมาส่งครูทุกคนค่ะ

บรรยาย นักเรียนทุกคนรีบทำกระทงกันอย่างขมิ้มมัน เนื่องจากมีเวลาจำกัดในการทำ
กระทงส่งครูให้เสร็จภายในชั่วโมง ในขณะที่เดียวกันนิธิพลก็รีบเดินเข้ามาในชั้นเรียน แต่ปรากฏว่า
อาจารย์วันดีสาธิตการทำกระทงเสร็จไปแล้ว

นิธิพล : (นิธิพลคิดในใจ) “ เราคงทำกระทงไม่ได้แน่ๆ เพราะช่วงหลังเราไม่ได้ดูอาจารย์
สาธิตทำไงดีละ ถ้าเราจะถามเพื่อนก็คงจะไม่ได้เพราะแต่ละคนก็กำลังรีบทำ
กระทงกันอยู่ คงไม่มีเวลามาสอนเราแน่ ถ้าเราไปถามอาจารย์จะโดนดุหรือ
เปล่านะ แต่ถ้าเราไม่ถามก็คงจะทำไม่ได้แน่นอน (นิธิพลเกิดความรู้สึกไม่มั่นใจ
ที่จะเข้าไปถามอาจารย์วันดี) แต่เราก็ไม่ได้ทำอะไรผิดนี่นา อาจารย์ท่านคงจะ
ไม่ว่าเราหรอกนะ ” (นิธิพลคิดได้ดังนั้นจึงตัดสินใจเดินไปหาอาจารย์วันดีที่โต๊ะ)
: อาจารย์ครับ ในช่วงท้ายที่อาจารย์สาธิตนั้นผมไม่ได้ดูครับคือผมไปเข้าห้องน้ำ
มา กลับมาไม่ทัน ผมจึงจะขอความกรุณาอาจารย์ช่วยสาธิตวิธีการที่ประกอบ
เป็นกระทงให้ผมด้วยครับ

อาจารย์วันดี : ได้ค่ะ เธอฟังครูสาธิตถึงช่วงไหนแล้วคะ

นิธิพล : ถึงตอนพับกลีบกระทงแล้วครับ แต่ช่วงที่จะประกอบเข้าเป็นกระทงผมยังไม่ได้ดู
วิธีการทำเลยครับ

บรรยาย อาจารย์วันดีสาธิตการประกอบกระทงให้นิธิพลดู

นิธิพล : ผมเข้าใจแล้วครับ ขอบพระคุณอาจารย์มากครับ (จากนั้นนิธิพลก็รีบวิ่งกลับไปที่โต๊ะเพื่อทำกระทง)

บรรยาย : ในระหว่างที่ทุกคนทำกระทงกัน เพื่อน ๆ ที่นั่งใกล้กับนิธิพลก็ได้พูดคุยกันพร้อมกับทำกระทงกันไปด้วย

สมชาย : เราว่านะเดี๋ยวนี้แทบจะไม่มีใครมานั่งทำกระทงใบตองกันแล้ว ยุ่งยากจริง ๆ กว่าที่จะทำได้แต่ละชั้นตอน่วนวายไปหมด

วรกร : จริงด้วย กว่าที่จะทำได้แต่ละชั้นตอนจุกจิกจริงๆ เดี่ยวนี้เขามีกลิบกระทงสำเร็จรูปขายกันแล้ว ไปซื้อมาติดกับแผ่นโฟมแป๊บเดียวก็เสร็จ ไม่ต้องไปหาหยวกกล้วยกับใบตองมาให้่วนวาย

บรรยาย (นิธิพลได้ยินเพื่อน ๆ สนทนากัน เกิดความรู้สึกไม่เห็นด้วยกับเพื่อน ๆ จึงได้แสดงความคิดเห็นของตนออกไปว่า)

นิธิพล : แต่เราว่ากระทงโฟมทำลายยากนะ เราเคยอ่านหนังสือพบว่าโฟมแผ่นเล็ก ๆ กว่าที่จะทำลายให้สลายไปต้องใช้เวลาเป็นสิบ ๆ ปี แล้วนายลองคิดดูซิว่าถ้าทุกคนหันมาใช้โฟมกันหมดกว่าสภาพธรรมชาติจะทำลายก็คงต้องใช้เวลาานมากเลยและยังเป็นการทำลายสภาพแวดล้อมอีกด้วย ส่วนกิลิบกระทงสำเร็จรูปที่มีขายอยู่ตามท้องตลาดก็จะผสมสีเคมี ซึ่งก็จะทำให้สารเคมีละลายลงไปในแม่น้ำลำคลอง อาจทำให้สิ่งมีชีวิตในน้ำตายได้อีกด้วย

สามารถ : แต่เรายังกว่าพวกนายอีกนะ เราไม่เห็นความสำคัญของการที่จะต้องมานั่งทำกระทงเพื่อไปลอยกระทงเลย ไม่รู้ว่าจะต้องลอยกระทงกันไปทำไม เราไม่เห็นจะมีประโยชน์อะไรเลย

นิธิพล : ประเพณีลอยกระทงมีมานานมากและถือเป็นวัฒนธรรมที่ดีของไทย จุดประสงค์ของการลอยกระทงก็เพื่อคารวะแม่คงคา ซึ่งได้ให้มนุษย์มีน้ำดื่มน้ำใช้ เป็นการแสดงออกให้เห็นถึงความกตัญญูรู้คุณต่อผู้ที่มีพระคุณ และยังเป็นการขอขมาจากแม่คงคาที่ได้เคยปล่อยของเสียลงไปในแม่น้ำ ลำคลองซึ่งแสดงออกถึงมนุษย์ที่ทำผิดแล้วรู้จักขอโทษ ยอมรับความผิดที่ได้กระทำลงไป นอกจากนี้การลอยกระทงยังเป็นการปลดปล่อยสิ่งที่ไม่ดี ความไม่สบายใจต่าง ๆ ไปกับแม่น้ำลำคลองและยังมีการขอพรจากแม่คงคา นายเห็นมัยการลอยกระทงยังทำให้คนมีสุขภาพจิตที่ดีขึ้นได้อีกนะ เพราะฉะนั้นเราจึงมีความเห็นว่าการลอยกระทงมีประโยชน์มากมาย

- สามารถ : เราอาจจะไม่ได้ให้ความสนใจที่จะศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับประเพณี
 ลอยกระทง เลยทำให้เรามองไม่เห็นความสำคัญของประเพณีลอยกระทง
 พอได้ฟังจากที่นายพูดแล้วทำให้เรามีความรู้สึกที่ดีขึ้นกับประเพณีลอยกระทง
 ปีนี้เราคงจะต้องไปลอยกระทงสักทีก็คงจะดีเหมือนกันนะ
- วรากร : ที่จริงอุปกรณ์การทำกระทงของพวกเราก็ก็น้อยตั้งเยอะนะ เรามาช่วยกันทำ
 กระทงไปขายในงานลอยกระทงกันมั้ยละ
- นิธิพล : ก็ดีเหมือนกันนะ คงจะสนุกดีและเป็นประสบการณ์ที่ดีด้วย
- สมชาย : โอ้โฮ! ยิ่งกระสุนนัดเดียวได้นกตั้งสองตัวแน่ะ
- สามารถ : ถ้าঁนั้นเราก็รีบช่วยกันทำกระทงกันเถอะ คันนี้จะได้ไปขายกระทงและก็มีโอกาส
 ลอยกระทงกันด้วย

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

<u>ครั้งที่</u>	9
<u>หัวข้อเรื่อง</u>	ความเชื่อมั่นในตนเอง
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	ความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์
<u>เวลา</u>	60 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น, การซักถาม ข้อสงสัย, การแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากบุคคลอื่น, สามารถแก้ปัญหา ด้วยตนเอง, มีเหตุผลไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยปราศจากการไตร่ตรองและสามารถ ตัดสินใจได้ด้วยตนเอง

อุปกรณ์

1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง " ความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ "
2. วัสดุที่ใช้ประกอบการแสดงบทบาท เช่น ไม้เท้า แก้ว

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเตรียมการ
 - 1.1 ผู้วิจัยนำเข้าสู่บทเรียน โดยบอกวัตถุประสงค์ของการใช้สถานการณ์จำลอง
 - 1.2 ผู้วิจัยเล่าสถานการณ์จำลองเรื่อง " ความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ " เพื่อให้
นักเรียนเข้าใจรายละเอียดจากของสถานการณ์จำลอง
 - 1.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกผู้แสดงตามสถานการณ์จำลอง และให้นักเรียนศึกษา
บทบาทตามที่ได้รับมอบหมาย
2. ขั้นดำเนินกิจกรรม
 - 2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงบทบาทตามที่ได้รับมอบหมาย
 - 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนสลับเปลี่ยนกันแสดงบทบาท
3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล ผู้วิจัยให้นักเรียนวิเคราะห์เกี่ยวกับความรู้สึก และ
บทบาทที่นักเรียนได้แสดงในสถานการณ์จำลอง
4. ขั้นสรุป
 - 4.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเองที่
ได้รับจากสถานการณ์จำลอง
 - 4.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนเปรียบเทียบสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้กับชีวิตจริง
 - 4.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุป

4.4 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

สังเกตจากการแสดง การตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุปของนักเรียน

เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 9

เรื่อง “ ความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ”

ฉากที่ 1 ในชั้นเรียนช่วงเย็น หลังเลิกเรียนเวลาประมาณ 16.00 น.

บรรยาย เย็นวันศุกร์หลังเลิกเรียน อารินัดพบกับเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน เพื่อขอคำแนะนำกับเพื่อน ๆ เกี่ยวกับเรื่องการจัดเลี้ยงในวันเกิดของอาริในวันอาทิตย์ที่จะถึงนี้

อาริ : เราอยากจะขอความคิดเห็นจากเพื่อน ๆ ทุกคนนะจ๊ะ คือในวันอาทิตย์นี้จะเป็นวันเกิดของเรา เราจะจัดงานวันเกิดที่บ้าน แต่เรายังไม่รู้รายการอาหารไม่ออก เราจึงอยากจะขอให้เพื่อน ๆ ช่วยเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการอาหาร เพราะเราต้องการให้เป็นที่ถูกใจของเพื่อน ๆ ลำพังเราคิดคนเดียวกลัวว่าจะไม่ถูกใจเพื่อน ๆ

สมพร : โอ้โฮ! ดีจังเลย เราขอเสนอยำวุ้นเส้น รสแซ่บ ๆ นะ

นที : ผมเสนอ...ข้าวผัดปู

มาลัย : เราเสนอลูกชิ้นปิ้ง,ไก่ทอด

กนกวรรณ : เราขอเสนอของหวาน...ไอศกรีมใบเตย

อาริ : มีใครจะเสนออะไรเพิ่มเติมมั้ยจ๊ะ

บรรยาย ในขณะที่ทุกคนเสนอรายชื่ออาหารกันอยู่นั้น อภิรดีก็เกิดความคิดขึ้นมาว่า ในช่วงนี้กำลังอยู่ในเทศกาลกินเจ ต้องมีเพื่อนบางคนที่ยังกินเจ และรายการอาหารที่ทุกคนได้เสนอมานั้น ไม่ใช่อาหารเจเลยสักอย่างเดียว อภิรดีจึงรอฟังว่าจะมีใครเสนอความคิดเห็นบ้างหรือไม่ ปรากฏว่าไม่มีใครเสนอความคิดเห็นเลย แต่เมื่ออภิรดีนึกถึงผลเสียจากการไม่เสนอความคิดเห็นนี้อาจทำให้เพื่อน ๆ บางคนรับประทานอาหารที่อาริจัดไว้ไม่ได้ และอาจทำให้อาหารที่จัดไว้เหลือเสียของ จึงตัดสินใจเสนอความคิดเห็นออกไป

อภิรดี : อาริจ๊ะ เราขอเสนอความคิดเห็นอย่างหนึ่งนะจ๊ะ คือช่วงนี้อยู่ในช่วงเทศกาลกินเจ เพื่อนบางคนจะไม่สามารถรับประทานอาหารที่เพื่อน ๆ ได้เสนอไปแล้วได้ ฉันจึงอยากจะเสนอให้เธอจัดอาหารเจไว้สำหรับกลุ่มเพื่อนที่ทานเจด้วยจ๊ะ

อาริ : จริงด้วยสิ! เราลืมไปสนิทเลยว่าช่วงนี้เป็นช่วงเทศกาลกินเจ เพื่อน ๆ บางคนก็คงจะกินเจกัน

สมพร : เราก็ไม่ทันนึกถึง

อาริ : ขอบใจอภิรดีมากนะ ที่เสนอความคิดเห็นนี้ ถ้าไม่เช่นนั้นแล้วเพื่อน ๆ บางคนอาจจะไม่สามารถทานอาหารที่เราเตรียมไว้ได้ และอาหารก็คงจะเหลือ ซึ่งคงจะ

น้อยใจแฉ่เลยเพราะเราตั้งใจว่าจะทำเองเลยนะ ถ้าเช่นนั้นอภิริดีช่วยเสนอ
อาหารเจด้วยซิจะ...ว่าจะทำอะไรดี

อภิริดี : เราก็ไม่ได้ทานเจนะ..แต่เท่าที่เราเห็น ๆ เขานิยมทานกันก็คงจะเป็นก๋วยเตี๋ยว
ราดหน้าเจ และก็เตรียมผลไม้ไว้สักถาดหนึ่งแทนขนมหวาน

อารี : เราเห็นด้วยกับเธอจะ แล้วคนอื่นเห็นด้วยกับอภิริดีหรือปล่าวจะ

เพื่อน ๆ ทุกคน : เห็นด้วยจะ

อารี : ชอบใจมากนะจะ...อภิริดี...เธอเป็นคนที่รอบคอบดีจังเลยที่เสนอความคิดนี้
ตกลงเราจะเตรียมอาหารไว้ให้พร้อมเลยจะ แต่ขอให้เพื่อน ๆ ไปกันให้ได้จะ
นอกจากว่าถ้าใครติดธุระจริง ๆ ก็ไม่เป็นไร ชอบใจเพื่อน ๆ ทุกคนที่ช่วยออก
ความคิดเห็นในวันนี้ แล้ววันอาทิตย์พบกันที่บ้านเรานะ ตั้งแต่ 11.00 น.
เป็นต้นไป เราจะคอยนะจะ

บรรยาย อภิริดีเคยไปบ้านของอารีครั้งหนึ่งแต่นานมากแล้ว จึงเกรงว่าตนเองจะไปบ้าน
ของอารีไม่ถูก จึงตัดสินใจสอบถามเส้นทางไปบ้านของอารี

อภิริดี : อารีจะ...เราขอถามทางไปบ้านของเธอจะ เราเคยไปบ้านเธอแต่นานมากแล้ว
จึงไม่แน่ใจว่าจะไปบ้านของเธอถูกหรือปล่าว ช่วยอธิบายเส้นทางให้เราหน่อยสิ

อารี : ได้จะ (อารีอธิบายทางไปบ้านของตนให้กับอภิริดีฟัง)

ฉากที่ 2 ที่ร้านขายหนังสือดอกหญ้า วันอาทิตย์ที่ 8 กันยายน 2539 เวลา 10.00 น.

บรรยาย อภิริดี, กนกวรรณและมาลัยได้นัดพบกันที่ร้านขายหนังสือดอกหญ้า เพื่อจะได้
ไปบ้านของอารีด้วยกัน เมื่อถึงเวลานัดปรากฏว่ามาลัยยังไม่มา

อภิริดี : ทำไมมาลัยยังไม่มาถึงอีกนะ เมื่อวันศุกร์มาลัยยังบอกกับเราเลยว่าเขาจะมารอ
ก่อนเวลาเค้าจะไปแน่นอนเลย

กนกวรรณ : หรือมาลัยเค้าจะเปลี่ยนใจไม่ไป เพราะนี่ก็เลยเวลานัดมาแล้วนะ เอาอย่างนี้
ดีกว่า เรามาเสี่ยงโยนหัวโยนก้อยกันดีกว่า

อภิริดี : เราไม่เห็นด้วยนะ เราว่าน่าจะหาทางติดต่อไปหามาลัย เพื่อสอบถามว่าเค้า จะ
ไปกับเราหรือเปล่า แต่บ้านของมาลัยก็ไม่มีโทรศัพท์ติดต่อดีด้วยซิ

กนกวรรณ : แล้วเราจะทำอย่างไรกันดีละ

บรรยาย อภิริดีและกนกวรรณช่วยกันคิดหาทางแก้ปัญหา

อภิริดี : ฉันทึกได้แล้ว เราโทรไปหานที่ที่บ้านดีกว่า เพราะบ้านของนที่เค้าอยู่ใกล้ ๆ กับ
บ้านของมาลัย จะได้ให้คนที่เค้าช่วยไปถามมาลัยให้ไฉละ

กนกวรรณ : เยี่ยมมากอภิตี เธอนี่ฉลาดสมกับเป็นหัวหน้าชั้นจริง ๆ เลยนะ

บรรยาย อภิตีโทรติดต่อยังบ้านของนที จึงได้รับทราบว่ามีลายเป็นไขหวัด จึงไม่สามารถมาได้ และมาลัยก็ฝากขอโทษด้วย ดังนั้นอภิตีและกนกวรรณจึงเดินทางไปบ้านของอารี

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

<u>ครั้งที่</u>	10
<u>หัวข้อเรื่อง</u>	ความเชื่อมั่นในตนเอง
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	ฉันตัดสินใจถูกต้องแล้ว
<u>เวลา</u>	60 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น, การซักถามข้อสงสัย, การแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากบุคคลอื่น, สามารถแก้ปัญหาด้วยตนเอง, มีเหตุผลไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยปราศจากการไตร่ตรองและสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง

อุปกรณ์

1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง " ฉันตัดสินใจถูกต้องแล้ว "
2. วัสดุที่ใช้ประกอบการแสดงบทบาท เช่น โต๊ะ เก้าอี้

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเตรียมการ
 - 1.1 ผู้วิจัยนำเข้าสู่บทเรียน โดยบอกวัตถุประสงค์ของการใช้สถานการณ์จำลอง
 - 1.2 ผู้วิจัยเล่าสถานการณ์จำลองเรื่อง " ฉันตัดสินใจถูกต้องแล้ว " เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจรายละเอียดจากของสถานการณ์จำลอง
 - 1.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกผู้แสดงตามสถานการณ์จำลอง และให้นักเรียนศึกษาบทบาทตามที่ได้รับมอบหมาย
2. ขั้นดำเนินกิจกรรม
 - 2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงบทบาทตามที่ได้รับมอบหมาย
 - 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนสลับเปลี่ยนกันแสดงบทบาท
3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล ผู้วิจัยให้นักเรียนวิเคราะห์เกี่ยวกับความรู้สึก และบทบาทที่นักเรียนได้แสดงในสถานการณ์จำลอง
4. ขั้นสรุป
 - 4.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเองที่ได้รับจากสถานการณ์จำลอง
 - 4.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนเปรียบเทียบสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้กับชีวิตจริง
 - 4.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุป

4.4 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

สังเกตจากการแสดง การตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุปของนักเรียน

เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 10

เรื่อง "ฉันทัดสินใจถูกต้องแล้ว "

ฉากที่ 1 ในห้องเรียนวิชาสังคมศึกษา

บรรยาย ในวิชาสังคมศึกษา อาจารย์ลัดดาได้นำข่าวจากหนังสือพิมพ์มาอ่านให้นักเรียน ฟังเกี่ยวกับข่าวดาราสาวถ่ายภาพเปลือยเพื่อเก็บภาพไว้ดูเป็นการส่วนตัว แต่ปรากฏว่าถูกหนังสือพิมพ์นำรูปดังกล่าวของดาราสาวมาตีพิมพ์ ซึ่งสืบเนื่องมาจากขั้นตอนที่นำฟิล์มไปล้างและร้านถ่ายรูปได้นำฟิล์มม้วนนั้นไปทำสำเนาและอัดเป็นภาพออกมาหาผลประโยชน์ จึงทำให้เกิดเรื่องดังกล่าวขึ้น อาจารย์ลัดดาจึงให้นักเรียนอภิปรายกันในเรื่องนี้

อาจารย์ลัดดา : เพชรามีความคิดเห็นต่อเรื่องนี้อย่างไรคะ

เพชร : การที่มีการตีพิมพ์ภาพดังกล่าวออกมาถือว่าสื่อมวลชนทำหน้าที่ได้ดีที่สามารถสื่อข่าวออกมาทำให้ประชาชนได้ทราบว่าการบันเทิงในเวลานี้เริ่มมียาเสพติดชนิดยาไอซ์เข้ามาเสพกันในวงการศิลปินแล้ว

สมชาย : สื่อมวลชนทำหน้าที่ได้ดีทีเดียว ทำให้เราได้ทราบสภาพความเป็นจริงของคนในวงการบันเทิง

บรรยาย ขณะที่เพื่อน ๆ ได้แสดงความคิดเห็นอยู่นั้น ชลธิชามีความคิดเห็นที่แตกต่างออกไป ชลธิชาอยากแสดงความคิดเห็นที่ต่างไป แต่ก็รู้สึกไม่มั่นใจ เพราะกลัวว่าเพื่อน ๆ จะไม่เห็นด้วยกับตน แต่เมื่อคิดดูแล้วก็คิดว่าความคิดของตนเป็นอีกมุมมองหนึ่งที่ควรจะต้องแสดงความคิดเห็น ดังนั้นชลธิชาจึงตัดสินใจแสดงความคิดเห็นว่า..

ชลธิชา : จริงอยู่ที่สื่อมวลชนทำหน้าที่ในการแจ้งข่าวสารให้กับผู้อ่าน แต่เรามีความคิดว่า การนำภาพส่วนตัวอย่างนี้มาตีพิมพ์เป็นเรื่องไม่ถูกต้องนัก เพราะเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดการยั่วยวทางกามารมณ์ เห็นผู้หญิงซึ่งเป็นเพศแม่เป็นสินค้าคิดแต่จะเพิ่มยอดขาย ไม่ได้ระมัดระวังว่าการตีพิมพ์ดังกล่าวจะกระทบกระเทือนถึงสังคมส่วนรวม เท่ากับเป็นการทำลายศักดิ์ศรีของลูกผู้หญิงและยิ่งในช่วงนี้มีคดีข่มขืนมากขึ้นทุกวัน แทนที่สื่อมวลชนจะช่วยกันระมัดระวังกลับลงภาพที่เป็นการยั่วยวยิ่งขึ้นไปอีก

อาจารย์ลัดดา : แล้วคนอื่นล่ะคะ มีใครอยากจะแสดงความคิดเห็นอีกหรือไม่

บรรยาย ขณะที่อาจารย์ถามนั้น ชลธิชาก็เกิดปัญหาอยากจะถามข้อสงสัยเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว แต่ก็รู้สึกไม่มั่นใจที่จะซักถาม แต่ก็คิดขึ้นได้ว่าถ้าไม่ซักถามก็คงจะไม่ได้รับความรู้ จึงถามครูไปว่า

- ชลธิชา : อาจารย์คะ หนูอยากจะทราบว่าในกรณีนี้จะเอาความผิดต่อร้านถ่ายรูปและจากหนังสือพิมพ์ที่ลงข่าวดังกล่าวได้หรือไม่คะ
- อาจารย์ลัดดา : การกระทำของร้านอัดรูป และหนังสือพิมพ์ถือเป็นการละเมิดสิทธิส่วนตัวของเจ้าของภาพ ซึ่งเจ้าของภาพมีสิทธิฟ้องได้ เพราะทำให้เขาได้รับความเสียหาย สิ่งหนึ่งที่ครูอยากจะฝากไว้กับนักเรียนทุกคนคิดก็คือ การที่จะตัดสินใจทำอะไรลงไป ต้องพิจารณาให้รอบคอบ นึกถึงผลดีผลเสียที่จะได้รับและที่สำคัญจะต้องไม่ขัดต่อหลักจริยธรรมด้วย.. นักเรียนมีอะไรจะซักถามอะไรอีกหรือไม่คะ ถ้าไม่มีใครซักถาม เวลาที่เหลือครูจะให้นักเรียนเข้าห้องสมุดเพื่อหาข้อมูลในการรายงานตามที่ได้แบ่งไว้วันละคะ
- หัวหน้าชั้น : นักเรียนเคารพ
- น.ร.ทุกคน : ขอขอบคุณค่ะ คุณครู
- บรรยาย หลังเลิกเรียนชลธิชาชวนเพชรไปซื้อกับข้าวที่ตลาด ชลธิชาก็ไปเลือกผักหลายชนิดที่ร้านขายผัก เมื่อแม่ค้าคิดเงินปรากฏว่าเงินที่ชลธิชานำมาไม่พอจ่ายค่าผักสด ในตอนแรกชลธิชาคิดว่าจะกลับไปบ้านเพื่อขอเงินแม่แล้วจะกลับมาเอาของที่ซื้อไว้ แต่ก็คิดได้ว่าจะเสียเวลามาก จึงตัดสินใจบอกกับแม่ค้าไปว่า
- ชลธิชา : ทำยังไงดีล่ะ เรานำเงินมาไม่พอ
- เพชร : ถ้าอย่างนั้นก็กลับไปบ้านก่อนจะได้ไปเอาเงินมาจ่ายเค้าไงล่ะ
- ชลธิชา : (ในตอนแรกชลธิชาคิดว่าจะกลับไปบ้านตามที่เพชรบอก แต่ก็คิดว่าถ้าจะต้องกลับไปเอาเงินที่บ้านมาต้องเสียเวลามาก จึงตัดสินใจบอกกับแม่ค้าไปว่า..)
- : คุณน้าคะ คือหนูนำเงินมาไม่พอ จะขอนำเงินที่ขาดไปมาจ่ายในวันพรุ่งนี้ได้ไหมคะ
- แม่ค้า : ได้จ๊ะ เอาไปก่อนได้เลย
- ชลธิชา : ขอขอบคุณค่ะ (ชลธิชาก็ดีใจที่ตนเองตัดสินใจถูกต้อง)

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

<u>ครั้งที่</u>	11
<u>หัวข้อเรื่อง</u>	ความเชื่อมั่นในตนเอง
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	ของด้า 8 อย่าง
<u>เวลา</u>	60 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อให้ นักเรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น, การซักถามข้อสงสัย, การแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากบุคคลอื่น, สามารถแก้ปัญหาด้วยตนเอง, มีเหตุผลไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยปราศจากการไตร่ตรองและสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง

อุปกรณ์

1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง " ของด้า 8 อย่าง "
2. วัสดุที่ใช้ประกอบการแสดงบทบาท เช่น โต๊ะ เก้าอี้

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเตรียมการ
 - 1.1 ผู้วิจัยนำเข้าสู่บทเรียน โดยบอกวัตถุประสงค์ของการใช้สถานการณ์จำลอง
 - 1.2 ผู้วิจัยเล่าสถานการณ์จำลองเรื่อง " ของด้า 8 อย่าง " เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจรายละเอียดจากของสถานการณ์จำลอง
 - 1.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกผู้แสดงตามสถานการณ์จำลอง และให้นักเรียนศึกษาบทบาทตามที่ได้รับมอบหมาย
2. ขั้นดำเนินกิจกรรม
 - 2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงบทบาทตามที่ได้รับมอบหมาย
 - 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนสลับเปลี่ยนกันแสดงบทบาท
3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล ผู้วิจัยให้นักเรียนวิเคราะห์เกี่ยวกับความรู้สึก และบทบาทที่นักเรียนได้แสดงในสถานการณ์จำลอง
4. ขั้นสรุป
 - 4.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเองที่ได้รับจากสถานการณ์จำลอง
 - 4.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนเปรียบเทียบสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้กับชีวิตจริง
 - 4.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุป

4.4 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

สังเกตจากการแสดง การตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุปของนักเรียน

เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 11

เรื่อง “ ของดำ 8 อย่าง ”

ฉากที่ 1 ที่บ้านของจิราวรรณ

บรรยาย จิราวรรณมีเพื่อนบ้านที่สนิทซื่อสมฤทัย ในช่วงเย็นสมฤทัยมักจะมาทำการบ้านที่บ้านของจิราวรรณอยู่เป็นประจำ

สมฤทัย : จิราวรรณ! เรามีเรื่องด่วนจะเล่าให้เธอฟัง สำคัญมาก ๆ เลย

จิราวรรณ : มีอะไรเธอ เล่ามาสิ เราซักอยากรู้แล้วละ

สมฤทัย : น้าติ่มที่อยู่ข้างบ้านเรามาบอกว่าในว่าในปีนี้นะ คนที่มีชื่อที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะ จ.ส.ว กำลังมีเคราะห์ร้ายถึงขั้นเสียชีวิตเลยละ แต่อย่าเพิ่งตกใจนะ เพราะยังพอมีทางออกเพื่อทำการสะเดาะห์เคราะห์ต่ออายุ โดยการนำของดำ 8 อย่างมาไหว้กลางแจ้งทุกคืนวันพุธ แล้วชีวิตก็จะดีขึ้น จะรอดพ้นจากสิ่งที่ไม่ดีทั้งหลายทั้งปวง

จิราวรรณ : แล้วเธอมีความคิดอย่างไรละ

สมฤทัย : เราฟังแล้วก็รู้สึกกลัวมาก ๆ เลย ตั้งใจว่าวันพุธนี้เราจะต้องไปหาซื้อของดำ 8 อย่าง เค้านะแนะนำให้ซื้อไก่ดำ, เขากวีย, ขนเมเปี้ยกปูน, ถั่วดำ, โดนัทรสกาแพโอเลี้ยง, ข้าวเหนียวดำ, เหล้าเซียงซุน คงต้องใช้เงินมาก สงสัยเงินที่เคยหยอดออมสินไว้คงหมดคราวนี้แน่เลย แต่เราก็จะทำนะเพื่อความสบายใจของตัวเอง และเราก็อยากให้เธอทำการสะเดาะห์เคราะห์ด้วยกันจะได้สบายใจไ้ละ

จิราวรรณ : ขอให้เราคิดดูก่อนนะ...รีบทำการบ้านดีกว่า การบ้านเราเยอะมากเลยกว่าจะทำเสร็จคงจะดีกมากเลยวันนี้

ฉากที่ 2 ห้องนอนของจิราวรรณ

บรรยาย จิราวรรณอดนำเอาคำพูดที่ฤทัยพูดไว้เมื่อตอนเย็นมาคิดไม่ได้ เธอกำลังลังเลใจว่าเธอควรจะปฏิบัติตามที่ฤทัยบอกดีหรือไม่

จิราวรรณ : (พุดกับตนเอง) เราควรจะเชื่อสมฤทัยดีหรือปล่าวนะ ถ้าเราตัดสินใจไปซื้อของดำมา 8 อย่างเพื่อที่จะนำไปไหว้เพื่อเป็นการสะเดาะห์เคราะห์ให้รอดพ้นจากอันตราย แต่เอ..แล้วใครจะสามารถประกันได้ละว่าถ้าไหว้แล้วจะรอดพ้นจากอันตราย แต่ที่แน่ ๆ เราจะต้องหาเงินจำนวนมากเพื่อไปซื้อของมาไหว้ แล้วเราจะไปหาเงินมาจากไหนกันละ โอ๊ย! แค่นี้ก็ปวดหัวแล้ว ไม่คิดดีกว่าลงไปดูทีวีข้างล่างกับพี่จิรพัฒน์ดีกว่า

ฉากที่ 3 ห้องนั่งเล่นบ้านของจิราวรรณ

จิรพัฒน์ : จิราวรรณ มาดูข่าวด้วยกันซิ

จิราวรรณ : ค่ะ

บรรยาย จิราวรรณนั่งลงดูทีวีกับจิรพัฒน์ ซึ่งกำลังมีรายงานข่าวจากโทรทัศน์ช่อง 11 อยู่ (ผู้รายงานข่าว) “ ช่วงนี้เนื่องจากมีข่าวออกมาเกี่ยวกับการสะเดาะห์เคราะห์ด้วยของดำ 8 อย่าง ทำให้ประชาชนให้ความสนใจกันอย่างมาก พ่อค้า,แม่ค้าจึงได้จัดเตรียมของดำเอาไว้ขาย เป็นชุด ๆ ซึ่งก็ได้รับการต้อนรับจากประชาชนผู้เชื่อเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นอย่างมาก แต่ราคาของที่จัดเตรียมไว้ขายก็มีราคาสูงมากโดยเฉพาะไก่ดำที่มีการตั้งราคาขายสูงถึงตัวละ 400 บาท ทางทีมงานข่าวของเราจึงอยากจะฝากข่าวนี้ให้กับท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ได้ช่วยตรวจสอบราคาสินค้าตามท้องตลาดกันด้วยว่าประชาชนกำลังถูกเอาเปรียบอยู่หรือไม่ และสำหรับประชาชนทุกท่านก็ควรจะได้วิเคราะห้กันด้วยว่าการตัดสินใจซื้อของดังกล่าวเพื่อจะทำการสะเดาะห์เคราะห์นั้น จะทำให้รอดพ้นจากความทุกข์หรือจะทำให้เป็นทุกข์มากขึ้นที่จะต้องเสียเงินมากมายขนาดนั้น ”

จิราวรรณ : แสดงว่าข่าวนี้ดังมากเลยที่ วันนี้สมฤทัยก็มาเล่าให้หนูฟัง แล้วก็เตือนให้หนูทำการสะเดาะห์เคราะห์ด้วย แต่หนูยังลังเลอยู่เลย เค้าบอกว่าให้ผู้ที่มีชื่อที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะ จ,ส,ว ทำการสะเดาะห์เคราะห์จะได้รอดพ้นจากอันตราย

จิรพัฒน์ : อ้าว! แล้วเรามีความคิดเห็นอย่างไรละ

จิราวรรณ : หนูคิดแล้วนะ ได้ลองพิจารณาไตร่ตรองถึงข้อดี-ข้อเสีย แล้วก็มีความคิดว่า ข้อดีก็คือถ้าเราเชื่อความคิดนี้ เราคงจะรู้สึกสบายใจขึ้นถ้าเราทำการไหว้ แต่สำหรับข้อเสีย / ข้อแรก - หนูจะต้องไปขอเงินคุณแม่มาเพื่อจะไปซื้อของมาไหว้ เพราะลำพังเงินที่เก็บในกระป๋องออมสินก็คงจะไม่พอซื้อแน่ๆเลย / ข้อที่สอง หนูยังคิดไม่ออกเลยว่าใครจะมาประกันได้ว่าถ้าหนูไหว้แล้วหนูจะรอดพ้นจากอันตรายทั้งหลายทั้งปวงได้ / ข้อที่สาม - ถ้าหนูตัดสินใจไหว้ หนูก็จะกลายเป็นอีกคนหนึ่งที่ทำให้พ่อค้า,แม่ค้าเค้าได้ใจค้ากำไรเกินควร และถือโอกาสขึ้นราคาสินค้าในราคาที่สูงเกินไป ซึ่งพอได้คิดแล้วก็เห็นว่าข้อดีมีน้อยกว่าข้อเสีย หนูก็เลยคิดว่าหนูจะไม่ไหว้ และก็มีความคิดว่าถ้าเราทำในสิ่งที่ดี ไม่ประมาท ก็ไม่น่าจะเกิดอันตรายใด ๆ แต่หนูก็ไม่ได้ตำหนิคนที่เขาไหว้หรอกนะ เพราะทุกคนต่างก็มีความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ แตกต่างกันไป เพียงแต่ถ้าจะทำอะไรแล้วไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อนก็ทำไป พี่เห็นด้วยมั๊ยคะ

ชลธิชา : อาจารย์คะ หนูอยากจะทราบว่าในกรณีนี้จะเอาความผิดต่อร้านถ่ายรูปและปัญหาด้วยเหตุผลเป็นสิ่งที่ดี เราควรจะเชื่อในสิ่งที่เราสามารถจะพิสูจน์ได้ ก็เราเป็นคนรุ่นใหม่ี่จริงมัย

จิราวรรณ : ใช่ค่ะเราเป็นคนรุ่นใหม่ (หัวเราะ)

ฉากที่ 4 ที่ห้องสมุดของโรงเรียน ในเวลาเช้าก่อนเข้าห้องเรียน

บรรยาย สมฤทัยเดินไปหาจิราวรรณที่กำลังนั่งอ่านหนังสืออยู่ในห้องสมุด

สมฤทัย : เราจัดการทำพิธีสะเดาะเคราะห์ต่ออายุมาแล้วละ แล้วเธอละ ตกลงจะทำด้วยหรือป่าว

จิราวรรณ : เราคงจะไม่ทำหรอกนะ เรามีเหตุผลอยู่หลายข้อ แต่ที่สำคัญที่สุดก็คือ เราอยากจะทำเงินที่เราเก็บไว้มาซื้อหนังสือพจนานุกรมไว้ใช้ เพราะเราตั้งใจเอาไว้มานานแล้ว ถ้าคิดว่าเรานำเงินไปทำพิธีดังกล่าว เราก็คงจะไม่ได้ทำในสิ่งที่เราตั้งใจไว้ และแทนที่เราจะเกิดความรู้สึกสบายใจที่ได้ทำพิธี เราคิดว่าเราคงเป็นทุกข์หนักไปกว่าเดิมอีก

บรรยาย จิราวรรณรู้สึกเป็นห่วงสมฤทัย และคิดว่าสมฤทัยคงต้องใช้เงินจำนวนมากในการทำพิธีสะเดาะเคราะห์ แต่ด้วยความที่เป็นห่วงเพื่อนจึงตัดสินใจถามสมฤทัย

จิราวรรณ : เธอคงใช้เงินไปกับการซื้อของไหว้มากเลยใช่มั้ย

สมฤทัย : ก็ใช้เงินจากที่เก็บออมสินไว้มากทีเดียว ตอนนี้เหลือเงินอีกเพียง 50 กว่าบาท เราคงจะไม่มีเงินไปซื้อหนังสือพจนานุกรมแล้วละ และก็คงจะต้องเก็บเงินอีกนานกว่าจะนำไปซื้อพจนานุกรมเล่มใหม่ได้

จิราวรรณ : ไม่เป็นไรหรอกนะ ถ้าเธอจะต้องใช้ก็มายืมจากเราไปก็ได้

สมฤทัย : เธอเป็นเพื่อนที่ดีต่อเราเสมอเลยนะ จิราวรรณ

จิราวรรณ : (ยิ้ม) ก็เราเป็นเพื่อนกันนี่จ๊ะ มีอะไรก็ต้องช่วยเหลือกัน

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

ครั้งที่	12
หัวข้อเรื่อง	ปัจฉิมนิเทศ
ชื่อกิจกรรม	ความเชื่อมั่นในตนเองของฉัน
เวลา	60 นาที
จุดมุ่งหมาย	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเอง, ประโยชน์ของการมีความเชื่อมั่นในตนเอง ตลอดจนแนวทางการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองที่ได้รับการเรียนรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน 2. เพื่อให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นในการเข้าร่วมรับการใช้สถานการณ์จำลอง

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเอง, ประโยชน์ของการมีความเชื่อมั่นในตนเอง
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนบอกถึงแนวทางการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองและการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมในสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้บอก
3. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้แสดงความคิดเห็นในการเข้าร่วมรับการใช้สถานการณ์จำลอง
4. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณนักเรียนและกล่าวปิดการใช้สถานการณ์จำลอง

การประเมินผล

สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นและการอภิปรายซักถามของนักเรียน

โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกันระหว่างนักเรียนและผู้ให้คำปรึกษากับนักเรียน 2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวัตถุประสงค์ของวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง 3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีดำเนินการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม บทบาทและหน้าที่ของนักเรียน ตลอดจนช่วงเวลา ระยะเวลา จำนวนครั้ง และสถานที่ที่ใช้การเข้าร่วมกิจกรรม	1. ใช้กิจกรรม "พบกันครั้งแรก" เป็นสื่อในการสร้างความคุ้นเคยกัน โดยมีวิธีการเล่นดังนี้ 1.1 ผู้ให้คำปรึกษาแจกป้ายชื่อให้นักเรียนแต่ละคน โดยนักเรียนจะไม่ได้รับป้ายชื่อของตนเอง แต่จะได้รับป้ายชื่อของคนอื่น 1.2 ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายวิธีเล่นเกมว่า ภายในเวลา 5 นาที ให้นักเรียนหาเพื่อนที่มีชื่อตรงกับป้ายชื่อที่ตนได้รับแล้วติดป้ายชื่อนั้นให้เพื่อน จากนั้นให้นักเรียนคุยกันระหว่างสองคนเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของแต่ละฝ่าย พยายามจำข้อมูลให้แม่นยำที่สุด 1.3 เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามวิธีเล่นเกม จนเข้าใจ จากนั้นเริ่มเล่นเกม 1.4 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคน แนะนำเพื่อนที่ตนพูดคุยด้วย 1.5 ผู้ให้คำปรึกษาสนทนากับนักเรียนในกลุ่มเพื่อให้เกิดความเป็นกันเองมากขึ้น 2. เมื่อบรรยากาศในกลุ่มมีความอบอุ่นเป็นกันเองและทุกคนรู้จักกันดีแล้ว ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์และวิธีดำเนินการของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม บทบาทและหน้าที่ของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม
2	ความเชื่อมั่นในตนเอง : ความรู้สึกมั่นใจในการกล้าแสดงความคิดเห็น	เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจในการกล้าแสดงความคิดเห็น	ในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มครั้งที่ 2 - 11 มีวิธีดำเนินการเป็นขั้นตอนทุกครั้ง ดังนี้ 1. <u>ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา</u> 1.1 ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษา

โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
3	ความเชื่อมั่นในตนเอง: ความรู้สึกมั่นใจในการกล้าซักถามข้อสงสัย	เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจในการกล้าซักถามข้อสงสัย	1.2 ผู้ให้คำปรึกษาแจ้งให้นักเรียนทุกคนทราบว่า ในการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนทุกคน จะไม่นำสิ่งที่ได้ปรึกษาหารือกันไปเปิดเผย
4	ความเชื่อมั่นในตนเอง: ความรู้สึกมั่นใจในการกล้าแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากบุคคลอื่น	เพื่อให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากบุคคลอื่น	2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ก่อนที่ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนเสนอเรื่องราวหรือปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง ผู้ให้คำปรึกษาจะแจ้งให้นักเรียนทราบว่า เมื่อนักเรียนคนใดคนหนึ่งเสนอหรือพูดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ขอให้นักเรียนในกลุ่มแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และช่วยกันหาแนวทางในการแก้ปัญหานั้น ๆ ก่อนที่นักเรียนคนอื่น ๆ จะนำเรื่องอื่น ๆ มาปรึกษาต่อไป
5	ความเชื่อมั่นในตนเอง: ความรู้สึกมั่นใจในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง	เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง	ผู้ให้คำปรึกษากล่าวกับนักเรียนในกลุ่มว่า นักเรียนทุกคนควรจะเสนอความคิดเห็น ความรู้สึก ไม่ต้องกลัว ไม่ต้องประหม่า ถึงแม้ว่าจะไม่คอยแน่ใจนัก แต่ขอให้นักเรียนพูดด้วยความจริงใจ
6	ความเชื่อมั่นในตนเอง: มีเหตุผล ไม่คล้อยตามผู้อื่น โดยปราศจากการไตร่ตรอง	เพื่อให้นักเรียนมีเหตุผล ไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยปราศจากการไตร่ตรอง	ผู้ให้คำปรึกษาแจ้งให้นักเรียนในกลุ่มทราบว่า การที่ผู้ให้คำปรึกษามาอยู่ ณ ที่นี้ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน ไม่ได้ต้องการจะมาบอกหรือมาสั่งให้นักเรียนทำตามหรือปฏิบัติตาม แต่ต้องการให้นักเรียนพิจารณาหาแนวทาง ในการให้ความช่วยเหลือกันและกัน หากนักเรียนในกลุ่มต้องการให้ผู้ให้คำปรึกษาช่วยเหลือ ผู้ให้คำปรึกษาก็จะพยายามให้ความช่วยเหลือโดยไม่
7	ความเชื่อมั่นในตนเอง: ความรู้สึกมั่นใจในการตัดสินใจได้ด้วยตนเอง	เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจในการตัดสินใจได้ด้วยตนเอง	ให้กระทบกระเทือนสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น
8-11	ความเชื่อมั่นในตนเอง	เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกเชื่อมั่นในการแสดงความคิดเห็น	2.1 ผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนใน

โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
		การซักถามข้อสงสัย, การแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากบุคคลอื่น, สามารถแก้ปัญหาด้วยตนเอง, มีเหตุผลไม่คล้อยตามผู้อื่น โดยปราศจากการไตร่ตรอง และสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง	กลุ่ม กล่าวถึงเรื่องราวหรือปัญหาต่าง ๆ ที่นักเรียนต้องการปรึกษาหารือ หรือต้องการทราบแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ๆ เพื่อให้ นักเรียนได้สามารถตัดสินใจ และแก้ไข ปัญหาเรื่องราวที่ประสบต่อไป 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องราว หรือปัญหาที่นักเรียนคนใดคนหนึ่งเสนอขึ้นมา นักเรียนในกลุ่มควรจะเห็นความสำคัญ ในเรื่องราวหรือปัญหาของเพื่อนนักเรียน และพยายามช่วยเหลือกันและกันในการแก้ปัญหา นั้น ๆ ในการให้คำปรึกษา นักเรียนในกลุ่ม จะต้องช่วยกันหาแนวทางแก้ไขปัญห ของเพื่อนที่ละคน จากนั้นจึงให้เพื่อนคนอื่น ๆ ในกลุ่มเสนอปัญหาต่อไป ซึ่งนักเรียนจะสามารถ เสนอปัญหาได้ 2 - 3 คน ต่อการให้คำปรึกษา 1 ครั้ง จากการมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม คาดว่าจะช่วยให้นักเรียนแต่ละคนรู้จักตนเองมากขึ้น กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าเสนอแนะ และสามารถโอนอ่อนผ่อนตามแก่เพื่อน ๆ อย่างมีเหตุผล ยินดีให้ความช่วยเหลือเพื่อนสมาชิก ซึ่งช่วยให้บรรยากาศภายในกลุ่มมีความเป็นกันเองมากขึ้น 3. <u>ขั้นยุติการให้คำปรึกษา</u> 3.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปปัญหาต่าง ๆ และแนวทางแก้ไข 3.2 ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม ให้กำลังใจ

โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
12	ปัจฉิมนิเทศ	1.เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเอง ประโยชน์ของการมีความเชื่อมั่นในตนเอง ตลอดจนแนวทางการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองที่ได้รับจากการเรียนรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน 2.เพื่อให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นในการเข้าร่วมรับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม	และช่วยหาแนวทางปฏิบัติต่อไป 3.3 ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายนักเรียนในการให้คำปรึกษาในครั้งต่อไป 1. ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเอง ประโยชน์ของการมีความเชื่อมั่นในตนเอง 2. ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนบอกถึงแนวทางการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองและการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติมในสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้บอก 3. ผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้แสดงความคิดเห็นในการเข้าร่วมรับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม 4. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวปิดการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

หมายเหตุ

การทดลองแต่ละครั้งใช้เวลา 60 นาที

โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

<u>ครั้งที่</u>	1
<u>หัวข้อ</u>	ปฐมนิเทศ
<u>เวลา</u>	60 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกันระหว่างนักเรียน และผู้ให้คำปรึกษากับนักเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวัตถุประสงค์ของวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง
3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีการดำเนินการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม บทบาทหน้าที่ของนักเรียน ตลอดจนช่วงเวลา ระยะเวลา จำนวนครั้ง และสถานที่ที่ใช้ในการเข้าร่วมกิจกรรม

อุปกรณ์ ป้ายชื่อนักเรียนทุกคน

วิธีดำเนินการ

1. ใช้กิจกรรม " พบกันครั้งแรก " เป็นสื่อในการสร้างความคุ้นเคยกัน โดยมีวิธีการเล่น ดังนี้
 - 1.1 ผู้ให้คำปรึกษาแจกป้ายชื่อนักเรียนแต่ละคน โดยนักเรียนจะไม่ได้รับป้ายชื่อของตนเอง แต่จะได้รับป้ายชื่อของผู้อื่น
 - 1.2 ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายวิธีการเล่นเกมว่า ภายใน 5 นาที ให้นักเรียนหาเพื่อนที่มีป้ายชื่อตรงกับป้ายชื่อที่ตนได้รับแล้วติดป้ายชื่อนั้นให้เพื่อน จากนั้นให้นักเรียนคุยกันระหว่างสองคนเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของแต่ละฝ่าย พยายามจำข้อมูลให้แม่นยำที่สุด
 - 1.3 เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามวิธีการเล่นเกมจนเข้าใจ จากนั้นเริ่มเล่นเกม
 - 1.4 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนแนะนำเพื่อนที่ตนพูดคุยด้วย
 - 1.5 ผู้ให้คำปรึกษาสนทนากับนักเรียนในกลุ่มเพื่อให้เกิดความเป็นกันเองมากขึ้น
2. เมื่อบรรยากาศในกลุ่มมีความอบอุ่นเป็นกันเอง และทุกคนรู้จักกันดีแล้ว ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการของการให้คำปรึกษา บทบาท หน้าที่ของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมตลอดจนช่วงเวลา ระยะเวลา จำนวนครั้ง และสถานที่ที่ใช้ในการร่วมกิจกรรม

การประเมินผล

สังเกตจากการมีส่วนร่วมในกลุ่มและการอภิปรายซักถามของนักเรียน

<u>ครั้งที่</u>	2
<u>หัวเรื่อง</u>	ความเชื่อมั่นในตนเอง : ความรู้สึกมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น
<u>เวลา</u>	60 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น
<u>วิธีดำเนินการ</u>	

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา

1.1 ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง

1.2 ผู้ให้คำปรึกษาแจ้งให้นักเรียนทุกคนทราบว่า ในการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง

ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนทุกคนจะไม่นำสิ่งที่ได้ปรึกษาหารือกันไปเปิดเผย

2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

ก่อนที่ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนเสนอเรื่องราวหรือปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง ผู้ให้คำปรึกษาจะแจ้งให้นักเรียนทราบว่า เมื่อนักเรียนคนใดคนหนึ่งเสนอหรือพูดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ขอให้นักเรียนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นความรู้สึกและช่วยกันหาแนวทางในการแก้ปัญหา นั้น ๆ ก่อนที่นักเรียนคนอื่น ๆ จะนำเรื่องอื่น ๆ มาปรึกษาต่อไป

ผู้ให้คำปรึกษากล่าวกับนักเรียนในกลุ่มว่า นักเรียนทุกคนควรจะเสนอความคิด ความรู้สึก ไม่ต้องกลัว ไม่ต้องประหม่า ถึงแม้ว่าจะไม่ค่อยแน่ใจนัก แต่ขอให้นักเรียนพูดด้วยความจริงใจ

ผู้ให้คำปรึกษาแจ้งให้นักเรียนในกลุ่มทราบว่า การที่ผู้ให้คำปรึกษามาอยู่ ณ ที่นี้ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน ไม่ได้ต้องการจะมาบอกหรือมาสั่งให้นักเรียนทำตามหรือปฏิบัติตาม แต่ต้องการให้นักเรียนพิจารณาหาแนวทางในการให้ความช่วยเหลือกันและกัน หากนักเรียนในกลุ่มต้องการให้ผู้ให้คำปรึกษาช่วยเหลือ ผู้ให้คำปรึกษาก็จะพยายามให้ความช่วยเหลือโดยไม่ให้กระทบกระเทือนสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น

2.1 ผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่ม กล่าวถึงเรื่องราวหรือปัญหาต่าง ๆ ที่นักเรียนต้องการปรึกษาหารือ หรือต้องการทราบแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ๆ เพื่อให้นักเรียนได้สามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาระหว่างที่ประสบต่อไป

2.2 ผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องราวหรือปัญหาที่นักเรียนคนใดคนหนึ่งเสนอขึ้นมา นักเรียนในกลุ่มควรจะเห็นความสำคัญในเรื่องราวหรือปัญหาของเพื่อนนักเรียน และพยายามช่วยเหลือกันและกันในการแก้ปัญหานั้น ๆ

ในการให้คำปรึกษา นักเรียนในกลุ่มจะต้องช่วยกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาของเพื่อนทีละคน จากนั้นจึงให้เพื่อนคนอื่น ๆ ในกลุ่มเสนอปัญหาต่อไป ซึ่งนักเรียนจะเสนอปัญหาได้ประมาณ

2 - 3 คน ต่อการให้คำปรึกษาหนึ่งครั้ง

จากการมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม คาดว่าจะช่วยให้นักเรียนแต่ละคนรู้จักตนเองมากขึ้น ยอมรับตนเองและบุคคลอื่นมากขึ้น กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าเสนอแนะ และสามารถโอนอ่อนผ่อนตามแก่เพื่อน ๆ อย่างมีเหตุผล ยินดีให้ความช่วยเหลือเพื่อนสมาชิก ซึ่งช่วยให้บรรยากาศภายในกลุ่มมีความเป็นกันเองมากขึ้น

2.3 เมื่อจบประเด็นปัญหาของนักเรียนแต่ละคน ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนที่เสนอเรื่องราวหรือปัญหานั้นสรุปถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้และแนวทางแก้ไข ตลอดจนให้นักเรียนคนอื่น ๆ ให้กำลังใจแก่นักเรียนคนนั้น

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

3.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปปัญหาต่าง ๆ และแนวทางแก้ไข

3.2 ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม ให้กำลังใจและช่วยหาแนวทางปฏิบัติต่อไป

3.3 ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายนักเรียนในการให้คำปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตจากการมีส่วนร่วมในกลุ่มและการอภิปรายซักถามของนักเรียน

โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

<u>ครั้งที่</u>	3
<u>หัวข้อ</u>	ความเชื่อมั่นในตนเอง : ความรู้สึกมั่นใจในการซักถามข้อสงสัย
<u>เวลา</u>	60 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจในการซักถามข้อสงสัย
<u>วิธีดำเนินการ</u>	

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา

1.1 ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง

1.2 ผู้ให้คำปรึกษาแจ้งให้นักเรียนทุกคนทราบว่า ในการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง

ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนทุกคนจะไม่นำสิ่งที่ได้ปรึกษาหารือกันไปเปิดเผย

2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

ก่อนที่ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนเสนอเรื่องราวหรือปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง ผู้ให้คำปรึกษาจะแจ้งให้นักเรียนทราบว่า เมื่อนักเรียนคนใดคนหนึ่งเสนอหรือพูดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ขอให้นักเรียนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นความรู้สึกและช่วยกันหาแนวทางในการแก้ปัญหา นั้น ๆ ก่อนที่นักเรียนคนอื่น ๆ จะนำเรื่องอื่น ๆ มาปรึกษาต่อไป

ผู้ให้คำปรึกษากล่าวกับนักเรียนในกลุ่มว่า นักเรียนทุกคนควรจะเสนอความคิด ความรู้สึก ไม่ต้องกลัว ไม่ต้องประหม่า ถึงแม้ว่าจะไม่ค่อยแน่ใจนัก แต่ขอให้นักเรียนพูดด้วยความจริงใจ

ผู้ให้คำปรึกษาแจ้งให้นักเรียนในกลุ่มทราบว่า การที่ผู้ให้คำปรึกษามาอยู่ ณ ที่นี้ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน ไม่ได้ต้องการจะมาบอกหรือมาสั่งให้นักเรียนทำตามหรือปฏิบัติตาม แต่ต้องการให้นักเรียนพิจารณาหาแนวทางในการให้ความช่วยเหลือกันและกัน หากนักเรียนในกลุ่มต้องการให้ผู้ให้คำปรึกษาช่วยเหลือ ผู้ให้คำปรึกษาก็จะพยายามให้ความช่วยเหลือโดยไม่ให้กระทบกระเทือนสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น

2.1 ผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่ม กล่าวถึงเรื่องราวหรือปัญหาต่าง ๆ ที่นักเรียนต้องการปรึกษาหารือ หรือต้องการทราบแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ๆ เพื่อให้นักเรียนได้สามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาเรื่องราวที่ประสบต่อไป

2.2 ผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องราวหรือปัญหาที่นักเรียนคนใดคนหนึ่งเสนอขึ้นมา นักเรียนในกลุ่มควรจะเห็นความสำคัญในเรื่องราวหรือปัญหาของเพื่อนนักเรียน และพยายามช่วยเหลือกันและกันในการแก้ปัญหานั้น ๆ

ในการให้คำปรึกษา นักเรียนในกลุ่มจะต้องช่วยกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาของเพื่อนทีละคน จากนั้นจึงให้เพื่อนคนอื่น ๆ ในกลุ่มเสนอปัญหาต่อไป ซึ่งนักเรียนจะเสนอปัญหาได้ประมาณ

2 - 3 คน ต่อการให้คำปรึกษาหนึ่งครั้ง

จากการมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม คาดว่าจะช่วยให้นักเรียนแต่ละคนรู้จักตนเองมากขึ้น ยอมรับตนเองและบุคคลอื่นมากขึ้น กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าเสนอแนะ และสามารถโอนอ่อนผ่อนตามแก่เพื่อน ๆ อย่างมีเหตุผล ยินดีให้ความช่วยเหลือเพื่อนสมาชิก ซึ่งช่วยให้บรรยากาศภายในกลุ่มมีความเป็นกันเองมากขึ้น

2.3 เมื่อจบประเด็นปัญหาของนักเรียนแต่ละคน ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนที่เสนอเรื่องราวหรือปัญหานั้นสรุปถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้และแนวทางแก้ไข ตลอดจนให้นักเรียนคนอื่น ๆ ให้กำลังใจแก่นักเรียนคนนั้น

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

3.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปปัญหาต่าง ๆ และแนวทางแก้ไข

3.2 ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม ให้กำลังใจและช่วยหาแนวทางปฏิบัติต่อไป

3.3 ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายนักเรียนในการให้คำปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตจากการมีส่วนร่วมในกลุ่มและการอภิปรายซักถามของนักเรียน

โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

<u>ครั้งที่</u>	4
<u>หัวข้อ</u>	ความเชื่อมั่นในตนเอง : ความรู้สึกมั่นใจในการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากบุคคลอื่น
<u>เวลา</u>	60 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจในการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากบุคคลอื่น

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา

1.1 ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง

1.2 ผู้ให้คำปรึกษาแจ้งให้นักเรียนทุกคนทราบว่า ในการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง

ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนทุกคนจะไม่นำสิ่งที่ได้ปรึกษาหารือกันไปเปิดเผย

2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

ก่อนที่ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนเสนอเรื่องราวหรือปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง ผู้ให้คำปรึกษาจะแจ้งให้นักเรียนทราบว่า เมื่อนักเรียนคนใดคนหนึ่งเสนอหรือพูดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ขอให้เรียนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นความรู้สึกและช่วยกันหาแนวทางในการแก้ปัญหา นั้น ๆ ก่อนที่นักเรียนคนอื่น ๆ จะนำเรื่องอื่น ๆ มาปรึกษาต่อไป

ผู้ให้คำปรึกษากล่าวกับนักเรียนในกลุ่มว่า นักเรียนทุกคนควรจะเสนอความคิด ความรู้สึก ไม่ต้องกลัว ไม่ต้องประหม่า ถึงแม้ว่าจะไม่ค่อยแน่ใจนัก แต่ขอให้เรียนพูดด้วยความจริงใจ

ผู้ให้คำปรึกษาแจ้งให้นักเรียนในกลุ่มทราบว่า การที่ผู้ให้คำปรึกษามาอยู่ ณ ที่นี้ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน ไม่ได้ต้องการจะมาบอกหรือมาสั่งให้นักเรียนทำตามหรือปฏิบัติตาม แต่ต้องการให้นักเรียนพิจารณาหาแนวทางในการให้ความช่วยเหลือกันและกัน หากนักเรียนในกลุ่มต้องการให้ผู้ให้คำปรึกษาช่วยเหลือ ผู้ให้คำปรึกษาก็จะพยายามให้ความช่วยเหลือโดยไม่ให้กระทบกระเทือนสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น

2.1 ผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่ม กล่าวถึงเรื่องราวหรือปัญหาต่าง ๆ ที่นักเรียนต้องการปรึกษาหารือ หรือต้องการทราบแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ๆ เพื่อให้เรียนสามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาเรื่องราวที่ประสบต่อไป

2.2 ผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มแสดงความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องราวหรือปัญหาที่นักเรียนคนใดคนหนึ่งเสนอขึ้นมา นักเรียนในกลุ่มควรจะเห็นความสำคัญในเรื่องราวหรือปัญหาของเพื่อนนักเรียน และพยายามช่วยเหลือกันและกันในการแก้ปัญหา นั้น ๆ ในการให้คำปรึกษา นักเรียนในกลุ่มจะต้องช่วยกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาของเพื่อนทีละคน จากนั้นจึงให้เพื่อนคนอื่น ๆ ในกลุ่มเสนอปัญหาต่อไป ซึ่งนักเรียนจะเสนอปัญหาได้ประมาณ 2 - 3 คน ต่อการให้คำปรึกษาหนึ่งครั้ง

จากการมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม คาดว่าจะช่วยให้นักเรียนแต่ละคนรู้จักตนเองมากขึ้น ยอมรับตนเองและบุคคลอื่นมากขึ้น กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าเสนอแนะ และสามารถโอนอ่อนผ่อนตามแก่เพื่อน ๆ อย่างมีเหตุผล ยินดีให้ความช่วยเหลือเพื่อนสมาชิก ซึ่งช่วยให้บรรยากาศภายในกลุ่มมีความเป็นกันเองมากขึ้น

2.3 เมื่อจบประเด็นปัญหาของนักเรียนแต่ละคน ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนที่เสนอเรื่องราวหรือปัญหานั้นสรุปถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้และแนวทางแก้ไข ตลอดจนให้นักเรียนคนอื่น ๆ ให้กำลังใจแก่นักเรียนคนนั้น

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

- 3.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปปัญหาต่าง ๆ และแนวทางแก้ไข
- 3.2 ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม ให้กำลังใจและช่วยหาแนวทางปฏิบัติต่อไป
- 3.3 ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายนักเรียนในการให้คำปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตจากการมีส่วนร่วมในกลุ่มและการอภิปรายซักถามของนักเรียน

โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

<u>ครั้งที่</u>	5
<u>หัวข้อ</u>	ความเชื่อมั่นในตนเอง : ความรู้สึกมั่นใจในความสามารถในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง
<u>เวลา</u>	60 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจในความสามารถในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง
<u>วิธีดำเนินการ</u>	

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา

1.1 ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง

1.2 ผู้ให้คำปรึกษาแจ้งให้นักเรียนทุกคนทราบว่า ในการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง

ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนทุกคนจะไม่นำสิ่งที่ได้ปรึกษาหารือกันไปเปิดเผย

2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

ก่อนที่ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนเสนอเรื่องราวหรือปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง ผู้ให้คำปรึกษาจะแจ้งให้นักเรียนทราบว่า เมื่อนักเรียนคนใดคนหนึ่งเสนอหรือพูดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ขอให้นักเรียนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นความรู้สึกและช่วยกันหาแนวทางในการแก้ปัญหา นั้น ๆ ก่อนที่นักเรียนคนอื่น ๆ จะนำเรื่องอื่น ๆ มาปรึกษาต่อไป

ผู้ให้คำปรึกษากล่าวกับนักเรียนในกลุ่มว่า นักเรียนทุกคนควรจะเสนอความคิด ความรู้สึก ไม่ต้องกลัว ไม่ต้องประหม่า ถึงแม้ว่าจะไม่ค่อยแน่ใจนัก แต่ขอให้นักเรียนพูดด้วยความจริงใจ

ผู้ให้คำปรึกษาแจ้งให้นักเรียนในกลุ่มทราบว่า การที่ผู้ให้คำปรึกษามาอยู่ ณ ที่นี้ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน ไม่ได้ต้องการจะมาบอกหรือมาสั่งให้นักเรียนทำตามหรือปฏิบัติตาม แต่ต้องการให้นักเรียนพิจารณาหาแนวทางในการให้ความช่วยเหลือกันและกัน หากนักเรียนในกลุ่มต้องการให้ผู้ให้คำปรึกษาช่วยเหลือ ผู้ให้คำปรึกษาก็จะพยายามให้ความช่วยเหลือโดยไม่ให้กระทบกระเทือนสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น

2.1 ผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่ม กล่าวถึงเรื่องราวหรือปัญหาต่าง ๆ ที่นักเรียนต้องการปรึกษาหารือ หรือต้องการทราบแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ๆ เพื่อให้นักเรียนสามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาระหว่างที่ประสบต่อไป

2.2 ผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องราวหรือปัญหาที่นักเรียนคนใดคนหนึ่งเสนอขึ้นมา นักเรียนในกลุ่มควรจะเห็นความสำคัญ

ในเรื่องราวหรือปัญหาของเพื่อนนักเรียน และพยายามช่วยเหลือกันและกันในการแก้ปัญหา นั้น ๆ ในการให้คำปรึกษา นักเรียนในกลุ่มจะต้องช่วยกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาของเพื่อนทีละคน จากนั้นจึงให้เพื่อนคนอื่น ๆ ในกลุ่มเสนอปัญหาต่อไป ซึ่งนักเรียนจะเสนอปัญหาได้ประมาณ 2 - 3 คน ต่อการให้คำปรึกษาหนึ่งครั้ง

จากการมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม คาดว่าจะช่วยให้นักเรียนแต่ละคนรู้จักตนเองมากขึ้น ยอมรับตนเองและบุคคลอื่นมากขึ้น กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าเสนอแนะ และสามารถโอนอ่อนผ่อนตามแก่เพื่อน ๆ อย่างมีเหตุผล ยินดีให้ความช่วยเหลือเพื่อนสมาชิก ซึ่งช่วยให้บรรยากาศภายในกลุ่มมีความเป็นกันเองมากขึ้น

2.3 เมื่อจบประเด็นปัญหาของนักเรียนแต่ละคน ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนที่เสนอเรื่องราวหรือปัญหานั้นสรุปถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้และแนวทางแก้ไข ตลอดจนให้นักเรียนคนอื่น ๆ ให้กำลังใจแก่นักเรียนคนนั้น

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

- 3.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปปัญหาต่าง ๆ และแนวทางแก้ไข
- 3.2 ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม ให้กำลังใจและช่วยหาแนวทางปฏิบัติต่อไป
- 3.3 ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายนักเรียนในการให้คำปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตจากการมีส่วนร่วมในกลุ่มและการอภิปรายซักถามของนักเรียน

โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

<u>ครั้งที่</u>	6
<u>หัวข้อ</u>	ความเชื่อมั่นในตนเอง : การมีเหตุผลไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยปราศจากการไตร่ตรอง
<u>เวลา</u>	60 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจและมีเหตุผลไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยปราศจากการไตร่ตรอง

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา

1.1 ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง

1.2 ผู้ให้คำปรึกษาแจ้งให้นักเรียนทุกคนทราบว่า ในการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง

ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนทุกคนจะไม่นำสิ่งที่ได้ปรึกษาหารือกันไปเปิดเผย

2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

ก่อนที่ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนเสนอเรื่องราวหรือปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง ผู้ให้คำปรึกษาจะแจ้งให้นักเรียนทราบว่า เมื่อนักเรียนคนใดคนหนึ่งเสนอหรือพูดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ขอให้นักเรียนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นความรู้สึกและช่วยกันหาแนวทางในการแก้ปัญหา นั้น ๆ ก่อนที่นักเรียนคนอื่น ๆ จะนำเรื่องอื่น ๆ มาปรึกษาต่อไป

ผู้ให้คำปรึกษากล่าวกับนักเรียนในกลุ่มว่า นักเรียนทุกคนควรจะเสนอความคิด ความรู้สึก ไม่ต้องกลัว ไม่ต้องประหม่า ถึงแม้ว่าจะไม่ค่อยแน่ใจนัก แต่ขอให้นักเรียนพูดด้วยความจริงใจ

ผู้ให้คำปรึกษาแจ้งให้นักเรียนในกลุ่มทราบว่า การที่ผู้ให้คำปรึกษามาอยู่ ณ ที่นี้ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน ไม่ได้ต้องการจะมาบอกหรือมาสั่งให้นักเรียนทำตามหรือปฏิบัติตาม แต่ต้องการให้นักเรียนพิจารณาหาแนวทางในการให้ความช่วยเหลือกันและกัน หากนักเรียนในกลุ่มต้องการให้ผู้ให้คำปรึกษาช่วยเหลือ ผู้ให้คำปรึกษาก็จะพยายามให้ความช่วยเหลือโดยไม่ให้กระทบกระเทือนสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น

2.1 ผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่ม กล่าวถึงเรื่องราวหรือปัญหาต่าง ๆ ที่นักเรียนต้องการปรึกษาหารือ หรือต้องการทราบแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ๆ เพื่อให้นักเรียนได้สามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาระหว่างที่ประสบต่อไป

2.2 ผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มแสดงความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องราวหรือปัญหาที่นักเรียนคนใดคนหนึ่งเสนอขึ้นมา นักเรียนในกลุ่มควรจะเห็นความสำคัญในเรื่องราวหรือปัญหาของเพื่อนนักเรียน และพยายามช่วยเหลือกันและกันในการแก้ปัญหา นั้น ๆ ในการให้คำปรึกษา นักเรียนในกลุ่มจะต้องช่วยกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาของเพื่อนทีละคน จากนั้นจึงให้เพื่อนคนอื่น ๆ ในกลุ่มเสนอปัญหาต่อไป ซึ่งนักเรียนจะเสนอปัญหาได้ประมาณ

2 - 3 คน ต่อการให้คำปรึกษาหนึ่งครั้ง

จากการมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม คาดว่าจะช่วยให้นักเรียนแต่ละคนรู้จักตนเองมากขึ้น ยอมรับตนเองและบุคคลอื่นมากขึ้น กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าเสนอแนะ และสามารถโอนอ่อนผ่อนตามแก่เพื่อน ๆ อย่างมีเหตุผล ยินดีให้ความช่วยเหลือเพื่อนสมาชิก ซึ่งช่วยให้บรรยากาศภายในกลุ่มมีความเป็นกันเองมากขึ้น

2.3 เมื่อจบประเด็นปัญหาของนักเรียนแต่ละคน ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนที่เสนอเรื่องราวหรือปัญหานั้นสรุปถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้และแนวทางแก้ไข ตลอดจนให้นักเรียนคนอื่น ๆ ให้กำลังใจแก่นักเรียนคนนั้น

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

3.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปปัญหาต่าง ๆ และแนวทางแก้ไข

3.2 ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม ให้กำลังใจและช่วยหาแนวทางปฏิบัติต่อไป

3.3 ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายนักเรียนในการให้คำปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตจากการมีส่วนร่วมในกลุ่มและการอภิปรายซักถามของนักเรียน

โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

<u>ครั้งที่</u>	7
<u>หัวข้อ</u>	ความเชื่อมั่นในตนเอง : ความรู้สึกมั่นใจในการตัดสินใจได้ด้วยตนเอง
<u>เวลา</u>	60 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจในการตัดสินใจได้ด้วยตนเอง
<u>วิธีดำเนินการ</u>	

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา

1.1 ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง

1.2 ผู้ให้คำปรึกษาแจ้งให้นักเรียนทุกคนทราบว่า ในการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง

ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนทุกคนจะไม่นำสิ่งที่ได้ปรึกษาหารือกันไปเปิดเผย

2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

ก่อนที่ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนเสนอเรื่องราวหรือปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง ผู้ให้คำปรึกษาจะแจ้งให้นักเรียนทราบว่า เมื่อนักเรียนคนใดคนหนึ่งเสนอหรือพูดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ขอให้นักเรียนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นความรู้สึกและช่วยกันหาแนวทางในการแก้ปัญหาเหล่านั้น ๆ ก่อนที่นักเรียนคนอื่น ๆ จะนำเรื่องอื่น ๆ มาปรึกษาต่อไป

ผู้ให้คำปรึกษากล่าวกับนักเรียนในกลุ่มว่า นักเรียนทุกคนควรจะเสนอความคิด ความรู้สึก ไม่ต้องกลัว ไม่ต้องประหม่า ถึงแม้ว่าจะไม่ค่อยแน่ใจนัก แต่ขอให้นักเรียนพูดด้วย

ความจริงใจ

ผู้ให้คำปรึกษาแจ้งให้นักเรียนในกลุ่มทราบว่า การที่ผู้ให้คำปรึกษามาอยู่ ณ ที่นี้ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน ไม่ได้ต้องการจะมาบอกหรือมาสั่งให้นักเรียนทำตามหรือปฏิบัติตาม แต่ต้องการให้นักเรียนพิจารณาหาแนวทางในการให้ความช่วยเหลือกันและกัน หากนักเรียนในกลุ่มต้องการให้ผู้ให้คำปรึกษาช่วยเหลือ ผู้ให้คำปรึกษาก็จะพยายามให้ความช่วยเหลือโดยไม่ให้กระทบกระเทือนสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น

2.1 ผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่ม กล่าวถึงเรื่องราวหรือปัญหาต่าง ๆ ที่นักเรียนต้องการปรึกษาหารือ หรือต้องการทราบแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ๆ เพื่อให้นักเรียนได้สามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาระหว่างที่ประสบต่อไป

2.2 ผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องราวหรือปัญหาที่นักเรียนคนใดคนหนึ่งเสนอขึ้นมา นักเรียนในกลุ่มควรจะเห็นความสำคัญในเรื่องราวหรือปัญหาของเพื่อนนักเรียน และพยายามช่วยเหลือกันและกันในการแก้ปัญหานั้น ๆ

ในการให้คำปรึกษา นักเรียนในกลุ่มจะต้องช่วยกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาของเพื่อนทีละคน จากนั้นจึงให้เพื่อนคนอื่น ๆ ในกลุ่มเสนอปัญหาต่อไป ซึ่งนักเรียนจะเสนอปัญหาได้ประมาณ

2 - 3 คน ต่อการให้คำปรึกษาหนึ่งครั้ง

จากการมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม คาดว่าจะช่วยให้นักเรียนแต่ละคนรู้จักตนเองมากขึ้น ยอมรับตนเองและบุคคลอื่นมากขึ้น กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าเสนอแนะ และสามารถโอนอ่อนผ่อนตามแก่เพื่อน ๆ อย่างมีเหตุผล ยินดีให้ความช่วยเหลือเพื่อนสมาชิก ซึ่งช่วยให้บรรยากาศภายในกลุ่มมีความเป็นกันเองมากขึ้น

2.3 เมื่อจบประเด็นปัญหานักเรียนแต่ละคน ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนที่เสนอเรื่องราวหรือปัญหานั้นสรุปถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้และแนวทางแก้ไข ตลอดจนให้นักเรียนคนอื่น ๆ ให้กำลังใจแก่นักเรียนคนนั้น

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

3.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปปัญหาต่าง ๆ และแนวทางแก้ไข

3.2 ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม ให้กำลังใจและช่วยหาแนวทางปฏิบัติต่อไป

3.3 ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายนักเรียนในการให้คำปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตจากการมีส่วนร่วมในกลุ่มและการอภิปรายซักถามของนักเรียน

โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

<u>ครั้งที่</u>	8
<u>หัวข้อ</u>	ความเชื่อมั่นในตนเอง
<u>เวลา</u>	60 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น, การซักถามข้อสงสัย, การแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากบุคคลอื่น, สามารถแก้ปัญหาด้วยตนเอง, มีเหตุผลไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยปราศจากการไตร่ตรองและสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา

1.1 ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง

1.2 ผู้ให้คำปรึกษาแจ้งให้นักเรียนทุกคนทราบว่า ในการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง

ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนทุกคนจะไม่นำสิ่งที่ได้ปรึกษาหารือกันไปเปิดเผย

2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

ก่อนที่ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนเสนอเรื่องราวหรือปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง ผู้ให้คำปรึกษาจะแจ้งให้นักเรียนทราบว่า เมื่อนักเรียนคนใดคนหนึ่งเสนอหรือพูดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ขอให้นักเรียนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นความรู้สึกและช่วยกันหาแนวทางในการแก้ปัญหา นั้น ๆ ก่อนที่นักเรียนคนอื่น ๆ จะนำเรื่องอื่น ๆ มาปรึกษาต่อไป

ผู้ให้คำปรึกษากล่าวกับนักเรียนในกลุ่มว่า นักเรียนทุกคนควรจะเสนอความคิด ความรู้สึก ไม่ต้องกลัว ไม่ต้องประหม่า ถึงแม้ว่าจะไม่ค่อยแน่ใจนัก แต่ขอให้นักเรียนพูดด้วยความจริงใจ

ผู้ให้คำปรึกษาแจ้งให้นักเรียนในกลุ่มทราบว่า การที่ผู้ให้คำปรึกษามาอยู่ ณ ที่นี้ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน ไม่ได้ต้องการจะมาบอกหรือมาสั่งให้นักเรียนทำตามหรือปฏิบัติตาม แต่ต้องการให้นักเรียนพิจารณาหาแนวทางในการให้ความช่วยเหลือกันและกัน หากนักเรียนในกลุ่มต้องการให้ผู้ให้คำปรึกษาช่วยเหลือ ผู้ให้คำปรึกษาก็จะพยายามให้ความช่วยเหลือโดยไม่ให้กระทบกระเทือนสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น

2.1 ผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่ม กล่าวถึงเรื่องราวหรือปัญหาต่าง ๆ ที่นักเรียนต้องการปรึกษาหารือ หรือต้องการทราบแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ๆ เพื่อให้ นักเรียนสามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาระหว่างที่ประสบต่อไป

2.2 ผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มแสดงความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องราวหรือปัญหาที่นักเรียนคนใดคนหนึ่งเสนอขึ้นมา นักเรียนในกลุ่มควรจะเห็นความสำคัญในเรื่องราวหรือปัญหาของเพื่อนนักเรียน และพยายามช่วยเหลือกันและกันในการแก้ปัญหา นั้น ๆ ในการให้คำปรึกษา นักเรียนในกลุ่มจะต้องช่วยกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาของเพื่อนทีละคน 'จากนั้นจึงให้เพื่อนคนอื่น ๆ ในกลุ่มเสนอปัญหาต่อไป ซึ่งนักเรียนจะเสนอปัญหาได้ประมาณ 2 - 3 คน ต่อการให้คำปรึกษาหนึ่งครั้ง

จากการมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม คาดว่าจะช่วยให้นักเรียนแต่ละคนรู้จักตนเองมากขึ้น ยอมรับตนเองและบุคคลอื่นมากขึ้น กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าเสนอแนะ และสามารถโอนอ่อนผ่อนตามแก่เพื่อน ๆ อย่างมีเหตุผล ยินดีให้ความช่วยเหลือเพื่อนสมาชิก ซึ่งช่วยให้บรรยากาศภายในกลุ่มมีความเป็นกันเองมากขึ้น

2.3 เมื่อจบประเด็นปัญหาของนักเรียนแต่ละคน ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนที่เสนอเรื่องราวหรือปัญหานั้นสรุปถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้และแนวทางแก้ไข ตลอดจนให้นักเรียนคนอื่น ๆ ให้กำลังใจแก่นักเรียนคนนั้น

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

3.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปปัญหาต่าง ๆ และแนวทางแก้ไข

3.2 ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม ให้กำลังใจและช่วยหาแนวทางปฏิบัติต่อไป

3.3 ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายนักเรียนในการให้คำปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตจากการมีส่วนร่วมในกลุ่มและการอภิปรายซักถามของนักเรียน

โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

<u>ครั้งที่</u>	9
<u>หัวข้อ</u>	ความเชื่อมั่นในตนเอง
<u>เวลา</u>	60 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น, การซักถามข้อสงสัย, การแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากบุคคลอื่น, สามารถแก้ปัญหาด้วยตนเอง, มีเหตุผลไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยปราศจากการไตร่ตรองและสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา

1.1 ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง

1.2 ผู้ให้คำปรึกษาแจ้งให้นักเรียนทุกคนทราบว่า ในการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง

ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนทุกคนจะไม่นำสิ่งที่ได้ปรึกษาหารือกันไปเปิดเผย

2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

ก่อนที่ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนเสนอเรื่องราวหรือปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง ผู้ให้คำปรึกษาจะแจ้งให้นักเรียนทราบว่า เมื่อนักเรียนคนใดคนหนึ่งเสนอหรือพูดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ขอให้เรียนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นความรู้สึกและช่วยกันหาแนวทางในการแก้ปัญหา นั้น ๆ ก่อนที่นักเรียนคนอื่น ๆ จะนำเรื่องอื่น ๆ มาปรึกษาต่อไป

ผู้ให้คำปรึกษากล่าวกับนักเรียนในกลุ่มว่า นักเรียนทุกคนควรจะเสนอความคิด ความรู้สึก ไม่ต้องกลัว ไม่ต้องประหม่า ถึงแม้ว่าจะไม่ค่อยแน่ใจนัก แต่ขอให้เรียนพูดด้วยความจริงใจ

ผู้ให้คำปรึกษาแจ้งให้นักเรียนในกลุ่มทราบว่า การที่ผู้ให้คำปรึกษามาอยู่ ณ ที่นี้ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน ไม่ได้ต้องการจะมานอกหรือมาสั่งให้นักเรียนทำตามหรือปฏิบัติตาม แต่ต้องการให้นักเรียนพิจารณาหาแนวทางในการให้ความช่วยเหลือกันและกัน หากนักเรียนในกลุ่มต้องการให้ผู้ให้คำปรึกษาช่วยเหลือ ผู้ให้คำปรึกษาก็จะพยายามให้ความช่วยเหลือโดยไม่ให้กระทบกระเทือนสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น

2.1 ผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่ม กล่าวถึงเรื่องราวหรือปัญหาต่าง ๆ ที่นักเรียนต้องการปรึกษาหารือ หรือต้องการทราบแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ๆ เพื่อให้นักเรียนได้สามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาระหว่างที่ประสบต่อไป

2.2 ผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มแสดงความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องราวหรือปัญหาที่นักเรียนคนใดคนหนึ่งเสนอขึ้นมา นักเรียนในกลุ่มควรจะเห็นความสำคัญในเรื่องราวหรือปัญหาของเพื่อนนักเรียน และพยายามช่วยเหลือกันและกันในการแก้ปัญหา นั้น ๆ ในการให้คำปรึกษา นักเรียนในกลุ่มจะต้องช่วยกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาของเพื่อนทีละคน จากนั้นจึงให้เพื่อนคนอื่น ๆ ในกลุ่มเสนอปัญหาต่อไป ซึ่งนักเรียนจะเสนอปัญหาได้ประมาณ 2 - 3 คน ต่อการให้คำปรึกษาหนึ่งครั้ง

จากการมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม คาดว่าจะช่วยให้นักเรียนแต่ละคนรู้จักตนเองมากขึ้น ยอมรับตนเองและบุคคลอื่นมากขึ้น กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าเสนอแนะ และสามารถโอนอ่อนผ่อนตามแก่เพื่อน ๆ อย่างมีเหตุผล ยินดีให้ความช่วยเหลือเพื่อนสมาชิก ซึ่งช่วยให้บรรยากาศภายในกลุ่มมีความเป็นกันเองมากขึ้น

2.3 เมื่อจบประเด็นปัญหาของนักเรียนแต่ละคน ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนที่เสนอเรื่องราวหรือปัญหานั้นสรุปถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้และแนวทางแก้ไข ตลอดจนให้นักเรียนคนอื่น ๆ ให้กำลังใจแก่นักเรียนคนนั้น

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

- 3.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปปัญหาต่าง ๆ และแนวทางแก้ไข
- 3.2 ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม ให้กำลังใจและช่วยหาแนวทางปฏิบัติต่อไป
- 3.3 ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายนักเรียนในการให้คำปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตจากการมีส่วนร่วมในกลุ่มและการอภิปรายซักถามของนักเรียน

โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

<u>ครั้งที่</u>	10
<u>หัวข้อ</u>	ความเชื่อมั่นในตนเอง
<u>เวลา</u>	60 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น, การซักถามข้อสงสัย, การแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากบุคคลอื่น, สามารถแก้ปัญหาด้วยตนเอง, มีเหตุผลไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยปราศจากการไตร่ตรองและสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา

1.1 ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง

1.2 ผู้ให้คำปรึกษาแจ้งให้นักเรียนทุกคนทราบว่า ในการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง

ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนทุกคนจะไม่นำสิ่งที่ได้ปรึกษาหารือกันไปเปิดเผย

2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

ก่อนที่ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนเสนอเรื่องราวหรือปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง ผู้ให้คำปรึกษาจะแจ้งให้นักเรียนทราบว่า เมื่อนักเรียนคนใดคนหนึ่งเสนอหรือพูดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ขอให้นักเรียนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นความรู้สึกและช่วยกันหาแนวทางในการแก้ปัญหา นั้น ๆ ก่อนที่นักเรียนคนอื่น ๆ จะนำเรื่องอื่น ๆ มาปรึกษาต่อไป

ผู้ให้คำปรึกษากล่าวกับนักเรียนในกลุ่มว่า นักเรียนทุกคนควรจะเสนอความคิด ความรู้สึก ไม่ต้องกลัว ไม่ต้องประหม่า ถึงแม้ว่าจะไม่ค่อยแน่ใจนัก แต่ขอให้นักเรียนพูดด้วยความจริงใจ

ผู้ให้คำปรึกษาแจ้งให้นักเรียนในกลุ่มทราบว่า การที่ผู้ให้คำปรึกษามาอยู่ ณ ที่นี้ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน ไม่ได้ต้องการจะมาบอกหรือมาสั่งให้นักเรียนทำตามหรือปฏิบัติตาม แต่ต้องการให้นักเรียนพิจารณาหาแนวทางในการให้ความช่วยเหลือกันและกัน หากนักเรียนในกลุ่มต้องการให้ผู้ให้คำปรึกษาช่วยเหลือ ผู้ให้คำปรึกษาก็จะพยายามให้ความช่วยเหลือโดยไม่ให้กระทบกระเทือนสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น

2.1 ผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่ม กล่าวถึงเรื่องราวหรือปัญหาต่าง ๆ ที่นักเรียนต้องการปรึกษาหารือ หรือต้องการทราบแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ๆ เพื่อให้นักเรียนได้สามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาระหว่างที่ประสบต่อไป

2.2 ผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มแสดงความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องราวหรือปัญหาที่นักเรียนคนใดคนหนึ่งเสนอขึ้นมา นักเรียนในกลุ่มควรจะเห็นความสำคัญในเรื่องราวหรือปัญหาของเพื่อนนักเรียน และพยายามช่วยเหลือกันและกันในการแก้ปัญหานั้น ๆ ในการให้คำปรึกษา นักเรียนในกลุ่มจะต้องช่วยกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาของเพื่อนทีละคน จากนั้นจึงให้เพื่อนคนอื่น ๆ ในกลุ่มเสนอปัญหาต่อไป ซึ่งนักเรียนจะเสนอปัญหาได้ประมาณ 2 - 3 คน ต่อการให้คำปรึกษาหนึ่งครั้ง

จากการมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม คาดว่าจะช่วยให้นักเรียนแต่ละคนรู้จักตนเองมากขึ้น ยอมรับตนเองและบุคคลอื่นมากขึ้น กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าเสนอแนะ และสามารถโอนอ่อนผ่อนตามแก่เพื่อน ๆ อย่างมีเหตุผล ยินดีให้ความช่วยเหลือเพื่อนสมาชิก ซึ่งช่วยให้บรรยากาศภายในกลุ่มมีความเป็นกันเองมากขึ้น

2.3 เมื่อจบประเด็นปัญหาของนักเรียนแต่ละคน ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนที่เสนอเรื่องราวหรือปัญหานั้นสรุปถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้และแนวทางแก้ไข ตลอดจนให้นักเรียนคนอื่น ๆ ให้กำลังใจแก่นักเรียนคนนั้น

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

- 3.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปปัญหาต่าง ๆ และแนวทางแก้ไข
- 3.2 ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม ให้กำลังใจและช่วยหาแนวทางปฏิบัติต่อไป
- 3.3 ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายนักเรียนในการให้คำปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตจากการมีส่วนร่วมในกลุ่มและการอภิปรายซักถามของนักเรียน

โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

<u>ครั้งที่</u>	11
<u>หัวข้อ</u>	ความเชื่อมั่นในตนเอง
<u>เวลา</u>	60 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น, การซักถามข้อสงสัย, การแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากบุคคลอื่น, สามารถแก้ปัญหาด้วยตนเอง, มีเหตุผลไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยปราศจากการไตร่ตรองและสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา
 - 1.1 ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง
 - 1.2 ผู้ให้คำปรึกษาแจ้งให้นักเรียนทุกคนทราบว่า ในการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง

ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนทุกคนจะไม่นำสิ่งที่ได้ปรึกษาหารือกันไปเปิดเผย

2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

ก่อนที่ผู้ให้คำปรึกษาจะให้นักเรียนเสนอเรื่องราวหรือปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง ผู้ให้คำปรึกษาจะแจ้งให้นักเรียนทราบว่า เมื่อนักเรียนคนใดคนหนึ่งเสนอหรือพูดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ขอให้นักเรียนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นความรู้สึกและช่วยกันหาแนวทางในการแก้ปัญหา นั้น ๆ ก่อนที่นักเรียนคนอื่น ๆ จะนำเรื่องอื่น ๆ มาปรึกษาต่อไป

ผู้ให้คำปรึกษากล่าวกับนักเรียนในกลุ่มว่า นักเรียนทุกคนควรจะเสนอความคิด ความรู้สึก ไม่ต้องกลัว ไม่ต้องประหม่า ถึงแม้ว่าจะไม่ค่อยแน่ใจนัก แต่ขอให้นักเรียนพูดด้วยความจริงใจ

ผู้ให้คำปรึกษาแจ้งให้นักเรียนในกลุ่มทราบว่า การที่ผู้ให้คำปรึกษามาอยู่ ณ ที่นี้ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน ไม่ได้ต้องการจะมาบอกหรือมาสั่งให้นักเรียนทำตามหรือปฏิบัติตาม แต่ต้องการให้นักเรียนพิจารณาหาแนวทางในการให้ความช่วยเหลือกันและกัน หากนักเรียนในกลุ่มต้องการให้ผู้ให้คำปรึกษาช่วยเหลือ ผู้ให้คำปรึกษาก็จะพยายามให้ความช่วยเหลือโดยไม่ให้กระทบกระเทือนสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น

2.1 ผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่ม กล่าวถึงเรื่องราวหรือปัญหาต่าง ๆ ที่นักเรียนต้องการปรึกษาหารือ หรือต้องการทราบแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ๆ เพื่อให้นักเรียนได้สามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาเรื่องราวที่ประสบต่อไป

2.2 ผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มแสดงความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องราวหรือปัญหาที่นักเรียนคนใดคนหนึ่งเสนอขึ้นมา นักเรียนในกลุ่มควรจะเห็นความสำคัญในเรื่องราวหรือปัญหาของเพื่อนนักเรียน และพยายามช่วยเหลือกันและกันในการแก้ปัญหาเหล่านั้น ในการให้คำปรึกษา นักเรียนในกลุ่มจะต้องช่วยกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาของเพื่อนทีละคน จากนั้นจึงให้เพื่อนคนอื่น ๆ ในกลุ่มเสนอปัญหาต่อไป ซึ่งนักเรียนจะเสนอปัญหาได้ประมาณ 2 - 3 คน ต่อการให้คำปรึกษาหนึ่งครั้ง

จากการมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม คาดว่าจะช่วยให้นักเรียนแต่ละคนรู้จักตนเองมากขึ้น ยอมรับตนเองและบุคคลอื่นมากขึ้น กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าเสนอแนะ และสามารถโอนอ่อนผ่อนตามแก่เพื่อน ๆ อย่างมีเหตุผล ยินดีให้ความช่วยเหลือเพื่อนสมาชิก ซึ่งช่วยให้บรรยากาศภายในกลุ่มมีความเป็นกันเองมากขึ้น

2.3 เมื่อจบประเด็นปัญหาของนักเรียนแต่ละคน ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนที่เสนอเรื่องราวหรือปัญหานั้นสรุปถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้และแนวทางแก้ไข ตลอดจนให้นักเรียนคนอื่น ๆ ให้กำลังใจแก่นักเรียนคนนั้น

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

- 3.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปปัญหาต่าง ๆ และแนวทางแก้ไข
- 3.2 ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม ให้กำลังใจและช่วยหาแนวทางปฏิบัติต่อไป
- 3.3 ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายนักเรียนในการให้คำปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตจากการมีส่วนร่วมในกลุ่มและการอภิปรายซักถามของนักเรียน

โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

<u>ครั้งที่</u>	12
<u>หัวเรื่อง</u>	ปัจเจกนิเทศ
<u>เวลา</u>	60 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเอง, ประโยชน์ของการมีความเชื่อมั่นในตนเอง ตลอดจนแนวทางการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองที่ได้รับจากการเรียนรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน 2. เพื่อให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นในการเข้าร่วมรับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเอง, ประโยชน์ของการมีความเชื่อมั่นในตนเอง
2. ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนบอกแนวทางการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองเพื่อไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันและผู้ให้คำปรึกษาเพิ่มเติมในสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้บอก
3. ผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้แสดงความคิดเห็นในการเข้าร่วมรับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
4. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวขอบคุณนักเรียนและกล่าวปิดการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

การประเมินผล

สังเกตจากการมีส่วนร่วมในกลุ่มและการอภิปรายซักถามของนักเรียน

สรุปผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

ครั้งที่ 1

นักเรียนเกิดความคุ้นเคยกัน ยอมรับซึ่งกันและกัน นักเรียนเข้าใจวัตถุประสงค์วิธีการดำเนินการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม นักเรียนซักถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของตนในกลุ่ม นักเรียนมีความกระตือรือร้น ทุกคนยินดีมาเข้ากลุ่มในครั้งต่อไป

ครั้งที่ 2

นักเรียนไม่ค่อยกล้าเสนอปัญหาของตนเองกับกลุ่ม เมื่อผู้ให้คำปรึกษากระตุ้น จึงมีนักเรียนหญิงคนแรกเล่าปัญหาว่า เธอไม่ค่อยมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น คือเวลาอยู่ในชั้นเรียน เมื่ออาจารย์เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น ตนจะไม่กล้าแสดงความคิดเห็น เพราะเกรงว่าสิ่งที่ตนเสนอความคิดเห็นออกไปจะทำให้อาจารย์และเพื่อน ๆ จะไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่ตนเสนอ จึงทำให้ตนเองมีความรู้สึกไม่มั่นใจในการแสดงความคิดเห็นออกไป แต่ในความรู้สึกจริง ๆ แล้วตนเองต้องการที่จะแสดงความคิดเห็นของตนเอง นักเรียนคนอื่น ๆ รับฟังด้วยความสนใจ ซักถามเพิ่มเติม และเสนอความคิดเห็นในการแก้ปัญหาว่าการกล้าแสดงความคิดเห็นเป็นสิ่งที่ดี ทำให้เกิดความคิดที่หลากหลายและเป็นผลดีต่อกลุ่ม ถ้าทุกคนในกลุ่มมีความรับผิดชอบร่วมกันในการเสนอความคิดเห็น ซึ่งจะเป็นผลดีต่อกลุ่ม ทำให้มีแนวคิดแปลกใหม่ที่จะเป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม หลังจากนั้นนักเรียนชายอีกคนหนึ่งเสนอปัญหาว่า ตนเองเกิดความรู้สึกไม่มั่นใจในการแสดงความคิดเห็น เพราะเกรงว่าสิ่งที่ตนเสนอความคิดเห็นไปจะผิดและทำให้เพื่อนไม่เห็นด้วย ไม่พอใจตนและโกรธตน นักเรียนคนอื่น ๆ ในกลุ่มซักถามเพิ่มเติม เสนอแนวทางแก้ปัญหาว่า การแสดงความคิดเห็นไม่มีการตัดสินว่าถูกหรือผิด แต่การแสดงความคิดเห็นเป็นแนวทางอีกแนวทางหนึ่งหรือเป็นมุมมองอีกมุมมองหนึ่งที่น่าจะเก็บไปพิจารณาและเป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม ดังนั้นการแสดงความคิดเห็นจึงเป็นผลดีมากกว่าผลเสีย

ครั้งที่ 3

นักเรียนชายคนหนึ่งเล่าปัญหาว่า ตนรู้สึกไม่มั่นใจในการซักถามข้อสงสัยตั้งแต่ตอนที่ตนเองเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เนื่องจากถูกเพื่อนล้อว่าตนเป็นคนโง่ เรื่องง่าย ๆ ทำไมต้องซักถามด้วย ทำให้ตนเองรู้สึว่าการซักถามข้อสงสัยเป็นการแสดงความโง่ออกมา นักเรียนชายอีกคนหนึ่งกล่าวเสริมว่า ตนเองก็เคยถูกเพื่อน ๆ ล้อว่าโง่ เมื่อตนซักถามครู ขณะที่ตนเรียนอยู่ในชั้นเรียนแล้วเกิด

ความไม่เข้าใจในบทเรียน กลุ่มเสนอแนวทางแก้ปัญหว่า การซักถามเมื่อมีข้อสงสัย ไม่ใช่เป็นการแสดงให้ทราบว่าผู้ซักถามเป็นคนโง่ แต่การซักถามจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อผู้ซักถาม เพราะจะทำให้ได้ทราบและเข้าใจในข้อสงสัยนั้น ๆ จะเกิดความกระจ่างแจ้งในสิ่งที่สงสัย ทำให้สามารถเข้าใจในบทเรียน และเป็นประโยชน์ต่อผู้ซักถามอีกด้วย

ครั้งที่ 4

นักเรียนหญิงคนหนึ่งเสนอปัญหว่า ตนเองรู้สึกไม่มั่นใจในการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากบุคคลอื่นเพราะเคยขัดแย้งกับเพื่อนมาแล้ว และนักเรียนหญิงอีกคนหนึ่งเล่าว่าตนเคยแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากกลุ่ม จึงทำให้กลุ่มไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นของตน ทำให้ตนรู้สึกเสียหน้า และเกิดความรู้สึกไม่มั่นใจที่จะแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากบุคคลอื่นอีกเลย กลุ่มให้ข้อคิดว่า การแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากบุคคลอื่น เป็นการแสดงความคิดเห็นอีกมุมมองหนึ่งที่เสนอต่อกลุ่ม ซึ่งหน้าจะเป็นผลดีต่อกลุ่ม ทำให้กลุ่มมีทางเลือกที่หลากหลาย มีแนวคิดที่กว้างขวางขึ้น ทำให้กลุ่มมีข้อพิจารณาที่เป็นประโยชน์ นอกจากนี้ในการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากบุคคลอื่น ควรจะเสนอความคิดเห็นโดยการเสนอเหตุผล ไม่ควรใช้อารมณ์ในการเสนอความคิดเห็น เพราะอาจจะทำให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกที่ขัดแย้ง และไม่ยอมรับในที่สุด แต่ถ้าแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างโดยใช้เหตุผลในการเสนอแนะ ก็จะทำให้กลุ่มเกิดความสนใจและนำแนวคิดที่แตกต่างดังกล่าวไว้เป็นประเด็นในการพิจารณา ซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อกลุ่มและสังคมต่อไป

ครั้งที่ 5

นักเรียนชายคนหนึ่งเสนอปัญหว่า ตั้งแต่เด็กมาตนเองมักจะถูกผู้ใหญ่ดูแลอย่างใกล้ชิด และเมื่อเกิดปัญหาตนมักจะได้รับ การแก้ปัญหาจากผู้ปกครองหรือพี่เลี้ยงอยู่เสมอ ดังนั้นเมื่อตนต้องเจอกับปัญหาด้วยตนเองโดยไม่มีผู้ปกครองหรือพี่เลี้ยงอยู่ด้วยแล้ว ตนจะเกิดความรู้สึกไม่มั่นใจที่จะแก้ปัญหาด้วยตนเอง คือตนจะคิดไม่ออกและต้องการจะหาบุคคลอื่นช่วยแก้ปัญหาให้ ซึ่งแท้ที่จริงแล้วตนเองต้องการมีความมั่นใจในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง กลุ่มเสนอแนวทางแก้ปัญหว่า เมื่อต้องพบกับปัญหา ขอให้ใช้เหตุผลในการพิจารณาถึงต้นเหตุของปัญหา และพยายามคิดหาทางออกเพื่อแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยใช้ความพยายามอย่างละเอียดรอบคอบและให้เริ่มแก้ปัญหาจากปัญหาง่าย ๆ เพราะเมื่อสามารถแก้ปัญหาง่าย ๆ ได้แล้ว ก็จะทำให้เกิดความมั่นใจในการแก้ปัญหาเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้นเมื่อพบกับปัญหาที่ยากขึ้นก็จะทำให้เกิดความรู้สึกมั่นใจใน

การแก้ปัญหาด้วยตนเอง ไม่ต้องการขอความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นอีก ส่วนนักเรียนหญิงมีปัญหาเล่าว่า ตนเองเคยเกิดปัญหา แต่เมื่อแก้ปัญหาไปแล้วกับถูกคัดค้านไม่เห็นด้วย จึงทำให้ตนเกิดความรู้สึกไม่มั่นใจในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง กลุ่มให้แนวทางแก้ปัญหาว่าในการแก้ปัญหาคควรใช้เหตุผลและความรอบคอบในการพิจารณาแก้ไขปัญหา และเมื่อได้แนวทางในการในการแก้ปัญหาแล้ว ก็ต้องสร้างความมั่นใจในการแก้ปัญหานั้น ๆ และพร้อมที่จะแสดงเหตุผลในการแก้ปัญหา ถ้าจำเป็นต้องอธิบายให้กับผู้อื่นเข้าใจในเหตุผลการแก้ปัญหาของตน บุคคลอื่นจะได้เข้าใจเหตุผลของตนเอง และทำให้เกิดความรู้สึกมั่นใจในการแก้ปัญหาด้วยตนเองต้องปลูกฝังความคิดว่าปัญหาของตัวเอง เราต้องหาเหตุผลพิจารณาแก้ปัญหาด้วยตัวของเราเองให้ได้ ซึ่งเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับตัวเอง

ครั้งที่ 6

นักเรียนชายคนหนึ่งเสนอปัญหาว่า ตนเคยได้พบเพื่อนคนหนึ่งเป็นโรคตาแดง และก็มีเพื่อน ๆ อีกหลายคนบอกกับตนเองว่าให้แกลบลิ้นใส่เพื่อนที่เป็นตาแดง เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้ตนเป็นตาแดง ในตอนแรกตนก็ไม่คิดจะทำตามในสิ่งที่เพื่อน ๆ บอก แต่พอหลาย ๆ คนพูด ตนเองก็เลยเชื่อเพื่อน ๆ และทำตามตามที่เพื่อน ๆ บอก โดยที่ตนเองก็ยังหาเหตุผลมาอธิบายไม่ได้ว่าเป็นจริงเช่นนั้นหรือไม่ นักเรียนคนอื่น ๆ รับฟัง ชักถามเพิ่มเติมและเสนอความคิดเห็นในการแก้ปัญหาว่าในการตัดสินใจจะกระทำการใดนั้น ควรใช้เหตุผลในการพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบ โดยการใช้เหตุผลเพื่อพิสูจน์ว่าควรจะทำตามผู้อื่นหรือไม่ ถ้าสามารถพิสูจน์ได้ว่าการกระทำดังกล่าวสามารถทราบเหตุผลที่แท้จริง จึงควรจะทำตาม แต่ถ้าไม่สามารถพิสูจน์ได้ก็ไม่ควรจะทำลงเสียอะไรง่าย ๆ เพราะในที่สุดก็จะกลายเป็นคนขาดเหตุผล งามายและอาจตกเป็นเครื่องมือของผู้แสวงหาผลประโยชน์ได้ง่าย และจะเป็นผลเสียแก่ตนเอง ส่วนนักเรียนหญิงอีกคนหนึ่งมีปัญหาล้ำก้น คือ ในวันพุธตนตั้งใจจะไปตัดผม ก็มีหลายคนทักว่าวันพุธไม่ควรตัดผมเพราะจะทำให้เกิดสิ่งที่ไม่ดีต่อบุคคลนั้น ทำให้ตนไม่กล้าตัดผมต้องรอวันรุ่งขึ้นจึงไปตัดผม เพราะตนเกิดความรู้สึกไม่มั่นใจที่จะไปตัดผมในวันนั้น ซึ่งตนเองก็มีความขัดแย้งในใจแต่ก็ยอมทำตามสิ่งที่หลายคนบอก กลุ่มจึงให้แนวทางแก้ปัญหาว่า ควรใช้เหตุผลในการพิจารณา ไม่ควรเชื่อผู้อื่นโดยไม่พิจารณาให้ถี่ถ้วน เพราะถ้าขาดเหตุผลในการคิดวิเคราะห์บ่อย ๆ เข้าก็จะทำให้เป็นผลที่ขาดเหตุผล และก็คล้อยตามผู้อื่นได้ง่าย แต่เมื่อใช้เหตุผลในการพิจารณาแล้วไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่บุคคลได้บอกมา ก็ให้เชื่อมั่นในความคิดของตนเองและปฏิบัติด้วยความมั่นใจ ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น

ครั้งที่ 7

นักเรียนหญิงเสนอปัญหาว่า เขามักจะตัดสินใจไม่ได้เมื่อต้องเจอปัญหาให้เขาต้องเลือกตัดสินใจทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งปัญหานี้นักเรียนชายและนักเรียนหญิงคนอื่น ๆ ในกลุ่มยอมรับว่าตนก็เคยพบกับปัญหาในการตัดสินใจเช่นนี้เหมือนกัน กลุ่มจึงช่วยกันหาแนวทางแก้ปัญหาว่า ในการที่จะตัดสินใจเลือกทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น ควรพิจารณาถึงข้อดีและประโยชน์ที่ได้รับว่ากรณีใดเมื่อเลือกแล้วจะได้ประโยชน์สูงสุด ก็ควรจะเลือกประเด็นดังกล่าว ไม่ควรลังเลเมื่อพิจารณาอย่างถี่ถ้วนแล้ว และเมื่อกระทำเช่นนั้นบ่อย ๆ ก็จะทำให้เกิดความเชื่อมั่นในการที่จะตัดสินใจได้ด้วยตนเอง

ครั้งที่ 8

นักเรียนชายคนหนึ่งเล่าว่า ตนมักจะไม่มั่นใจในการแสดงความคิดเห็นเมื่อผู้ปกครองให้สมาชิกในครอบครัวแสดงความคิดเห็น เพราะตนมีความคิดว่าตนเองเป็นน้องคนเล็ก เมื่อพี่ ๆ ตัดสินใจเช่นไร ก็ควรจะตัดสินใจไปตามพี่ ๆ จะได้ไม่เกิดความขัดแย้งกันขึ้น จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ตนเองมีความรู้สึกไม่มั่นใจในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งปัญหานี้ก็มีนักเรียนหญิงอีกคนหนึ่งยอมรับว่า ตนเองก็เกิดความรู้สึกนี้เช่นกัน กลุ่มจึงช่วยกันหาแนวทางแก้ปัญหาว่า เมื่อผู้ปกครองเปิดโอกาสให้สมาชิกในครอบครัวได้แสดงความคิดเห็นถือว่าผู้ปกครองให้สิทธิเสรีภาพแก่สมาชิกในครอบครัวเป็นการปลูกฝังประชาธิปไตยให้กับสมาชิกในครอบครัว ทุกคนมีสิทธิ์ที่จะแสดงความคิดเห็นได้และการแสดงความคิดเห็นก็จะเป็นประโยชน์ต่อครอบครัว ดังนั้นเมื่อเรามีความคิดเห็นเป็นเช่นไรก็ควรจะแสดงออกไป เลิกความคิดว่ายอมให้ผู้อาวุโสเป็นผู้แสดงความคิดเห็นแต่เพียงผู้เดียว เพราะจะทำให้เราขาดความมั่นใจในการที่จะแสดงความคิดเห็นในครั้งต่อไป นักเรียนหญิงคนหนึ่งเสนอปัญหาว่า ตนไม่มีความมั่นใจในการที่จะซักถามข้อสงสัย เช่น ตนขอให้พี่สาวอธิบายโจทย์คณิตศาสตร์ให้ พี่สาวอธิบายเร็วจนตนฟังไม่ทัน จึงเกิดความไม่เข้าใจ และตนก็ไม่สามารถทำการบ้านได้ แต่ตนก็ไม่กล้าซักถามพี่สาวเพราะกลัวว่าพี่สาวจะดุ จึงเป็นเหตุให้ตนไม่ได้ส่งการบ้าน นักเรียนคนอื่น ๆ ซักถามเพิ่มเติม จากนั้นกลุ่มเสนอแนวทางแก้ปัญหาว่า เมื่อฟังคำอธิบายไม่ทัน ทำให้เกิดความไม่เข้าใจ และเมื่อไม่ซักถาม ก็จะทำให้เกิดผลเสียคือ นักเรียนไม่เข้าใจในคำอธิบายดังกล่าว ทำให้ไม่สามารถทำการบ้านได้ และไม่ได้ส่งการบ้าน ในที่สุดก็อาจจะถูกอาจารย์ทำโทษ แต่ในทางกลับกันถ้านักเรียนได้ซักถามข้อสงสัยให้เกิดความกระจ่าง ก็จะสามารถทำการบ้านได้ และสามารถส่งการบ้านได้ทัน ไม่ถูกอาจารย์ตำหนิหรือทำโทษ

ครั้งที่ 9

นักเรียนชายคนหนึ่งเสนอปัญหาว่า ตนเคยแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากกลุ่ม แล้วถูกเพื่อน ๆ หัวเราะในการแสดงความคิดเห็นของตน จนทำให้ตนเองคิดว่าจะไม่แสดงความคิดเห็นใด ๆ ที่แตกต่างจากผู้อื่นอีก เพราะรู้สึกว่ามันเหมือนตัวประหลาดที่มีความคิดต่างไปจากเพื่อน นักเรียนชายอีกคนหนึ่งก็ยอมรับว่าตนเองก็เคยมีความรู้สึกเช่นนี้เหมือนกัน ดังนั้นกลุ่มจึงเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาว่า การแสดงความคิดเห็นทุกครั้งควรจะต้องเกิดจากการพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบแล้ว ซึ่งจะทำให้เราเกิดความมั่นใจในการเสนอความคิดเห็นดังกล่าว พร้อมทั้งสามารถที่จะอธิบายเหตุผลในการเสนอความคิดเห็นที่แตกต่างจากกลุ่มได้ เพราะจะเป็นแนวทางอีกแนวทางหนึ่งที่น่าจะเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มไว้พิจารณา ซึ่งจะทำให้เกิดความรู้สึกมั่นใจในการเสนอแนวความคิด นักเรียนหญิงอีกคนหนึ่งเล่าปัญหาว่า ตนมักจะคล้อยตามผู้อื่นได้ง่าย แม้ในบางครั้งจะหาเหตุผลมาอธิบายไม่ได้ แต่ตนก็มักจะหลงเชื่อในสิ่งที่ผู้อื่นบอกเสมอ ๆ ซึ่งตนเองอยากจะแก้ความรู้สึกนี้ให้หมดไป กลุ่มเสนอแนวทางแก้ไขว่าในการที่จะตัดสินใจทำอะไรลงไปนั้น ควรจะหาเหตุผลเป็นประเด็นสำคัญในการพิจารณาถึงความเป็นไปได้หรือสามารถพิสูจน์ได้ การที่ไปยอมเชื่อในสิ่งที่ไม่สามารถหาเหตุผลมาพิจารณาได้ จะทำให้เป็นคนที่ขาดเหตุผลในการพิจารณาไตร่ตรอง จะทำให้เกิดผลเสียต่อตนเองและผู้อื่นได้

ครั้งที่ 10

นักเรียนชายคนหนึ่งเล่าปัญหาว่า เมื่อเกิดปัญหาขึ้นตนมักจะไม่สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ มักจะเกิดความรู้สึกว่าอยากจะให้ผู้อื่นเป็นคนตัดสินใจและแก้ปัญหาให้อยู่ตลอด นักเรียนหญิงอีกคนหนึ่งบอกว่า ตนเองก็มีปัญหาเช่นนี้เหมือนกัน เพื่อน ๆ ฟังด้วยความสนใจ ชักถามเพิ่มเติม และเสนอความคิดเห็นในการแก้ปัญหาว่า การที่บุคคลจะสามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยตนเองได้นั้น สิ่งแรกจะต้องยอมรับตนเองว่า ตัวเราเองมีคุณค่า มีความสามารถในตัวของเราเอง ตัวเราเองย่อมมองเห็นความสามารถและความเปลี่ยนแปลงของตัวเองมาตลอด ดังนั้นเราจึงควรใช้สิ่งที่ดีที่มีอยู่ในตัวเราให้เกิดประโยชน์ เมื่อเกิดปัญหาเข้ามาสิ่งแรกก็คือจะต้องใช้เหตุผลในการพิจารณาปัญหา และหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา เพื่อการตัดสินใจเลือกหรือกระทำในเรื่องต่าง ๆ ที่เข้ามาในชีวิตของเรา และสิ่งนี้จะทำให้เราเกิดความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น และพร้อมที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นต่อไปได้

ครั้งที่ 11

นักเรียนหญิงคนหนึ่งเล่าปัญหาว่า ตนมักจะคล้อยตามผู้อื่นได้ง่ายโดยไม่ทันได้พิจารณา ไตร่ตรองก็มักจะเชื่อในคำพูดของคนอื่น ๆ บางครั้งก็จะปฏิบัติตามที่เขาแนะนำมา เช่น มักจะหลงเชื่อในข่าวลือ นักเรียนชายอีกคนหนึ่งก็สนับสนุนว่าตนเองก็เกิดความรู้สึกเช่นนี้เหมือนกัน กลุ่มเสนอแนวทางแก้ปัญหาว่า ต้องฝึกให้มีความคิดเป็นของตนเอง จะเชื่ออะไร ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบเสียก่อน นักเรียนหญิงอีกคนหนึ่งเล่าว่า ตนเองมีความรู้สึกไม่มั่นใจในการแสดงความคิดเห็นต่อบุคคลอื่น ทั้ง ๆ ที่คิดว่าความคิดเห็นของตนเองน่าจะเป็นประโยชน์ เช่น ในการประชุมในชั้นเรียนเกี่ยวกับการจัดทำพานในพิธีไหว้ครู ซึ่งตนเองสามารถซื้อดอกไม้ของห้องได้ แต่ตนเองก็ไม่กล้าที่จะเสนอความคิดเห็นออกไป เพราะกลัวเพื่อน ๆ จะว่า กลุ่มจึงเสนอแนวทางแก้ไขว่า จะต้องกล้าพูดกล้าแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ตนได้พิจารณาไตร่ตรองแล้ว และคิดว่าเป็นเรื่องที่เหมาะสมจะเสนอความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและส่วนรวม และเมื่อกลุ่มได้รับฟังแล้วก็จะยอมรับในความคิดเห็นของเรา ซึ่งจะทำให้เราเกิดความรู้สึกมั่นใจในการแสดงความคิดเห็นมากขึ้น

ครั้งที่ 12

นักเรียนบอกความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเอง ประโยชน์ของการมีความเชื่อมั่นในตนเอง ตลอดจนแนวทางการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองที่ได้รับจากการเรียนรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายเพิ่มเติม นักเรียนทุกคนพอใจในการเข้ากลุ่ม ทุกคนอยากมาเข้ากลุ่มอีก และบอกว่าจะนำวิธีการต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้จากกลุ่มไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวจิรวดี ชื่อสกุล จุลสำรวล

เกิดวันที่ 14 เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช 2509

สถานที่เกิด อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 10/92 ซอย 13 ถ.การเคหะฯ ต.เสม็ด อ.เมือง จ.ชลบุรี 20000

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 1 ระดับ 3

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนเมืองพัทยา 8 (พัทยานุกุล) หมู่ที่ 10 ต.หนองปรือ

อ.บางละมุง จ.ชลบุรี 20260

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2526

มัธยมศึกษาปีที่ 6 (แผนกอังกฤษ - สังคมศึกษา) จากโรงเรียน
ชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี

พ.ศ.2531

ค.บ.(เอกสังคมศึกษา) จากวิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา
จังหวัดฉะเชิงเทรา

พ.ศ.2540

กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว)จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร